

ماهنامه خبری، تحلیلی و آموزشی صنعت ایمنی کشور
سال اول / شماره چهارم / دی ۱۳۹۵ / ۶۴ صفحه / ۱۰۰۰۰ تومان

ساتل صنعت پویا

پویا در ایمنی، پیشرو در خدمات

شرکت نمونه سازمان آتش نشانی

طراح، مشاور و مجری سیستم های
اعلام و اطفاء حریق
نظارت تصویری و حفاظتی

نظارت و اخذ تاییدیه ایمنی و آتش نشانی
جهت مراکز صنعتی، تجاری، اداری و
مسکونی

تامین و تولید بوستر پمپ های
آتش نشانی و آبرسانی

سیستم‌های اعلان حریق کانونشنال

SENS

دارای تاییدیه اداره آتش نشانی تهران

Made in IRAN
ساخت ایران

Scan & Download
2017
General Catalog

SPC ✓ SGS TÜV CE

www.se-ns.com

طراحی، مشاوره، نظارت
اجرا سیستم‌های اعلام و اطفاء حریق
خدمات سرویس و نگهداری

نشانی: بلوار استاد معین تقاطع هاشمی
کوچه رضاییون فدک یکم پلاک ۲
تلفن: ۶۶۰۰۴۵۶۶ - ۶۶۰۰۴۶۰۱

تأسیس ۱۳۷۱

گسترش خدمات ایمنی

آبشاران

ABSHARAN ENGINEERING SERVICES

عضو رسمی اتحادیه ایمنی آتش نشانی تهران
دارای پروانه کسب به شماره ۹۱/۲۰۷

شارژ و فروش کلیه لوازم آتش نشانی
دارای سالن تخصصی شارژ
با دستگاه‌های اتوماتیک
ساکشن و گیره‌های پنوماتیک
حمل و نقل و بیمه رایگان
سیستم‌های اعلام و اطفاء حریق دستی و
اتوماتیک، نصب و راه اندازی

دفتر مرکزی: تهران، پیچ شمیران، خیابان دکتر شریعتی، ترسیده به چهار راه سمیه، پلاک ۶۵ - ۶۹
کارگاه: خیابان تهران نو، ایستگاه فرودگاه، خیابان شهید رجبی (شارق سابق)، نبش کوچه سیدین، پلاک ۳۴
مدیریت اکبر معینیان ۰۹۱۲۱۱۹۴۱۱۷ تلفن: ۴ الی ۰۴۰۸۳۰۷۷۶ - ۰۲۱

شرکت مهندسی

آنتنکار ساز

ارائه کننده سیستم های
مهندسی حفاظت از حریق

افتخار همکاری با برترین

پروژه های ساختمانی کشور

آدرس: خیابان شریعتی، خیابان خواجه عبدا... انصاری، پلاک ۱۷۲، واحد ۴
تلفن: ۲-۲۲۸۸۴۵۷۱ تلفکس: ۲۲۸۸۰۴۲۳

Email: info@ashekarsazco.com WWW.ASHEKARSAZCO.COM

شرکت تعیین صلاحیت شده و مورد تأیید سازمان آتش نشانی

The 2nd National Conference on Urban Fire Service and Safety

Date: 22 - 23 February 2017

Venue: International Convention Hall of Oil Industry Research Center

Deadline for Article Submission: 27th January 2017

سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران برگزار می کند

۲میر همایش ملی آتش نشانی و ایمنی شهری

محل برگزاری: مرکز همایش های بین المللی

پژوهشگاه صنعت نفت ۴ و ۵ اسفند ۹۵

آخرین مهلت ارسال مقالات: ۸ بهمن ماه ۱۳۹۵

www.nfus.ir

محورهای اصلی همایش:

- مهندسی حریق و ایمنی شهری
- مدیریت یکپارچه ایمنی و آتش نشانی شهری
- فناوری و ایمنی شهری
- جنبه های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی در ایمنی شهری

مسابقه عکس
و فیلم کوتاه
با موضوع
ایمنی های شهری

مجری همایش

حامیان الماس

حامی نقره ای

حامیان برنز

شهر ایمن. ساختمان ایمن. شهروند ایمن

شرکت ایمنی تهران آتش

طراح، مشاور و مجری سیستمهای
اعلام و اطفاء حریق

تهیه و توزیع کلیه اقلام آتش نشانی
مورد تأیید سازمان آتش نشانی تهران

خرید و فروش خاموش کننده ها و شارژ

نظارت و اخذ تاییدیه ایمنی و آتش نشانی جهت مراکز تجاری، اداری، مسکونی

آدرس: رسالت، خیابان کرمان جنوبی، خیابان ابراهیم نژاد، پلاک ۶۵ تلفن: ۷۷۸۴۳۳۸۸-۷۷۳۷۵۲۷۵

تامین و تولید بوستر پمپ آتش نشانی

و آبرسانی

تامین و تولید تابلو برقهایی صنعتی

مورد تأیید سازمان آتش نشانی

طبق استاندارد NFPA

آب آتش ایرانیان آتیه

طراح، مشاور و مجری سیستمهای اعلام و اطفاء حریق

نظارت و اخذ تاییدیه ایمنی و آتش نشانی
جهت مراکز تجاری، اداری، مسکونی

آدرس: تهرانپارس، فلکه سوم، خیابان ۱۹۶ شرقی، پلاک ۴۷۲، واحد ۷ تلفن: ۷۷۷۳۰۶۶۷-۷۷۷۳۹۵۴۹

ایمن سازی ساختمان تخصص ماست

فهرست مطالب

- ۹ سرمقاله: خانه از پای‌بست ویران است.....
- ۱۰ یادداشت: فد کوتاه ایمنی در برابر برج‌های شهر
- ۱۲ یادداشت: ستایش قهرمانان پس از مرگ
- ۱۳ پرونده: حدیث مردان آتش و عشق
- ۲۲ گزارش: سازه‌های ناامن
- ۲۴ گفت‌وگو: تهران، هر لحظه در معرض رخداد زلزله قرار دارد
- ۲۵ مقاله: روزانه ۵۵ حریق در ایران رخ می‌دهد
- ۲۶ گفت‌وگو: ضرورت تأیید صلاحیت شرکت‌های ایمن ساز
- ۲۹ پرونده: سریال ادامه‌دار سرگردانی شرکت‌های مشاور و مجری ایمنی و مهندسی حریق
- ۳۸ گزارش ویژه: پاک پایرو، علیه آتش
- ۴۰ میزگرد: کارنامه یکساله کمیته رتبه‌بندی؛ قبول یا رد؟
- ۴۴ مقاله: مسئولیت مدنی شهرداری‌ها در گودبرداری‌های ساختمانی
- ۴۷ گزارش: زلزله؛ اگر بیاید
- ۴۸ گفت‌وگو: جزئیات برگزاری دومین همایش ملی آتش‌نشانی و ایمنی شهری
- ۴۹ گفت‌وگو: آشنایی شهروندان با خطرات گاز CO در طرح «سفیران نجات»
- ۵۰ گفت‌وگو: تغییر رویکرد آتش‌نشانی از فرآیندهای تدافعی به فعالیتهای پیشگیرانه
- ۵۲ گزارش ویژه: صفر تا صد ایمنی ساختمان
- ۵۴ ترجمه: ۱۰ حادثه درس‌آموز ایمنی در سال ۲۰۱۶

ماهنامه خبری، آموزشی، اطلاع‌رسانی / سال اول / شماره چهارم

- صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: احمد سمیعی
- سردبیر: دکتر رامین نعمتی
- مدیر داخلی: حشمت‌الله بسطامی
- تحریریه: میلاد حاتمی، حمیدرضا خالدی، مجتبی موسوی، محمود سمیعی، محمد بختیاری، نازی عسگری
- مدیر هنری: علی‌اکبر صالحی
- حروفچینی: محمد بختیاری
- روابط عمومی و امور مشترکین: صدف توحیدلو
- مشاوران این شماره: مهندس احمد ضیایی، دکتر حاجی محمد احمدی، بهروز قزلباش

■ بازرگانی و امور آگهی‌ها: محمد فضلعلی‌پور، الهه ملکی
۷۷۱۳۳۵۲۶ - ۷۷۱۳۱۲۷۲ - ۷۷۱۳۱۲۷۳ - ۷۷۱۳۱۲۷۴

- تلفن‌های دفتر نشریه: ۷۷۱۳۱۲۷۳ - ۷۷۱۳۱۲۷۴
- نشانی: تهران، میدان رسالت، ابتدای خیابان سمنگان، پلاک ۵۹۲، طبقه اول، واحد یک
- صندوق پستی: ۳۶۸۹-۱۶۷۶۵
- ارتباط مستقیم با مدیرمسئول: ۰۹۱۲۲۳۳۲۳۳۱
- پست الکترونیک: mohandesi_imeni@yahoo.com

- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مجتمع چاپ خجسته
- نشانی چاپخانه: تهران، خیابان سمیه، بین بهار و مفتح، خیابان خاقانی، پلاک ۷۳

شرکت مهندسی و ایمنی
ساتل صنعت پویا
آدرس: تهران، خیابان پاسداران،
نیش بهستان هفتم، شماره ۴۱۸،
طبقه سوم، واحد ۶
کدپستی: ۱۹۴۵۹۷۴۵۱۹
تلفن: ۰۱-۲۲۸۷۵۳۵۰
۲۶۶۵۶۴۷۶
نمبر: ۲۶۶۵۶۴۸۱

خانه از پای بست ویران است

رامتین نعمتی، سردبیر

ستون اصلی خیمه خانواده‌شان شکسته چیست؟ چرا مالکان مغازه‌هایی که هر متر آن ۲۵۰ میلیون تومان قیمت داشته و هر واحد آن حدود ۶ میلیارد تومان می‌ارزیده، برای اجرای اصول اولیه ایمنی هزینه‌ای نکرده بودند تا نهایتاً قربانیان این نایمنی، آتش‌نشانی شوند که غالباً متعلق به قشر ضعیف جامعه هستند؟ و صدها چرای دیگر.

هم‌اکنون، فاجعه پلاسکو به نمادی از آشفتگی و نابه‌سامانی در نظام مدیریت بحران کلانشهر تهران تبدیل شده و متأسفانه با توجه به وضع موجود، چشم‌انداز روشنی نیز برای بهبود آن نمی‌توان متصور بود.

سوی دیگر ماجرا، همیاری مردمی است که همیشه و در صورت وقوع هر حادثه و فاجعه‌ای، با ایستادن در صف اهدای خون، توزیع آب و غذا به امدادگران و کمک به نیروهای نظامی و انتظامی، اورژانس، راهنمایی و رانندگی و... نمادی از ایثارگری در گمنامی هستند و قطعاً تعداد اندک سلفی‌بگیران و... نماینده اکثریت فرهیخته جامعه نبوده و نیستند.

ضمن عرض تسلیت به خانواده جان‌باختگان، آرزو می‌کنیم که زین پس در هیچ کجای این مرز و بوم، شاهد وقوع رخداد‌های تلخ و جانگداز نباشیم. همچنین، چشم امید بر این داریم که برای یکبار هم که شده، در این کشور بعد از پایان مسابقه تقصیر کیست؟ کسی پیدا شود که با مقصر اصلی برخورد قاطع کند.

و اما آنچه در این شماره می‌خوانید:

در شماره چهارم نشریه «مهندسی ایمنی»، علاوه بر ارایه گزارشی از حادثه ساختمان پلاسکو، مروری نیز داریم بر چالش‌های تأیید صلاحیت شرکت‌های ارائه‌دهنده لوازم و خدمات ایمنی به همراه رتبه‌بندی کارگاه‌های شارژ کپسول‌های آتش‌نشانی که در دو گزارش مختلف آن را بررسی کرده و با طرفین ماجرا به گفت‌وگو نشستیم. تعدد متولیان حوزه ایمنی نیز یکی از پرونده‌های مهم این شماره نشریه است که در کنار مقالات تخصصی، توصیه می‌کنیم که وقت گذاشته و مطالعه کنید.

برای بازماندگان شهدای آتش‌نشانی، صبر فراوان آرزو مندیم.

فرجام‌تان نیک

نشریه در چاپخانه بود که همه چیز را متوقف کردیم، چرا که خبر، همچون آواری بر سرمان فرو ریخته بود: ده‌ها تن از عزیزترین خوبان این مرز و بوم در زیر آوار پلاسکوی ۵۴ ساله - اولین نماد مدرنیته در پایتخت - به کام مرگ رفتند.

گرچه طی ماه‌ها و سال‌های دور و نزدیک، درک و هضم اخباری این‌چنین، برای مردمی که به شنیدن اخبار مرگ خو گرفته‌اند، اندکی ساده به نظر رسد، اما در میانه این همه سیمان و آهن و دود و خشم و خون و این همه سهل‌انگاری و بی‌مسئولیتی، چه از جانب موبایل به دستان و سلفی‌بگیران با مرگ و چه از جانب مسئولینی که از تکرار مکرر فجایعی چنین تلخ و دردناک، که مستقیم و غیرمستقیم علت و دلیل آن‌اند، درس عبرتی نمی‌گیرند و چاره‌ای درخور نمی‌اندیشند،

پرسش‌هایی بی‌پاسخ، همچون خوره، روح و جان‌مان را می‌خورد. چرا با وجود اطمینان سازمان‌های آتش‌نشانی، شهرداری و شورای شهر تهران از نایمنی پلاسکو و تذکرهای مکرر، در ب‌های این پاساژ برای ایمن‌سازی و حفظ جان و مال کسبه و مردم پلمب نشد؟ چرا تجهیزات آتش‌نشانی، هنوز به روز و آنقدر کارآمد نیست که عزیزترین عزیزان، باید با جان خود بهای کسری بودجه این سازمان را پرداخت کنند؟

چرا نمایندگان ملت در مجلس، پیش‌بینی درستی از اقدامات و امکانات مورد نیاز برای مقابله با حوادث غیرمترقبه در تهران ۱۲ میلیون نفری نداشته و برای آموزش نیروی انسانی و تهیه تجهیزات استاندارد، بودجه مورد نیاز را تصویب نمی‌کنند؟

چرا سازمان‌های نظام مهندسی و استاندارد، حرکت ثمربخشی برای اجرای ضوابط و اصول استاندارد ساختمان‌سازی انجام نمی‌دهند؟ چرا با وجود مرگ سالانه صدها نفر از همشهریان به دلایل مختلفی همچون حریق و ریزش و فرونشست ساختمان و... از محاکمه و مجازات عاملان و مسئولین مربوطه، اطلاع‌رسانی چندانی صورت نمی‌گیرد.

چرا میان مسئولین، دعوا بر سر «شهید» یا «شهید خدمت» بودن پرسنل آتش‌نشانی است؟ به راستی بودجه تعیین شده برای این کار آنقدر سنگین است که نهادهایی همچون بنیاد شهید یا شهرداری و... توان پرداخت آن را ندارند؟ تکلیف خانواده‌های داغدار این عزیزان که

قد کوتاه ایمنی در برابر برج‌های شهر

■ احمد سمیعی، مدیرمسئول

در آتش‌سوزی ۲۹ دی‌ماه ۱۳۹۲ در خیابان جمهوری که به جان‌باختن دو کارگر خیاط زن منجر شد، باز نشدن نردبان‌های هیدرولیکی اعزامی به سانحه و همچنین مجهز نبودن آتش‌نشان‌ها به تجهیزات روز بر همگان آشکار شد. پس از آن حادثه، رئیس‌جمهور به وزیر کشور دستور رسیدگی داد. احمد مسجدجامعی از سوی شورای شهر تهران مأمور رسیدگی شد. مجلس سیدمهدی هاشمی، مهرداد بذریاش و علیرضا محبوب را مأمور رسیدگی کرد. آنچه اتفاق نیافتاد آسیب‌شناسی حادثه و عدم پیگیری درست ماجرا بود. در نتیجه بی‌نتیجه ماندن پیگیری‌ها، نردبان‌های آتش‌نشانی کوتاه ماندند و تجهیزات مدرن روز هم به امکانات نیروهای آتش‌نشانی اضافه نشد.

تذکر آتش‌نشانی به ساکنان پلاسکو نسبت به رعایت ایمنی به این معناست که شورای شهر و شهرداری که رؤسای آتش‌نشانی بودند از این موضوع مشکل‌ناایمن بودن ساختمان بی‌اطلاع نبودند. نامه‌نگاری‌ها و تذکرات مکرر و چند باره و عدم اقدام و عمل، منجر به مرگ آتش‌نشان‌ها در فاجعه پلاسکو شد، تنها نمایانگر این است که کسی به دنبال رفع مشکل نبوده است.

آنچه در آتش‌سوزی ساختمان پلاسکو و حواشی آن روی داد، نشان داد که تهران و به تبع آن کشور در چند مساله مهم ضعف اساسی دارد و آن کوتاهی قد ایمنی در برابر برج‌هاست. برج‌های معطوف به سیاست، قدرت، تجارت و... که امید چندانی برای اصلاح وضع موجودشان نیست و بوی بهبود از اوضاعش شنیده نمی‌شود.

مقررات مربوط به ایمنی از مهندسی سازه تا مهندسی رفتار، نبود قانون جامع ملی ایمنی در کشور، توزیع غیرمتمرکز بودجه عمومی و دولتی مربوط به ایمنی، مشکل نحوه سازماندهی ایمنی، ناکافی بودن تجهیزات مربوط به امداد و امحای آتش، نبود آموزش کافی برای امداد و فرماندهی میدان خطر، وجود نیروی‌های جان‌برکف و آماده خدمت و فداکاری در امداد تا مرگ، ارتقای یک مساله ساده و معمولی مثل آتش‌گرفتن یک ساختمان تا حد یک بحران به دلیل ناتوانی در مدیریت موضوع و... از مواردی هستند که توصیف‌کننده وضعیت ایمنی در حال حاضر است. به جز یک مورد (وجود نیروی‌های جان‌برکف و آماده خدمت و فداکاری در امداد تا مرگ) مابقی موارد منفی است.

به واقع می‌توان گفت هر کدام از سرفصل‌های فوق می‌تواند با رویکردهای مختلف از ابعاد متفاوت موضوعی برای بررسی علمی و تحقیقی و عملیاتی قرار گیرد، باید هم چنین باشد. اما در این مجال کوتاه، کاری نشدنی است. ولی مروری بر برخی از ماجراها اندکی می‌تواند ما را تا لایه‌های زیرین بحث ایمنی پیش ببرد و از این جهت می‌تواند مفید باشد.

سال‌هاست برج‌ها در کوچه‌های

باریک تهران قد می‌کشند و شهرداری جز فروش

تراکم، کار دیگری نمی‌کند.

سال‌هاست شهرداری و شورای شهر از مالکان اینجا و

آنجا عوارض دریافت می‌کنند، ولی چشم بر روی فرسودگی اماکن و ساختمان‌ها بسته‌اند.

شهردار به وظیفه‌اش جهت رفع خطر از بناها طبق بند ۱۴ ماده ۵۵

قانون شهرداری‌ها و تبصره ذیل آن عمل ننموده است.

بند مذکور اشعار می‌دارد: «اتخاذ تدابیر مؤثر و اقدام لازم برای حفظ

شهر از خطر سیل و حریق و همچنین رفع خطر از بناها و دیوارهای شکسته و خطرناک واقع در معابر عمومی و کوچه‌ها و اماکن عمومی و دالان‌های عمومی و خصوصی و پر کردن و پوشاندن چاه‌ها و چاله‌های واقع در معابر و جلوگیری از گذاشتن هر نوع اشیاء در بالکن‌ها و ایوان‌های مشرف و مجاور به معابر عمومی که افتادن آنها موجب خطر برای عابرین است و جلوگیری از ناودان‌ها و دودکش‌های ساختمان‌ها که باعث زحمت و خسارت ساکنین شهرها باشد.

تبصره- در کلیه موارد مربوط به رفع خطر از بناها و غیره و رفع مزاحمت‌های مندرج در ماده فوق، شهرداری پس از کسب نظر مأمور فنی خود به مالکین یا صاحبان اماکن یا صاحبان ادوات منصوب ابلاغ مهلت‌دار متناسبی صادر می‌نماید و اگر دستور شهرداری در مهلت معین به موقع اجرا گذاشته نشود، شهرداری رأساً با مراقبت مأمورین خود اقدام به رفع خطر یا مزاحمت خواهد نمود و هزینه مصروف را به اضافه صدی پانزده خسارت از طرف دریافت خواهد کرد.

مقررات فوق شامل کلیه اماکن عمومی مانند سینماها، گرمابه‌ها، مهمانخانه‌ها، دکاکین، قهوه‌خانه‌ها، کافه‌رستوران‌ها، پاساژها و امثال آن که محل رفت‌وآمد و مراجعه عمومی است نیز می‌باشد.»

این نامه‌نگاری‌ها فقط برای خالی نبودن عریضه و باری به هر جهت برای سازمان‌ها فرستاده می‌شود. یعنی دل کسی برای مردم و امنیت آنها نسوخته است.

مجلس و شهرداری و اتاق اصناف و غیره و غیره و غیره، یک غیره مهم دیگر هم دارد و آن عبارت است از «دولت». وزارت کار و وزارت بهداشت باید طبق ماده ۱۰۵ فصل چهارم قانون کار مصوب ۱۳۶۹ وارد عمل می‌شده اند که نشدند و مسئولیت‌های خود را به خوبی انجام نداده و جهت پلمپ کارگاه‌های نایمن، اقدام نکرده و نمی‌کنند. پس باز هم فجایع دیگری در راه است.

ماده ۱۰۵ قانون کار اشعار می‌دارد: «هرگاه در حین بازرسی، به تشخیص بازرس کار یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای، احتمال وقوع حادثه و یا بروز خطر در کارگاه داده شود، بازرس کار یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای مکلف هستند مراتب را فوراً و کتبا به کارفرما یا نماینده او و نیز به رئیس مستقیم خود اطلاع دهند.

تبصره ۱- وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی، حسب مورد گزارش بازرسان کار و کارشناسان بهداشت حرفه‌ای از دادسرای عمومی محل و در صورت عدم تشکیل دادسرا، از دادگاه عمومی محل، تقاضا خواهند کرد فوراً قرار تعطیل و لاک و مهر تمام یا قسمتی از کارگاه را صادر نماید.

دادستان، بلافاصله نسبت به صدور قرار اقدام، و قرار مذکور پس از ابلاغ قابل اجراست.

دستور رفع تعطیل توسط مرجع مزبور، در صورتی صادر خواهد شد که بازرس کار یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای و یا کارشناسان ذیربط دادگستری، رفع نواقص و معایب موجود را تأیید نموده باشند.»

لذا دولت هم، مقصر فجایع به دلیل عدم اجرای قانون است. معلوم نیست که چرا اجرای این قانون برای وزارت کار ناخوشایند است؟ چرا باید عده‌ای، از خدمات کارگران سود برده ولی برای ایمنی کارگران هزینه نکنند؟

بی‌تردید وزیران کار، بهداشت، شهردار و شورای شهر تهران مقصرین اصلی حوادثی از این دست هستند.

چنانچه هیچ‌کدام از این سازمان‌ها، مالکان یا اجاره‌نشینان هم در موضوع ایمنی پلاسکوه‌های شهر قصور نداشته باشند، آنگاه پیدا کنید پرتقال فروش را... .

و از همه فاجعه‌آمیزتر اینکه شهرداری منطقه ۱۲، اختاریه ۱۴ آبان ۱۳۹۳ به شماره ۵۱۲/۵/۵۰۷۰۴ را که به مالکین پاساژ پلاسکو ارسال کرده و در آن یادآور شده است: «... جهت رفع خطر و جلوگیری از بروز حوادث احتمالی ... مبنی بر خطرناک بودن محل مزبور ...» پی‌گیری ننموده است؟

رونوشت این نامه به یگان حفاظت شهرداری منطقه ۱۲، مدیر منطقه ۵ عملیات آتش‌نشانی، شهردار ناحیه ۱ منطقه ۱۲، مسئول دفتر حوزه امور شهری و فضای سبز منطقه ۱۲، معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه، مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل، اداره کل بازرسی وزارت کار، فرمانداری تهران، مدیر هماهنگی امور اجرایی دفتر قائم‌مقام منطقه ۱۲، رئیس اتاق اصناف تهران، کارشناس بند ۲۰ و مسئول آمار و اطلاعات ساماندهی منطقه ۱۲ فرستاده شده است. با وقوع این فاجعه معلوم می‌شود که

جدال با آتش و آوار

ستایش قهرمانان پس از مرگ

■ بهروز قزلباش

نبرد با آتش، کار آتش‌نشانان است اما آتش‌نشانی یک شغل نیست، یک عشق است. عشق به مردم، عشق به ملت، عشق به وطن، عشق کثیر برای مردم کثیر، بی‌ملاحظه و بی‌دریغ. این همان خون و محبتی است که در رگ‌های آتش‌نشانان جهان جاری است. آتش‌نشان بودن در ایران اما با مظلومیت همراه است. سوی دیگر این ماجرا اما نبرد با مرگ است که گاه غالب می‌شود و زندگی بازنده این ماجراست. مهم این است که تو شاهدهی که آتش‌نشانان با همت، شجاعت، احساس مسئولیت، انجام وظیفه و بذل جان به پیروزی زندگی می‌اندیشند، در برابر مرگ.

ستایش قهرمانان، کاری است که ما در مرگ سهراب آن را در طول تاریخ تمرین کرده‌ایم، با آن زیسته‌ایم، اشک ریخته و سوگواری کرده‌ایم. این روح زخمی ملت ماست، روح سوگوار. به خاطر فقدان، به خاطر دیرشدن‌های دایمی، به خاطر حسرت از سوختن‌ها در لحظه‌های بزنگاه تاریخ‌مان، به خاطر غفلت از امانت‌ها

و امنیت‌ها، به خاطر کاهلی در اندیشیدن‌ها، به خاطر نیاموختن‌ها و نیاموختن‌ها و بی‌عملی‌ها.

روح سوگوار، به خاطر ظلمی که خود به خویش روا داشته‌ایم. سوگواری روح سودابه و کیکاووس در مرگ سیاووش هم نوعی از انواع سوگمندی است. ای‌وای ای‌وای از این همه رنج... ذخیره این همه سوگ در تاریخ ملی ایرانیان چه سودمندی داشته است؟

عمده ذخیره تاریخی سوگمندی حاصل سه وجه نبرد است. وجه نخست آن نبرد برای قدرت است. همان نبرد سیاسی پنهان و آشکاری که با هدف کسب، حفظ و توزیع قدرت صورت می‌گیرد.

وجه دوم آن نبرد با طبع طبیعت است. مثل نبرد با کوهستان، شکافتن کوه و باز کردن راه، نبرد با سرما برای حفظ جان، نبرد با آتش، آوار و زلزله، سونامی و هزار طبع وحشی دیگر طبیعت.

وجه سوم، نبرد با حفظ ذات برای نجات دیگری با چاشنی دیگرخواهی فراوان است. در واقع قهرمان کسی است که به دلیل دیگرخواهی وارد نبرد می‌شود و پیروز میدان نبرد است. وقتی بمیرد سوگویش همراه با حماسه است. سوگمندی حماسی در مرگ قهرمان همراه با افتخار و تهییج احساسی است. آلام، درد و اندوهش فراگیر است، بسته به بزرگی روح قهرمان و عمل قهرمانی‌اش این سوگ ریشه می‌دواند و در خاطره‌ها می‌ماند، پاس داشته می‌شود. آنچه مهم است «مرگ»

یا «زندگی» است. این دو، دو روی یک چیزند.

گاهی هستی‌شناسانه به مرگ با همین نگاه به زندگی آن را اثبات می‌کند. مرگ، فقدان آرام است و با نوعی پیوستگی در فقدان همراه است. طول می‌کشد تا فقدان کامل شود. در این پیوستارنگاری فقدان، زندگی کاسته می‌شود و مرگ افزوده. زندگی هم همین پیوستار را از وجه افزایش مرگ طی می‌کند.

مرگ‌های ناشی از نبردهایی که روح جمعی ملت آن را مقدس می‌شمارد، سوگمندی جمعی را در پی دارد. مثل سوگمندی‌های «تاریخی-ملی» سهراب و سیاووش یا سوگمندی‌های «تاریخی-مذهبی» حادثه کربلا یا «ملی-مذهبی» معاصر که نمونه‌های دور و نزدیک فراوان دارد.

بروز دیگر سوگمندی، حالتی است که از ترکیب این سه وجه حاصل می‌شود. مانند نبرد با طبیعت به همراه دیگرخواهی (نبرد با آتش برای نجات جان دیگران یا نبرد با کوهستان و سرما برای نجات یک کوهنورد زخمی و...) یا نبرد با قدرت مطلق برای نجات ملت (نبرد با طبع وحشی و گرسنه بشر برای استیلا بر همگان و تلاش برای استقرار حکومت مردم بر مردم) و ...

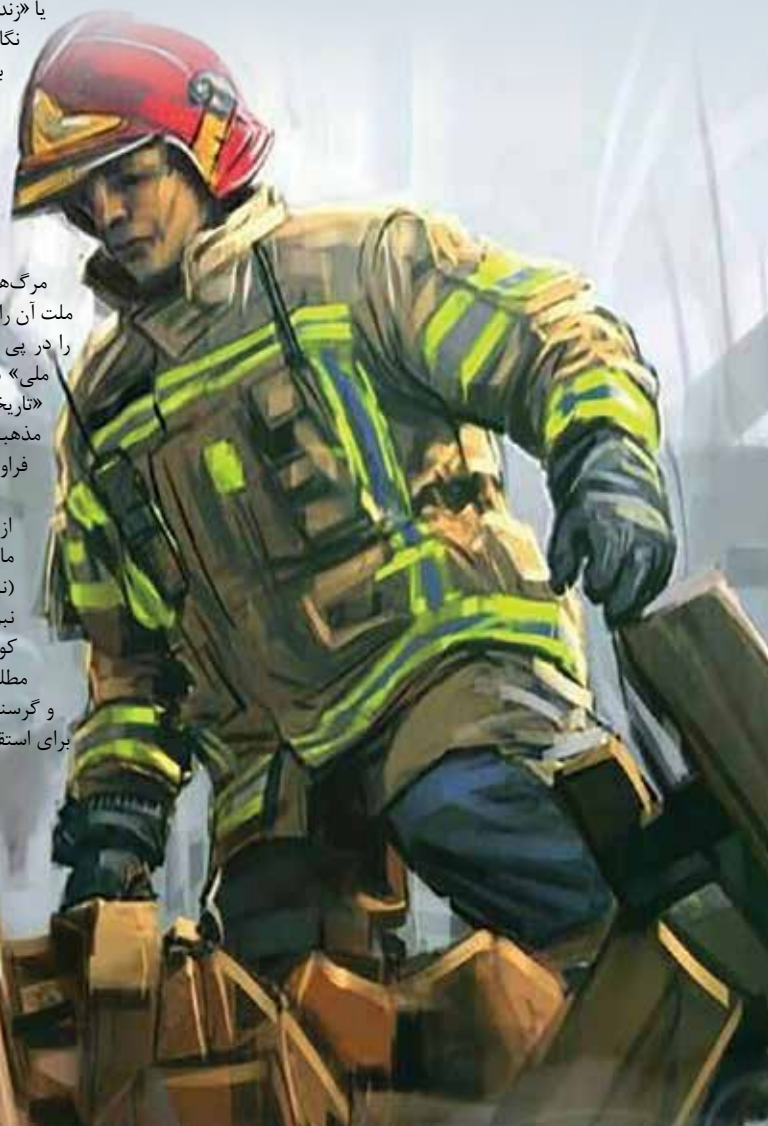
نبرد آتش‌نشانان قهرمان با آتش و آوار و مرگ تعدادی از آنها در حادثه ساختمان پلاسکو که سوگمندی جمعی و ملی ایرانیان را موجب شد، شامل ترکیبی از چند نبرد است که بازنده آن ملت است و این شامل نبردهایی است که ملت و قهرمانانش قربانی آن هستند.

«حادثه قطار-خطای انسانی»، «آلودگی هوا-ترافیک»، «فیش‌های حقوقی-املاک نجومی»، «گورخوابی مردم-مدیریت اجتماعی»، «آتش‌سوزی پلاسکو-حاشیه‌های سیاسی» و الی‌ماشاءالله، نبردهایی هستند که بازنده روحی، عاطفی، جانی و مالی آن ملت و قهرمانان ملت‌اند. در حادثه قطار، شاهد نبرد جناح راست با بخشی از دولت بودیم و ملت بازنده این جنگ بود. خطای انسانی حل‌المسائل ماجرا و تمام.

طناب‌کشی فساد «فیش‌های حقوقی نجومی-املاک نجومی» نبرد دو سوی قدرت و ادامه گورخوابی ملت. پایان باز برای سرنوشت اموال مردم و زندگی آنها در سناریوی نبرد برای قدرت و سر آخر بی‌کلاه ماندن سر ملت، بی‌حاصلی این نبردها را به رخ کشید.

قصور در اداره هوای شهر و محیط زیست که جان ملت را می‌گیرد. نبرد مرگ و زندگی برای مردم در اهواز، تهران، ارومیه و... توأمان است با نبرد بین راست و چپ بر سر ریاست سازمان محیط زیست و... زیر پوست این نبرد، همچنان نبرد برای ضربه فنی کردن حریف‌های قدرقدرت بر روی تشک سیاست و بازی رسانه‌های همچنان ادامه دارد و از این نمد هم کلاه و پاتوله‌ای برای ملت مهیاشدنی نیست که نیست.

حالا در حالی که گورخوابی ادامه دارد و تکلیف املاک نجومی هم بلا تکلیفی است، آلودگی هوا هم غیر قابل مدیریت است و کشتی‌گیران و خوانندگان آوازهای سنتی بر صندلی‌های شورای شهر به جای متخصصان، تکیه زده‌اند و هزار اما، اگر، شاید و باید دیگر... روح عزادار ملت سیاه‌پوش است و ما دوباره بعد از خودنمایی‌های سیاسی و سلفی گرفتن‌های تبلیغاتی و به فراموشی راندن مرگ قهرمانان پیشین و غیره و غیره و غیره، صد البته برگزاری بسیار باشکوه تشییع قهرمانان، آن‌ها و خانواده آنان را فراموش می‌کنیم. خانم‌ها و آقایان؛ تا آتش‌سوزی دیگر و مرگ قهرمانان بعدی، خدانگهدار.

عشق و آتش

حدیث مردان

| روایت تراژدی پلاسکو و حماسه اسطوره‌ها |

ناگهان آوار

ساعت نزدیک ۸ بود. ابتدا زنگ حریق به صدا درآمد، من در گروه نجات هستم، چند ثانیه بعدش زنگ ما هم به صدا درآمد. از بی سیم اعلام شد که حرقی در طبقه هفتم ساختمان پلاسکو رخ داده، ما با دستگاه تنفسی، بالابر، تشک نجات و سایر تجهیزات به سمت پلاسکو گسیل شدیم.

به خیابان فردوسی که پیچیدیم دود معلوم بود. ایستگاه ۱۱۵ زودتر از ما به آنجا رسیده بود. به سرعت بالا رفتیم و تا طبقه هفتم پیشروی کردیم، آنجا مملو از دود بود و دیگر نمی توانستیم جلوتر برویم. فرشاد کریمی و اصغر اونلو را در آنجا مشغول کار یافتیم، به گفته نگهبانی که در آن قسمت ماسک گذاری کردیم و داخل رفتیم. به گفته نگهبانی که در آن قسمت حضور داشت، آتش از مغازه‌ای واقع در شمال غربی طبقه هفتم پلاسکو (یعنی سمت راه پله‌ها) شروع شده بود. اکثر مغازه‌های این طبقه به نظرم پیراهن فروشی آمدند. گویا نگهبان خودش می خواسته دست به اطفاء بزند اما خاموش کننده‌های آنجا جواب نداد و مشکل داشته‌اند، حریق گسترده شده بود و از این رو با آتش نشانی تماس گرفته شد. مغازه‌ها به سه عدد رسیده بودند اما چون پنجره‌هایی در پشت آنها به بیرون راه داشت، شیشه‌های آن شکسته شده و طبقه هم در ارتفاع واقع بود، شدت باد به آتش اکسیژن رسانی کرده بود و آن را شدت بخشیده بود. حریق به سرعت گسترش می یافت.

ایستگاه ۱۱۵ لوله کشی کرده بود، ایستگاه یک هم با لوله‌های ۲/۵ و سه راهه و دیگر تجهیزات بالا رفته بود. ما هم جلو رفتیم و دست به کار اطفاء شدیم. حرارت آنقدر زیاد بود که در صورت احساس سوزش ایجاد می کرد. با حجمی از شعله و دود طرف بودیم اما آتش تا حدودی مهار شده بود. پله‌های پاساژ پلاسکو به صورت مارپیچ بود و درست پای پلکان طبقه ۷ به ۸ کانون حریق قرار داشت و راه را مسدود کرده بود و تا زمانی که فروکش کرده و خاموش نمی شد، کسی نمی توانست از آن معبر عبور کند و به طبقه بالاتر برود. شعله‌های طبقه هفتم آنقدر زیاده کشیده بود که سقف طبقه هشتم قوس برداشته بود. حالا ساعت حدود ۱۰ شده بود.

قسمتی از سقف طبقه ۸ به طبقه ۷ ریزش کرده بود و برخی از بچه‌ها در آنجا و طبقات بالاتر گیر افتاده بودند اما هنوز در حال فعالیت و اطفاء به سر می بردند. از بچه‌های ما فریدون علی تبار و صفی زاده در بین آنها قرار داشتند. صفی زاده به بالکن رفته بود و از آنجا بی سیم زده بود که صدایش هنوز موجود است. جایی که ما قرار داشتیم دیگر سیلندر اکسیژنی باقی نمانده بود، از این رو به پایین آمدیم تا تجهیزات برداریم، در همین زمان بود که طبقات یکی یکی فرو ریخت و باعث مسدود شدن راه پله‌ها شد؛ وضعیت بحرانی شده و دستور تخلیه صادر گشت.

■ میلاد حاتمی

زمستان این بار زهرش را نه با سرما که با آتش ریخت. روز آخر دی ماه پنجشنبه‌ای سیاه بود. پلاسکو آوار شد و همراه با آن خیلی چیزها فرو ریخت، خیلی چیزها عیان شد. عزای عزیزان آتش نشان، دل آتش زد؛ فرهنگ برخی هموطنان، ناامیدمان کرد، ایمنی بد ساختمان‌ها و از طرفی عدم آمادگی و علم و اشراف به مسائل اطفاء، ترساندمان و فهمیدیم که در عصر فراموشی به سر می بریم.

ساختمان ۵۴ ساله پلاسکو که در سالیان قدیم از بلندترین برج‌های تهران محسوب می شد پس از سه ساعت مبارزه با آتش، شکست. این ساختمان از گاز شهری استفاده نمی کرد و احتمالاً علت‌العلل آتش سوزی رخ داده یکی از وسایل گرمایشی گازی یا برقی بوده است (تصور کنید یک مغازه دار بادش برود کپسول بیکنیکی که برای جای روشن کرده بود را خاموش کند و یا بخاری برقی را از پرز جدا کند) و یا اتصالی سیم کشی و کنتور فرسوده ساختمان که با انفجار اسپیلت‌ها یا مخزن گازوئیل تشدید شد و حادثه را فاجعه کرد.

بی شک این فاجعه زنگ خطر و هشدارهای زیادی را در پی داشت. اتفاق افتاده و ضایعه احساس می شود. موقع نوشتن این مطلب در روز چهارم حادثه، هنوز علت اساسی و تعداد دقیق جان باختگان معلوم نیست و آواربرداری ادامه دارد و خبرها سیل آسا در حال مخابره است، پس متقن نمی شود نوشت؛ از این رو کارشناسی حادثه را تا درآمدن آمار دقیق و روشن شدن جزئیات به شماره بعد وامی گذاریم. اما بشنویم از کسانی که در حادثه حضور داشتند.

افراد بیرون ساختمان از انفجارهای عظیم می گفتند اما افرادی که داخل ساختمان بودند می گفتند تنها اسپیلت‌ها منفجر می شدند و گاهی هم پیک‌نیک‌هایی که در مغازه‌ها موجود بود. انفجار همراه با آتش وسیعی است، انفجاری در کار نبوده بلکه این پاشیدن شیشه‌ها و حالتی که به چشم افراد بیرونی آمده، به خاطر آوار شدن طبقات و فشار هوای آزاد شده بوده است. مهندسی ایمنی با بسیاری از آتش نشانان حاضر در محل گفت و گو کرده است که چند و چون آن در ادامه از نظرتان خواهد گذشت. گوش دادن به این وقایع تکانه‌های شدیدی برای ما داشت.

بچه‌های آتش‌نشان حریق‌های زیادی دیده و تجربه داشتند، بارها شده بود که در یک ساختمان طبقه‌ای ریزش کند و این در سوانح آتش‌سوزی امری طبیعی به شمار می‌آید. نکته‌ای که باید گفت این است که کسی فکرش را نمی‌کرد ساختمان به طور کلی فرو بریزد. ریزش اول اتفاق افتاد و چیزی حدود نیم ساعت بعد ریزش دوم آغاز شد که به آوار شدن کل ساختمان پلاسکو انجامید.

راه‌پله فرو ریخته بود، با این حال اکثر بچه‌های گیرافتاده در طبقات بالایی از همان باقیمانده اندک پله‌ها پایین آمدند، برخی با خودرو برنتسو و نردبان نجات یافتند و حتی عده‌ای به نما آویزان بودند و خودشان را از آن پایین کشیدند. ما که پایین ایستاده بودیم و بیرون مهلکه قرار داشتیم، نردبان‌های دستی زیادی را علم کرده بودیم که (به علت نبود راه‌پله در طبقات نزدیک به خروجی) کمک‌رسان بسیاری از افراد شد، اما بعضی متأسفانه زیر آوار گیر کرده و مانده بودند. پنجره‌های پلاسکو نرده و حفاظ داشت که آن هم مزید بر علت شده و بچه‌ها را محبوس کرده بود. پلاسکو مرد و میراند.

آوار آتش

ما ایستگاه هفتم و هشتم بودیم و قبل از ما ایستگاه یک وارد شده و در حال عملیات بود. در راه که بودیم صدای آنها را از بی‌سیم می‌شنیدیم؛ ایستگاه سه هم بود، ۴۶ و ۱۱۵ هم بودند. مسئول آنجا آقای کیانی بود، وقتی گروه ما به محل حادثه رسید دستور دادند که تجهیزات برداشته، به داخل ساختمان برویم و به قسمت کف آب‌دهی کنیم تا جلوی حریق‌های بعدی ناشی از ریزش آتش از طبقات بالا را بگیریم. بلبشویی بود، همینطور بچه‌های ایستگاه‌های دیگر به ما می‌پیوستند؛ بعد از ما ایستگاه‌های دیگری نیز همچون ایستگاه ۱۱۳، از راه رسیدند.

آتش در طبقه‌های ۷ تا ۱۰ زبانه می‌کشید. یک نردبان ۵۲ متری در حال عملیات بود و چون سقف پارکینگ ضلع شرقی کوتاه بود و امکان عبور نداشت، یک نردبان ۳۲ متری به داخل رفته و از آنجا آب پاشی می‌کرد. مواد محترقه زیادی آنجا بود، شدت آتش به حدی بود که تا نردبان می‌آمد پیر خد و از روی موضع خاموش به موضعی دیگر آب بگیرد دوباره آتش همان نقطه شعله‌ور می‌شد. (کمپرسورهای) اسپیلت‌ها یکی‌یکی منفجر می‌شد و آتش را تشدید می‌کرد. دیوار پشتی ساختمان که سمت گاراژ بود از انفجار کولرهای گازی فرو ریخت، گرد و خاک آن هم به دود اضافه شد. اسکلت‌های آهنی مانده بود و تلی از آجر، سیمان و گچ آوار شده بود. این اولین ریزش بنا بود و درست نیم ساعت بعد پلاسکو از پا افتاد.

کمی بعد از فرو ریختن دیواره کف پاساژ، سقف طبقه ۱۱ هم در هم شکست و آوار شد؛ آن موقع بود که دستور تخلیه صادر شد. عده‌ای از بچه‌ها از پله‌ها پایین می‌آمدند و اسنوکرها هم برای دقایقی آب‌پاشی را قطع نموده، بچه‌ها را سوار کرده و از محل خارج می‌کرد. در همین دقایق کمی که آب‌پاشی متوقف شده بود حریق در طبقات ۱۱ به بالا اوج گرفت. حریق به نهایت شدت رسیده و تا طبقه ۱۵ را در بر گرفته بود. اسنوکر با دیدن این وضعیت ناچار به عقب‌نشینی شد و حالا عده‌ای از بچه‌ها در طبقات گیر کرده بودند. گروه ما به خروجی نزدیک بود و با فرمان خروج از محل بیرون زد اما عده‌ای از بچه‌ها در طبقه ششم بودند و حالا گرفتار شده بودند. بیرون ساختمان جمعیت موج می‌زد. درست یادم هست که ۴۵ دقیقه قبل از فرو ریختن بود که جمعیت به نهایت خود رسیده بود. آنقدر شلوغ بود که ما به راحتی نمی‌توانستیم حرکت کنیم؛ حتی لوله‌های آب را نمی‌دیدیم، نمی‌توانستیم بدویم و سرعت عمل نداشتیم. یگان ویژه رسید اما تا زمانی که دست به اعمال زور نزد نتوانست مردم را پراکنده کند. نمی‌دانم آن همه آدم در آن لحظه به چه چیز فکر می‌کردند. باور کنید اگر یگان ویژه نمی‌رسید و مردم پراکنده نمی‌شدند تلفات بسیار بیشتر بود.

وقتی از ساختمان خارج شدم، دیدم دیوار در چند ضلع دیگر ساختمان هم ریزش کرده و وقتی از کنار دیدم صحنه عجیبی به چشم خورد؛ دیوار از آهن‌های اسکلت فاصله گرفته و مایل شده بود! هنگام ریزش پلاسکو ما دقیقاً جلوی درب شرقی، کنار ماشین‌هایمان ایستاده بودیم. بچه‌های ایستگاه ۶۰ تا لحظه‌های آخر در ساختمان بودند طوری که وقتی ساختمان فرو ریخت ما گمان می‌کردیم آنها را از دست داده‌ایم. ابراهیم آقای از ایستگاه ۶۰ در حالی که یکی از افرادش را به دوش گرفته بود از میان دود و آتش ظاهر شد. از بچه‌های ایستگاه ۶۰ همه نجات یافته بودند و تنها حسین زاده کم شده بود. حسین حسین‌زاده از این ایستگاه جان باخت.

علی (مستوفی که سال ۸۷ به سازمان پیوسته) از آتش‌نشانان خوب و جوان ما بود (متولد ۶۳). قبلاً در ایستگاه ۷۲ بود و بعد به اینجا آمد. از آتش‌نشانانی بود که روی شغلش تعصب داشت، تازه ازدواج کرده بود (بعضش می‌ترکد)...

از انفجار تا آوار

ما به طبقه ۱۱ رفتیم، بچه‌های ایستگاه ۴ و ۵ تا طبقه ۱۰ لوله‌کشی کرده بودند و ما از آنجا لوله اضافه کردیم، سرلوله زدیم و سه‌راهی بردیم و با سرعت آنها را نصب کردیم. اطفاء شروع شد و کار داشت خوب پیش می‌رفت تا این که مانیورها (وسیله‌ای که با فشار می‌تواند از فاصله دور حجم وسیعی از آب یا فوم را بر روی موضع آتش بپاشاند) دوباره شروع به کار کردند. مانیورها که زد مقداری از پنجره‌ها و دیوار به سرمان ریخت. آنجا محمد تیمورخانی و امیر هاتفی و دیگر بچه‌هاشان بودند، به آنها گفتم که با این وضعیت نمی‌شود کار کرد. بی‌سیم زده شد و نزدیک بیست دقیقه آنها دست از کار کشیدند. دوباره کار از سر گرفته شد، باز لوله کشیدیم، لوله‌های ۲/۵ اضافه کردیم و سرلوله زدیم. قریب به یک ساعت و نیم آنجا بودیم و هر کس احتیاج به تعویض دستنگاه داشت برایش انجام می‌دادیم. برای این که خسته نشویم و کار قطع نشود مرتب جاهایمان را با هم عوض می‌کردیم. سقف طبقه ۱۱ فرو ریخت و با فاصله کمی بعد از آن سقف طبقه ۱۲ هم آوار شد. سری سوم که دستنگاه را عوض کردم رضا مهرورز آنجا آمد، خواستم بالا بروم که فرمانده نگذاشت، گفت کمی خستگی در کن. به محض این که نشستیم صدای انفجار آمد و پشت‌بند آن چند انفجار دیگر. از صدای اولین انفجار تا فرو ریختن پلاسکو ۵ دقیقه بیشتر طول نکشید.

ابراهیم در آتش

زنگ ایستگاه ما ساعت ۹ به صدا درآمد. آماده‌باش برای خیابان بهارستان بود. به سمت حریق استقرار یافتیم و کمی بعد بچه‌های ایستگاه ۷۹ هم رسیدند و درست پشت‌سر ما موضع گرفتند. آقای داوری روی بی‌سیم آمد و از آقای کیانی پرسید چه گروه‌هایی را آماده دارید؟ به گروه ما (ایستگاه ۶۰) و ایستگاه ۷۹ دستور اعزام داده شد. به محض رسیدن فرمانده‌های دو گروه فراخوانده شدند. من به سمت آقای کیانی شتافتم. گفت چند نفرید؟ هفت نفر بودیم. دستور عمل صادر شد. تجهیزات برداشتیم و جلوی درب پلاسکو به خط شدیم. در آن موقع یک ایستگاه دیگر هم اضافه شده بود و سه گروه بودیم.

آقای کیانی مرا صدا زد و دستم را در دست علی امینی گذاشت. گفت با بچه‌های همراه آقای امینی برو بالا. وقتی خواستیم بالا برویم سه خبرنگار به ما سپرده شد؛ تا طبقه هشتم هیچ دودی دیده نمی‌شد، تا طبقه دهم آنها همراه ما بودند اما آقای امینی موقعیت را که دید، خطر را احساس کرد، به من گفت آنها را با یک نیرو پایین بفرست. به رضا (فراهانی) گفتم آنها را پایین ببر، دستش بند تجهیزات بود، به حسین (حسین‌زاده) گفت خبرنگارها را پایین ببر، حسین با آنها راهی شد و من دیگر او را ندیدم.

بعد از حادثه از رضا شنیدیم که حسین خبرنگاران را دو سه طبقه تا پایین مشایعت کرده و بعد به دستور یکی از مسئولان به بالا برگشته. هنوز دود و حریق به طبقات زیرین سرایت نکرده بود و خبرنگاران در راهی امن به بیرون راه یافتند. درست چند دقیقه بعد از آن بود که اولین آوارها شروع به ریزش کرد. هادی و رضا با هم بودند و اکبر (محمدی) از آنها جدا شده بود. بعد از آوار عظیم اولیه و دستور تخلیه آنها در راه پایین آمدن گویا به همان مسئول برمی‌خوردند و او دستور برگشت می‌دهد و می‌گوید که هنوز می‌شود کاری کرد، این دستور غیر کارشناسانه باعث شهادت چند تن از همکاران ما شد. اگر آنها هم مثل ما بازماندگان بعد از شنیدن اولین اخطار جدی برمی‌گشتند مطمئناً حداقل پنج شش نفر از کسانی که حالا شهید شده‌اند زنده بودند و شاید داشتند برایتان از حادثه تعریف می‌کردند.

بعد از این سخنان ابراهیم سکوت کرد و به فکر فرو رفت. کمی طول کشید تا جرأت پیدا کردم و بقیه ماجرا را از او جویا شدم. دوباره او را به همان قسمت اتفاق برگرداندم؛ آنجا که بعد از رفتن خبرنگاران با آقای امینی یک طبقه دیگر بالا رفتند. در راه بالا رفتن بچه‌های ایستگاه ۲ را دیدیم، ما جایگزین آنها شده بودیم. دو طبقه دو طبقه بالا می‌رفتیم و بین هر کدام ده ثانیه‌ای استراحت می‌کردیم. علی امینی دائم شوخی می‌کرد (تکیه کلام همیشگی اش کلنگی بود) تا احساس ترس نکنیم. به طبقه دهم رسیدیم و مستقر شدیم اما خیلی زود به طبقه ۱۱ فرستاده شدیم. آقای نیکبخت و مهدیانی هم آنجا بودند. ما منتظر بودیم که به طبقه ۱۲ برویم و جایگزین بچه‌هایی بشویم که روی حریق آن طبقه کار می‌کردند.

دست راست‌مان یک راهرو بود که در آنجا مغازه‌ها قرار داشتند، آقای امینی گفت بروید درب آنها را باز کنید و پنجره‌هایشان را بشکنید تا دود بهتر خارج بشود. شیشه برخی از آنها خرد شده بود، بقیه را هم همراه گروه شکستیم، دود بیشتر شده بود و ما به سرعت به تقاطع راهرو دویدیم، جایی که آقای امینی و پیمان نیکبخت ایستاده بودند. دو دقیقه‌ای طول کشید و ما منتظر بودیم دستور جایگزینی صادر شود تا به طبقه ۱۲ برویم که آوار اول فرو ریخت. امینی داد زد: تخلیه تخلیه. گرد و خاک ناشی از ریزش سقف و دیوارها با دود آتش همدست شده بود و چیزی دیده نمی‌شد. مهدی (نسیمی) مصدوم بود، او را به پایین حرکت دادیم، کورمال کورمال دو طبقه‌ای پایین آمدیم. طی کردن این دو طبقه ۷ یا ۸ دقیقه طول کشید. دومین آوار با شدت بیشتری آمد. این بار علاوه بر سنگ و آجر، تیر آهن هم بر سرمان آوار شد. به سمت یکی از مغازه‌های کنج حرکت کردیم، تجهیزات همراه نبود، فقط مهدی را گرفته بودم. با دستگاه تنفسی به سکوریت‌های آن ضربه زدم. می‌خواستیم به آنجا پناه بیاوریم تا زیر آوار نمانیم. اما انگار سکوریت از سنگ بود، تسلیم نمی‌شد.

در آن وضعیت دو آتش نشان که نمی دانم از کدام ایستگاه بودند به ما رسیدند، پتک همراهشان بود، دو سه ضربه پتک شیشه را شکست، می خواستیم وارد شویم که یکی از آنها فریاد زد: کنار پلکان راه عبور است و حرکت کرد، ما هم پشت سرش راه افتادیم. پلکان خرابی هایی داشت اما به هر زحمتی بود رد می شدیم، سر مهدی ضربه خورده بود و دستش پاره شده بود، حالش خوب نبود، میان هر پاکرد می ایستاد و به زانو می شد، از شدت دود حالت تهوع داشت اما زمان ایستادن نداشتیم، هلش می دادم و تولتوخوران پایین می آمدم تا به طبقه اول رسیدیم. راه پله طبقه اول کاملاً مسدود بود. حریق به کف پاساژ رسیده بود، بچه هایی که در پایین قرار داشتند به دنبال فراهم کردن نردبانی برای پایین آوردن ما بودند. در همین اثنا صدای خفیف کمک کمک به گوشم رسید. به سمت صدا برگشتم و کمی جلو رفتم، دیدم فردی از بالکن آویزان است، در ریزش ساختمان پرت شده بود و پایش شکسته بود و حالا به نرده های بالکن آویزان بود. با مهدی او را بالا کشیدیم، استخوان پایش کاملاً بیرون زده بود. یک نردبان دستی برای ما علم شد و پایین آمدم. بیرون رسیدیم، کتفم آسیب دیده بود اما در آن لحظه نمی فهمیدم. بچه ها گیر افتاده بودند، فریاد می زدم، آقای داوری را در جریان قرار دادم، او هم فریاد می زد؛ صدای غرش و انفجار فریادمان را می خورد.

یکی از نیروهای اورژانس دستم را گرفت و به سمت آمبولانس کشید، تازه متوجه حال نزار خودم شدم. از خود بی خود بودم، وقتی به حال آمدم که دیدم با ماسک اکسیژن در آمبولانس خوابیده ام. ماسک را جدا کردم، ماشین را نگه داشتیم و پایین پریدیم. چهارراه استامبول بودیم. به سمت پلاسکو دویدم، بچه ها در ساختمان مانده بودند...

مردمک های ابراهیم گشاد شده بود، حالش دگرگون شده بود، از این که یادآور اتفاقات تلخ شده بودم شرمگین شدم. آتش با ابراهیم رسم گلستانی کرده بود اما یارانش را روده بود و او راضی نبود. بچه های دیگر ایستگاه ها گفته بودند که کسی را بر دوش کشیده بود اما خودش اشارهای نکرد؛ بعد دانستم که همان فردی را می گویند که پایش شکسته بود.

راه آسمان

ما طبقه یازدهم بودیم، داشتیم لکه گیری می کردیم که اولین آوار فروریخت و پشت آن دستور تخلیه صادر شد. تا آمدم برگردم تکه آهنی به سرم اصابت کرد، روی خردشیشه ها پرت شدم. خیلی حالم بد بود، سرم ضربه خورده بود و گیج بودم. به هر زحمتی بود خودم را یک طبقه پایین کشیدم و آنجا آقا ابراهیم را دیدم، همان موقع بود که دردی را در دستم احساس کردم، بدجور پاره شده بود. گفتم ابراهیم حالم خوب نیست، می خواستم بنشینم، حالت تهوع داشتم؛ ناخودآگاه دائم می گفتم دستم دستم، در راه کسی را زیر آوار دیدیم، در حال خودم نبودم، غریزی به کمک شتافتم، بیرونش کشیدیم و بچه هایی که حالشان بهتر بود او را پایین بردند.

خودمان را توی راه پله طبقات انداختیم، نمی دانید با چه حالی از پله ها سکندری می خوردم. فکر کنم طبقه هشتم بود که راه پله را مسدود دیدیم، در همین حین صدای وحشتناکی آمد و آوار عظیمی شروع به ریختن کرد، خواستیم در مغازه های پناه بگیریم، من با کلاه و ابراهیم با دستگاه تنفسی اش به شیشه ضربه می زدیم. دو نفر از غبار پیدا شدند، آن ها پتک همراهشان بود، شیشه شکسته شد، در آستانه وارد شدن بودیم که وزش بادی توجه مان را جلب کرد. یکی از آن دو نفر که به ما پیوسته بودند به سمت باد حرکت کرد و لحظه ای بعد فریاد زد: بیا. تکانه ها و آوار این بار راهگشا شده بودند، تکه ای از معبر راه پله باز شده بود، پشت سر او راه افتادیم. از روی غریزه به پشت سر نگاه می کردم، راه جلو هر لحظه دشوارتر می شد و من فکر می کردم شاید بهتر بود در مغازه می ماندیم. در همین فکر بودم که دیدم با صدای غرشی مهیب آن قسمت از طبقه و مغازه ای که قرار بود در آن مأوا بگیریم آوار شد. دیگر تنها راه باقیمانده همان راه پله بود؛ خودمان را به دود و آتش و آوار زدیم.

راه پله که نمی شود گفت اما همان چند سانت باقی مانده و چسبیده به دیوار را پی گرفتیم و طبقه به طبقه پایین می آمدم، همان محدود معبر هم در حال ریزش بود و من نگران بچه هایی بودم که بالاتر از ما مانده بودند، چرا که برای آنها راهی جز راه آسمان باقی نمانده بود.

در طبقات پایین بود، فکر کنم طبقه دوم، که فردی (آتش نشان نبود) را دیدیم که به نرده ها آویزان بود؛ کشیدیمش بالا، پایش شکسته بود و در وضعیت بسیار بدی قرار داشت. نردبان علم شد، من پایین رفتم و ابراهیم آن مرد را فرستاد و خودش هم روان شد. وضعیت بسیار سختی بود؛ حالا که فکر می کنم باورم نمی شود این ما بودیم که آن همه طبقه پایین آمدم.

به فضای باز بیرون که رسیدیم از شدت درد و خستگی روی زانو آوار شدم و پلاسکو هم پشت سر من آوار شد. آتش هر دوی ما را شکست داده بود.

دیدم که همکارم پرپر شد

چیزی که می‌بینی با چیزی که تعریف می‌کنی تفاوتش زیاد است. من دیدم که همکارم پرپر شد (کمی مکث می‌کند، قورتش می‌دهد) گفتنش راحت نیست. تا طبقه دهم بدون ماسک هوا رفتیم، از آنجا به بعد غلظت دود مجبور به استفاده از ماسکمان کرد. به تیم‌های دو نفره تقسیم شدیم و دستور گرفتیم که در کنار هم بمانیم. اولین حرکت‌مان شکستن شیشه‌ها برای خروج دود و ورود هوا بود. به سمت طبقه یازدهم راه افتادیم، در میان راه پله‌ها دودی که از طبقات بالا می‌آمد به حدی شدید بود که چندبار داشتیم از پیشروی منصرف می‌شدیم. به هر زحمتی بود به آنجا رسیدیم. مشغول کار بودم که متوجه لرزش شدیدی در سقف‌های کاذب مغازه‌ها شدم. تکان به حدی بود که با چشم غیرمسلح هم به خوبی دیده می‌شد. نمی‌دانم شاید صدای شکسته شدن شیشه‌ها و پتک‌هایی که می‌زدم یا به خاطر ماسک روی سرم بود که فریادهای تخلیه به گوشم نرسید. تکه‌هایی از سقف را دیدم که جدا می‌شدند و می‌ریختند. گویا که در آغاز سقف طبقه ۱۵ در ضلع شمالی پاساژ به سمت پاساژ فردوسی آوار شده بود و به همین ترتیب تا طبقه ۱۱ در حال ریزش بود.

فریادی مبنی بر تخلیه شنیدم. ریزش پیوسته شده بود، اکثر راه‌ها مسدود بود، تیم از هم جدا شده بود و هر کس راهی را امتحان می‌کرد. یک پروژکتور، یک تبر و وسایل و تجهیزات دیگری به من اویزان بود، خواستم آنها را از خودم جدا کنم و به پایین بروم که در میان دود متوجه سه تن از همکارانی شدم که در زیر آوار طبقه ۱۱ گیر افتاده‌اند. بر اثر ریزش دو سه لوله آب شکسته شده بود و آب داغ آنها مستقیم روی آواری که بچه‌ها زیر آن بودند می‌ریخت. دستور قطع آنها آمد اما عملیات نجات با مشکل روبه‌رو نشود. آقای امینی و رضا فراهانی به طبقه بالا رفتند. من نشسته بودم و تکه‌های آوار را کنار می‌زدم تا به سمت بچه‌های زیر آوار بروم، ناگهان صدای مهبیبی آمد و باد شدیدی را احساس کردم، نصف ساختمان فرو ریخت.

به حکم غریزه عقب کشیده بودم. کار از کار گذشته بود. به سمت راه‌پله حرکت کردم و متوجه شدم که چند نفر هم با فاصله کمی پشت‌سرم در حرکت‌اند، ریزش دوم راه‌پله را قطع کرد، به فاصله یک متر جلوتر دیگر پله‌ای نبود. مرگ را احساس کردم. به عقب برگشتم و به بچه‌های پشت‌سری گفتم به سمت پنجره بروند و درخواست کمک کنند. یکی از آنها که خودش را به من رسانده بود یک راه باریک را تشخیص داد. از همان راه که تنها باقیمانده‌های پلکان بود راه افتادیم. عرض برخی قسمت‌های آن از بیست سانت کمتر بود. مطمئنم هرگز حتی از پله‌های سالم و در شرایط عادی هم نمی‌توانستم با این سرعت پایین بیایم. به نظر من که یک دقیقه نشد. وقتی به طبقه اول رسیدیم دیگر راه‌پله‌ای وجود نداشت، به بالکن رفتیم، در ابتدا نردبانی ندیدیم و برخی بچه‌ها از بالکن اویزان شدند.

یک نردبان را دیدم که شلوغ بود و چند نفری کنارش در نوبت ایستاده بودند، ۵۰ متر آن طرف‌تر هم دو نردبان علم شده دیگر بود که تا خواستم به سمت‌شان بروم دیدم درست جلوی پایم و کمی آن طرف‌تر سه نردبان دیگر علم شد. پایین آمدم و از ساختمان زدم بیرون. از بیرون ساختمان ترساک‌تر از داخل بود. خلأیی اطراف خودم احساس کردم. بچه‌های تیم‌مان را نمی‌دیدم، نا خودآگاه با دست به سر می‌زدم.

در محاصره

۷-۸ نفری در ساختمان بودند، هر چه گفتیم بیرون بروید گوش نمی‌کردند، ما هم کارهای زیادی روی سرمان ریخته بود و اینها هم دست‌بردار نبودند. آقا مدارکم، آقا دسته‌چکم، اسنادم، پول‌هایم و هر کس حرفی می‌زد، هر چه گفتیم گوش ندادند. از ابتدای حریق هر چه بیرون‌شان می‌کردیم باز برمی‌گشتند؛ تعجب کرده بودم، تا طبقه دهم و در دل آتش آمده بودند. آتش و دود و تجمع بیرون و این افراد ما را محاصره کرده بودند.

ایستگاه ما همینطوری نیرو کم داشت، چند ماه پیش مهدی حاجی‌پور شهید شد و در این حادثه هم محسن (قدیانی) را از دست دادیم. اصلاً در تعجبم که چطور خود ما نجات پیدا کردیم، چه کسی نجات‌مان داد؟

آتش‌فشان پلاسکو

پلاسکو آوار شده بود که زنگ ایستگاه ما زده شد. من خبرها را از بی‌سیم دنبال می‌کردم، استرس زیادی داشتم، حتی تلویزیون را ندیده بودم. از پشت بی‌سیم صدای فریاد شنیدم، صدایی با نهایت ضجه فریاد می‌زد: ای‌وای، ای‌وای!

گیج شده بودم، خانواده‌ام به مسافرت شهرستان رفته بودند، از دفتر بیرون زدم و در حال آماده شدن برای حرکت با آنها تماس گرفتم و گفتم حادثه‌ای این چنینی رخ داده و من دارم می‌روم، حلالم کنید، در حال راه افتادن بودم که زنگ هم به صدا درآمد، راه افتادیم.

هیاهوی زیادی برپا بود. همکارانی که آنجا بودند همه شک‌زده بودند، سر تا پا خاک بودند و خستگی از آن‌ها می‌بارید اما از روی برانکار بلند می‌شدند و به سمت آوار می‌دویدند. صحنه‌ای دلخراش بود، به زور جلویشان را می‌گرفتم.

از هر کسی که می‌شناختم سراغ همکاران را می‌گرفتم، حسین زاده، نسیمی و مستوفی از کسانی بودند که اسم‌شان را به عنوان مفقود شنیدم. بین جمعیت و شلوغی دنبال‌شان می‌گشتم، معلوم شد که مهدی نسیمی نجات یافته و با آمبولانس به بیمارستان منتقل شده اما حسین و مستوفی هیچ‌جا نبودند. نیم ساعتی گذشت و خبری از آنها نشد، حقیقت آشکار شد. دیگر توان ایستادن نداشتم.

به جز ما ایستگاه‌های زیاد دیگری نیز به محل اعزام شده بودند. بسیاری که حتی شیفت کارشان هم نبود آمده بودند، نیروی زیادی جمع شده بود و همه تازه‌نفس بودیم اما آوار به شکلی بود که کاری نمی‌شد کرد. حالت همکارانی که در حادثه حضور داشتند و نگرانی بابت نبود برخی دوستان قدرت تفکر را از ما گرفته بود. کوهی از آوار بود، آتش‌فشان بود، تا ساعت ۵ و ۶ بعد از ظهر هیچ‌کس هیچ کاری نمی‌توانست بکند.

دریای آتش

دریا بر آتش ریختیم، خاموش نمی‌شود! چهار روز گذشته، باران هم باریده اما آتش هنوز نفس می‌کشد. تا به حال چنین حریق را ندیده‌ام. ما از همان اول حریق در آنجا حضور داشتیم و جزو اولین گروه‌ها بودیم. گمان کنم ایستگاه ۱۱۵ اولین گروهی بود که به محل حادثه رسیده بود؛ آن‌ها دیده بودند دود زیاد است و درخواست پشتیبانی کرده بودند. ایستگاه یک و دو ایستگاه دیگر با بی‌سیم به محل فرا خوانده شدند. من افسر آماده بودم، وقتی رسیدم امیر مهدوی و واحد کیانی را دیدم. گفتم من بالا می‌روم، بالا امیر هاتفی را دیدم، گفت آتش زیادی نیست و به زودی خاموش می‌شود. ما طبقه هفتم بودیم، در گزارش هم نوشته شده که آتش از طبقه هفتم شروع شد، به نظرم درست هم هست. آتش از طبقه هفتم شروع شده بود اما در خود این طبقه زیاد شدت نداشت. امیر هم همین آتش را دیده بود که می‌گفت به زودی خاموش می‌شود. اما آتش به طبقه ۸ سرایت کرده بود و در آنجا شدید شده و به سایر طبقات کشیده شده بود. نمی‌دانم چگونه زبانه آتش اینقدر بالا گرفته بود.

نزدیک ساعت ۹، دودهای سفید دیدیم و گمان کردیم آتش خاموش شده و به لکه‌گیری رسیده است اما به دلایل نامعلومی دوباره شراره کشید و شدت یافت. گمان نمی‌کردیم اطفاء حریق در روز، مشکلی به این صورت ایجاد کند. من در حریق پاساژ علاءالدین حضور داشتم، حریق از سر شب شروع شد و تا صبح ادامه داشت. در آن ظلمات و دود چیزی مشخص نبود، از هر جا دود می‌آمد می‌رفتم، در دریایی از دود با دنیایی از مغازه روبه‌رو بودیم، اکثر مغازه‌ها وسعتی نداشتند اما دکورهایشان مملو از کارتن و مقوا (جعبه‌های موبایل) بود، دود روزنه‌ای برای خروج نداشت، کمی که هوا روشن شد و دید پیدا کردیم به سرعت حریق اطفاء شد، اما در پلاسکو آتش شدیدتر بود و علیرغم این‌که روز بود و دید داشتیم، نمی‌شد آن را مهار کرد.

همدلی از هم‌زمانی خوش‌تر است

نردبان علم می‌کردیم و در پایین کشیدن بچه‌ها می‌کوشیدیم. بچه‌هایی که بیرون بودند کاری بیشتر از این از دست‌شان برنمی‌آمد، مستأصل شده بودیم و بی‌اختیار گریه می‌کردیم. چشم‌هایمان توی شلوغی‌ها دو دو می‌زد تا شاید دوستان و همراهانمان را ببایم، نگرانی هر ثانیه به اوج می‌رسید. ناگهان صدای مهیبی آمد و تکانه دوم پلاسکو را آوار کرد. پلاسکو به سمت خیابان اصلی مملو از جمعیت بود و اگر در خودش فرو نمی‌ریخت و در خیابان آوار می‌شد تعداد مجروحین و فوت‌شدگان با حالا قابل قیاس نبود. نه تنها ما که عموم ملت، داغدار عزیزان از دست رفته‌اند اما خدا را باید به خاطر این نکته شکرگزار بود. بهترین وضعیت ریزش همین حالتی بود که حادث شد، حتی بچه‌های روی نردبان‌های برنتو که با فاصله کمی از جداره ساختمان قرار داشتند آسیبی ندیدند.

حساب ۹ یا ۱۰ تن افراد شخصی) از هموطنان جان خود را از دست دادند. حادثه خبر نمی‌کند، غافلگیر می‌کند، ضایعه به بار می‌آورد و گاهی بی‌رحمانه جان می‌گیرد؛ سایر اتفاقات فاجعه پلاسکو هم تلخ هستند، اما تلخ‌تر از آنها، مرگ فداکارانه است. دل به آتش زدن آگاهانه و ایثاری که قیمت ندارد، اما قدرناشناخته می‌ماند و ارج گذاشته نمی‌شود؛ آتش‌نشان جان‌باخته شهید خوانده می‌شود و احتساب نمی‌شود. آتش‌نشانی شغل پرریسک و سختی است که برای احتسابش در لیست مشاغل سخت باید چانه‌های بسیار زد.

محمد مهدی تندگویان در مصاحبه‌ای قبل از این حادثه اذعان کرده بود که در شناساندن ایثار جان‌فدایان آتش‌نشان کوتاهی شده است. وی اشاره کرده بود که علاوه بر بُعد مالی باید به ابعاد فرهنگی هم اشاره شود و در شأن مقام آنها و نشان دادن رشادت‌هایشان یادبودها، فیلم‌ها و کتاب‌های زیادی تولید شود. احمد مسجدجامعی هم از تسهیلات اعطایی به بازماندگان دم زده بود و با اشاره به این نکته که باید به بازماندگان این عزیزان توجه خاص مبذول شود، پیشنهاد داده بود که برای رفع مشکل احتمالی مادی خانواده آتش‌نشان، یکی از وابستگان درجه یک آنان در شهرداری استخدام شود.

۱۸ دی‌ماه با رأی نمایندگان ملت (۱۴۵ رأی موافق، ۱۷ مخالف و ۲ ممتنع)، آتش‌نشانی جزو مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب شد. بر این اساس، آتش‌نشانان با ۲۰ سال سابقه و ۵۰ سال سن می‌توانند بازنشسته شوند. اما این قانون در عمل کمکی نمی‌کند.

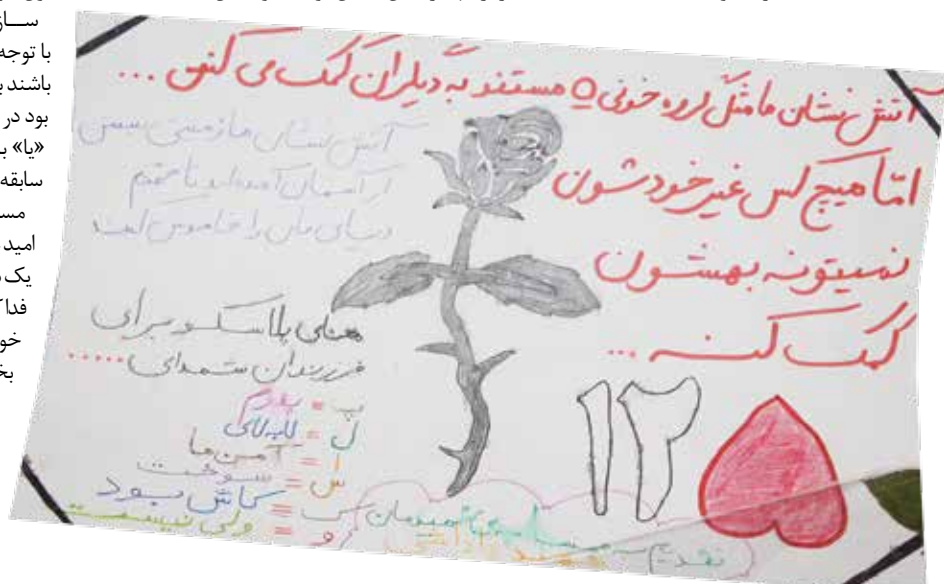
سازمان آتش‌نشانی افراد ۲۰ تا ۲۵ ساله را استخدام می‌کند، با توجه به این وضع، اگر این افراد بیست سال سابقه کار داشته باشند باز هم به حد نصاب (۵۰ سال) بازنشستگی نمی‌رسند. بهتر بود در نص قانون به جای «و» میانی (۲۰ سال سابقه و ۵۰ سال) «یا» به کار می‌رفت و گفته می‌شد: «آتش‌نشانان با ۲۰ سال سابقه کار یا ۵۰ سال سن بازنشسته می‌شوند.»

مساله دیگر در مورد آتش‌نشانان، شهید حساب نکردن آنها است. امید عباسی آتش‌نشانی بود که برای نجات جان یک دختر بچه (در یک سانحه آتش‌سوزی در طبقه دهم یک ساختمان) جان خود را فدا کرد. او که به علت دودزدگی دچار مرگ مغزی شده بود، جسم خود را نیز اهدا کرده و پنج عضو از بدنش را به بیماران نیازمند بخشید. به امید عباسی چه لقبی باید داد؟

ما همیشه کار خودمان را انجام داده‌ایم، حادثه‌های زیادی اتفاق می‌افتد و ما همیشه در کنار مردم بوده‌ایم. رسانه می‌تواند نه تنها ما که هر شغل و صنف و شخصی را به عرش‌های برساند و یا برعکس بر خاک ذلت بنشانند. بعد از حادثه حرف‌های زیادی زده شد و بی‌شک در ادامه هم چیزهای زیادی گفته خواهد شد، اما در این مورد خاص گویا دل ما به دل مردم راه پیدا کرده و مورد لطف قرار گرفته‌ایم. در این چند روز سیل همدردی‌ها و محبت‌ها به سوی ما روانه بوده است. گریه‌ها و تسلیت‌های آنها التیام‌مان داده، ایستگاه‌های ما به لطف هموطنان گلستان شده و فداکاری همکاران ما ارج گذاشته شده است. در دل مردم حک شدن، اتفاقی است که به راحتی نمی‌افتد و با هیچ چیز قابل معاوضه و خریدن نیست.

آتش‌نشان بی‌نشان

پلاسکو حدود ۶۰۰ واحد تجاری را در خود جای داده بود که تنها یک چهارم این مغازه‌ها دارای بیمه بودند و از این‌رو خیل مالباختگان را به دنبال داشت. بسیاری هم کار خود را از دست دادند. به گزارش اورژانس، این حادثه به طور کلی ۱۱۴ مصدوم داشت (که ۷۷ نفر در محل مداوا و ۳۷ نفر به بیمارستان منتقل شدند که از آنها تنها ۵ نفر نیاز به بستری شدن پیدا کردند). خبرها حاکی از آن است که تعدادی (هنوز مشخص نشده اما طبق خبرها، ۲۵ یا ۲۶ نفر مفقود هستند که ۱۵ یا ۱۶ نفر از آنها از آتش‌نشانان بوده‌اند و با این

ایمن تار صنعت

تعاریف شهید در اسلام و قانون ما مشخص است. در شماره دوم همین مجله به تفصیل در مورد این مسأله سخن رفت، از این رو از تکرار دوباره آن در اینجا پرهیز می‌کنم، اما خلاصه مطلب این بود که دعوا بر سر لفظ نیست. کسی در جهاد کردن آتش نشان شک ندارد اما متأسفانه بحث بر سر مسائل مالی و تصدی‌گری آن است. هر نهادی توپ را در زمین دیگری می‌اندازد. به بحث‌های این چنینی که می‌رسیم، هر نهاد ردیفی از تبصره و لایحه و بند قانونی رو می‌کند. یادمان باشد که قوانین را ما (انسان‌ها) وضع کرده‌ایم و لایتغیر نیستند.

شهید در کشور ما اجر و قرب فراوانی دارد. در فرهنگ ما به کار بردن این کلمه در مورد یک وفات یافته، والاترین مقام بخشی است. شهید عزیز کرده ملت است. لقب شهید التیامی بر احساس فقدان است. این‌ها مهم‌ترین دلایل پافشاری بر شهید دانستن آتش نشانانی است که در عملیات‌ها جانشان را از دست می‌دهند. نکند خدای ناکرده فکر کنیم کسی که به دل آتش می‌زند و جان‌فشانی می‌کند، به فکر این است که فرزندش با سهمیه به دانشگاه برود! یا چه و چه را به عنوان امتیاز دریافت کند.

بررسی میزان خطر فروپاشی ساختمان‌های دچار حریق در ایران و جهان

سازه‌های نامن

■ مترجم: سید مجتبی موسوی

و یکی از بزرگ‌ترین آتش‌سوزی‌های این کشور به شمار می‌رود. این ساختمان ۲۱ طبقه، کاربری اداری داشته و در واقع مقر اصلی شرکت برق سائوپائولو بوده است. ساختمان‌های شماره ۱ و ۲ این مجتمع، از سیمان تقویت شده و طبقات بتنی ساخته شده بود. جدول زیر، فراوانی فروپاشی‌های ناشی از آتش‌سوزی را بر اساس جنس ساختار ساختمان دسته‌بندی کرده است:

جنس ساختمان	تعداد فروپاشی بر اثر حریق در ساختمان
سیمانی	۷
فلزی	۶
آجری (بنایی)	۵
چوبی	۲
نامشخص	۲

جالب آنکه حدود ۶۰ درصد از موارد یاد شده در ساختمان‌های ۴ تا ۸ طبقه اتفاق افتادند و تنها ۴۰ درصد در ساختمان‌های بلندتر به وقوع پیوستند. از این میان، ۶ مورد در ساختمان‌هایی با بیش از ۲۰ طبقه رخ داد که البته ۳ مورد از آنها مربوط به مجموعه سه برج مرکز تجارت جهانی آمریکا هستند که در جریان حملات ۱۱ سپتامبر دچار حریق و فروپاشی شدند.

با تمام اینها، داده‌های این مطالعه نشان می‌دهد که تمام انواع ساختمان‌ها با هر نوع کاربری، نسبت به آتش‌سوزی و فروپاشی ناشی از آن آسیب‌پذیر هستند و در این میان، ساختمان‌های قدیمی‌تر آسیب‌پذیری بیشتری دارند. آمار سالانه حریق آمریکا نشان می‌دهد که بیش از ۱۰ هزار مورد از آتش‌سوزی‌ها در ساختمان‌های ۷ طبقه و بلندتر به وقوع پیوستند و ساختمان‌هایی که در حال تعمیرات یا نوسازی هستند، با خطر بروز حریق و فروپاشی بیشتری مواجه‌اند.

جدول زیر، فراوانی فروپاشی ساختمان‌ها بر اثر آتش‌سوزی را بر اساس ارتفاع و تعداد طبقات آنها دسته‌بندی کرده است:

حادثه پلاسکو و فروپاشی این ساختمان در نتیجه بروز آتش‌سوزی با واکنش‌ها و تحلیل‌های مختلفی همراه شد. با این حال هنوز نمی‌توان با قطعیت در خصوص دلایل فروپاشی این ساختمان اظهار نظر کرد. در این شرایط، شاید بررسی نمونه‌های تاریخی مشابه، همچون فروپاشی ساختمان ۶ طبقه تولید پارچه و منسوجات در مصر که سال ۲۰۰۰ روندی مشابه فروپاشی پلاسکو داشت، بتواند راهگشا باشد. «موسسه ملی استانداردها و فناوری» آمریکا سال ۲۰۰۲ طی تحقیقی، به بررسی تاریخی فرو ریختن ساختمان‌های چند طبقه بر اثر آتش‌سوزی پرداخت. مطالعه نتایج این تحقیق می‌تواند الگوهایی را آشکار کند که به فهم دلایل فروپاشی ساختمان‌های دچار حریق شده و همچنین یافتن راهکارهایی برای جلوگیری از تکرار این وقایع کمک کند. نتایج این مطالعه همچنین برای ایجاد استانداردها و آزمایش‌های مختلف مقاومت حریق برای ساختمان‌های چند طبقه نیز راهگشاست. به خصوص آنکه این بررسی تاریخی به مقایسه ساختمان‌های ساخته شده با فناوری و تجهیزات و استانداردهای مختلف پرداخته است.

این مطالعه، ۲۲ مورد فروپاشی ساختمان چند طبقه بر اثر آتش‌سوزی که در بازه زمانی سال‌های ۱۹۷۰ تا ۲۰۰۲ میلادی به وقوع پیوستند را مورد بررسی قرار داد که ۱۵ مورد در آمریکا و باقی موارد در خارج از ایالات متحده به وقوع پیوستند.

نمونه مهمی که در این مطالعه بررسی شده و هم از لحاظ کاربری و هم از لحاظ روند گسترش حریق و فروپاشی ساختمان بسیار به حادثه پلاسکو شباهت دارد، فروپاشی ساختمان ۶ طبقه‌ای در اسکندریه مصر است که ۱۹ جولای سال ۲۰۰۰ میلادی بر اثر وقوع آتش‌سوزی در انبار ساختمان واقع در طبقه همکف آن اتفاق افتاد. سامانه‌های اطفای حریق این ساختمان از کار افتاده بودند و پیش از آنکه آتش‌نشانان به محل برسند، آتش به سرعت به سایر نقاط ساختمان سرایت کرد. تقریباً ۹ ساعت بعد از آغاز آتش‌سوزی و زمانی که تصور می‌شد آتش کنترل شده است، ساختمان به طور ناگهانی فروپاشید و ۲۷ نفر بر اثر آن کشته شدند. ساختار این ساختمان از سیمان تقویت شده بود.

بر اساس این مطالعه، سه برج تجارت جهانی آمریکا که در جریان حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ بطور کامل فروریختند، ساختمان‌هایی با ساختار فلزی بودند. ساختمان ۵ طبقه پنتاگون نیز در آن روز مورد اصابت یکی از هواپیماها قرار گرفت و به شدت دچار آتش‌سوزی شد و صدمه دید. این ساختمان در سال ۱۹۴۳ میلادی از سیمان تقویت شده ساخته شده بود.

نمونه جالب توجه دیگری که در این گزارش مورد بررسی قرار گرفته است، حادثه فروپاشی ساختمان CESP سائوپائولو برزیل است که ۲۱ مه ۱۹۸۷ میلادی رخ داد

این مطالعه نشان می‌دهد که فروپاشی ساختمان‌های چند طبقه بر اثر آتش‌سوزی را می‌توان در جمله حوادث نادر ولی با پیامدها و خسارت‌های بسیار بالا دسته‌بندی کرد که جوامع مختلف سعی دارند این سوانح را نیز همچون حوادثی مانند زلزله و طوفان، مورد بررسی قرار داده و از خسارت ناشی از آنها جلوگیری کنند. با این حال، از آنجا که هیچ تضمینی برای جلوگیری از بروز حریق در ساختمان‌ها وجود ندارد، باید مقاومت ساختار ساختمان به آتش را مورد توجه قرار داد و در طراحی‌ها مد نظر داشت تا مانع از فروپاشی سازه بر اثر آتش‌سوزی شد. مطالعه مذکور نشان داد که عمده ساختمان‌هایی که بر اثر آتش‌سوزی دچار فروپاشی شده‌اند دارای اتصال‌های ساختاری ضعیف و نامناسب بوده‌اند. از این رو باید مقاومت اتصال‌ها در دمای بالا را مورد توجه قرار داد. در واقع، اتصالات ساختمانی را به عنوان سازه‌های بحرانی که در آسیب‌پذیری ساختمان‌ها و فروپاشی آنها نقش اساسی دارند دسته‌بندی می‌کنند. در این میان، نقش حرارت بالا در چگونگی توزیع استرس و فشار در ساختمان و طبقات مختلف آن نیز باید مورد بررسی قرار گیرد. در شماره آینده به راهکارهای مقابله با خطر فروپاشی ساختمان‌های دچار حریق خواهیم پرداخت.

تعداد طبقات ساختمان	تعداد ساختمان‌ها
۴ الی ۸ طبقه	۱۳
۹ الی ۲۰ طبقه	۳
۲۱ طبقه و بیشتر	۶

دست‌کم ۴ حادثه مورد مطالعه در جریان انجام عملیات ساخت و یا نوسازی ساختمان رخ داده که در این موارد، عملکردهای معمول حفاظتی ساختمان برای مقابله با آتش‌سوزی، ناکامل یا غیرفعال بوده‌اند. همچنین در ۱۴ مورد، فروپاشی به طور بخشی (و غیرکامل) رخ داده است. جدول زیر، فراوانی رویدادها بر اساس نوع کاربری ساختمان‌ها را نشان می‌دهد:

نوع کاربری ساختمان	تعداد ساختمان‌ها
اداری	۹
مسکونی	۸
تجاری	۳
تجاری - مسکونی	۲

عمده ساختمان‌های فرو ریخته بر اثر آتش‌سوزی دارای کاربری مسکونی و اداری بوده‌اند. این مطالعه نشان می‌دهد که اگر پس از بروز آتش‌سوزی، بلافاصله به وسیله سامانه‌های خودکار اطفای حریق یا آتش‌نشانی یا سایر موارد مقابله با حریق، آتش مهار نشود، احتمال بروز خطر و فروپاشی ساختمان بسیار بالاست و تداوم آتش می‌تواند منجر به فروپاشی بخشی یا کامل ساختمان‌های چند طبقه شود.

رئیس کمیته محیط زیست شورای اسلامی شهر تهران:

تهران، هر لحظه در معرض رخداد زلزله قرار دارد

رئیس کمیته محیط زیست شورای اسلامی شهر تهران، با تأکید بر آسیب پذیری تهران در مقابل زمین لرزه گفت: البته تهران، نه تنها در مقابل سوانح طبیعی مانند سیل و زلزله که در مقابل تغییرات آب و هوایی به ظاهر ساده و پیش پا افتاده نظیر بارندگی و برودت هوا نیز مصونیت ندارد. محمد حقانی با بیان این که تهران، هر لحظه در معرض رخداد زلزله قرار دارد، گفت: افزایش ساخت و سازهای غیراصولی و ازدیاد جمعیت در این کلانشهر، می تواند به عمق ویرانی و گستردگی خسارات مالی و تلفات جانی که بر اثر وقوع زلزله در تهران رخ دهد، دامن زده و آثار و نتایج چنین رویدادی را غیرقابل باور کنند. وی با اعلام این که هر چند زمین لرزه، فرآیندی است که خارج از حیطه کنترل ما قرار دارد، اما رعایت اصول و ضوابطی که در صورت وقوع زلزله، اثرات و پیامدهای این سانحه طبیعی را به حداقل میزان ممکن کاهش دهد، کاملاً تحت کنترل ما قرار دارد، گفت: متأسفانه امروز علاوه بر بحران های طبیعی، معضلاتی همچون تجمع و تراکم انبوهی از جمعیت، خودرو و ساختمان، تهران را تهدید کرده و به تشدید آثار و تبعات بحران های طبیعی احتمالی در این کلان شهر دامن می زند.

واقعیت این است که متأسفانه «تهران، شهر تاب آوری نیست»، اظهار کرد: تهران که در برابر چند قطره نم باران و چند درجه سرمای هوا، تحمل ندارد و اوضاع شهر پس از هر بارندگی و یخ زدگی به هم می ریزد، چگونه می تواند در برابر زلزله ای که یک باره زیرساخت های شهر را فرو می ریزد، طاقت بیاورد؟

حقانی تأکید کرد: به جای آن که در این سال ها به «تاب آوری تهران» کمک کنیم، با فروپاشی بنیان های حیاتی و زیرساخت های طبیعی شهر، زمینه آسیب پذیری تهران را فراهم کرده و این شهر را به «شهری بی تاب» تبدیل کرده ایم، «شهر تاب آور»، شهری است که رویکردی مثبت در کاهش آسیب پذیری در مقابل مخاطرات طبیعی و انسان ساخت دارد و سؤالی که در این میان مطرح است، این است که تهران از چنین ویژگی ای برخوردار است و شهر تاب آوری است؟

وی با بیان این که اختلافی که بین «تهران امروز» و «بم دیروز» وجود دارد، این است که بم ۱۳۸۲ به دلیل وقوع زلزله، یک باره ویران شد اما تهران ۱۳۹۵ به دلیل رفتار نامهربانانه ای که در این سال ها با آن شده، به تدریج به سمت ویرانی پیش می رود، گفت: واقعیت این است که بم به یک باره دچار «مرگ ناگهانی» شد اما تهران گرفتار «مرگ تدریجی» شده است.

رئیس کمیته محیط زیست شورای اسلامی شهر تهران در پایان با تأکید بر این که تهران جزو کلان شهرهای با درجه آسیب پذیری بسیار بالا از نظر حوادث طبیعی به ویژه زلزله است، خاطرنشان کرد: ایران یکی از حادثه خیزترین و تهران یکی از سانحه خیزترین کلان شهرهای دنیاست.

■ خطر زلزله انسانی در تهران از زلزله طبیعی جدی تر است

رئیس کمیته محیط زیست شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به این که با چشم فرو بستن بر روی واقعیت های موجود تهران و بحران های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی، امروز این کلانشهر با آنها دست و پنجه نرم می کند، گفت: شهر، شهروندان و محیط زیست شهری تهران، مدت ها است در معرض تهدید «زلزله انسانی» قرار دارند و خطر «زلزله انسانی» در تهران از «زلزله طبیعی» جدی تر است.

به گزارش ایسنا، حقانی با بیان این که فرونشست زمین در نقاط مختلف شهر به یکی از بحران های نوظهور این روزهای تهران تبدیل شده، تصریح کرد: نشست زمین، بحرانی است که هر لحظه ممکن است در گوشه ای از شهر شاهد آن باشیم و در هر ساعت از شبانه روز، بخشی از شهر و امکانات شهری را در کام خود فرو ببرد و آثار و نتایج مادی و معنوی جبران ناپذیری بر جای بگذارد.

وی با تأکید بر این که شهروندان باید در همه حال در برابر وقوع حوادث طبیعی و غیرطبیعی از آمادگی لازم برخوردار باشند و البته این مهم به معنای فراموش کردن مسئولیت دولت و مدیریت شهری در مقابل مردم نیست، گفت: همه مسئولان باید به این پرسش پاسخ دهند که برای افزایش «تاب آوری شهر» در برابر انواع سوانح طبیعی و غیرطبیعی چه کاری انجام داده اند؟

■ میزان «آسیب پذیری» تهران کاهش نیافته است

رئیس کمیته محیط زیست شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به این که

نگاهی به آتش‌سوزی ساختمان‌ها در سال ۱۳۹۵

روزانه ۵۵ حریق در ایران رخ می‌دهد

■ محمود سمیعی

و خسارت سنگینی را نیز وارد کرد، ولی خوشبختانه تلفات جانی نداشت.

حال با توجه به نمونه آتش‌سوزی‌ها در برج‌های مختلف و ساختمان‌ها و شرکت‌ها در اقصی نقاط کشور که همگی به خاطر عدم توجه و رعایت اصول ایمنی توسط انسان‌هاست، باعث شده که کشور هر ساله مبالغ هنگفتی را صرف اطفاء حریق کند و در هر حریق نیز خسارات فراوانی به کشور وارد می‌شود که برای جلوگیری از خسارات ناشی از آتش‌سوزی، کارشناسان آتش‌نشانی باید این حوادث موردی که شباهت‌های زیادی به یکدیگر دارند را مورد مطالعه و توجه قرار داده و بررسی بیشتر و دقیق‌ترین بنمایند.

خوشبختانه آتش‌سوزی‌های اخیر در ایران تلفات انسانی چندانی نداشته است ولی در نظر بگیرید که در یکی از این برج‌های بدون پله فرار، آتش‌سوزی در یکی از طبقات زیرین روی دهد، در صورت داشتن پله‌های اضطراری، ساکنین طبقات بالایی امکان گریختن از حریق را دارند ولی بسیاری از ساختمان‌ها متأسفانه چنین پله‌هایی را هم ندارند. مورد دیگری جلوگیری از آتش‌سوزی، استفاده نکردن از مواد فایبرگلاس در پوشش ساختمان‌هاست. همانطور که در برج سلمان مشهد اتفاق افتاد این ساختمان‌ها در وقوع آتش‌سوزی بسیار خطرناکند و بهتر است که از این مصالح استفاده نشوند. بر اساس داده‌های سازمان‌های آتش‌نشانی سالانه ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ آتش‌سوزی به طور طبیعی در ایران رخ می‌دهد. حال اگر حوادثی که انسان در آن نقش دارد را بر آن بیافزاییم میزان آتش‌سوزی‌ها و حوادث افزایش چشمگیری پیدا می‌کند. بر اساس گفته معاون وزیر راه و شهرسازی (حامد مظاهریان) پیش از سال ۸۰ سالانه چهار هزار و ۴۴۲ مورد آتش‌سوزی و به طور میانگین روزی ۱۲/۲ حادثه در سطح کشور اتفاق افتاده است. در سال ۸۰ این آمار به روزی ۱۴/۹ حادثه افزایش یافته و در سال ۸۵ به ۹ هزار و ۱۵۶ حادثه یعنی ۲۵ حادثه در روز و در سال ۹۳ به ۲۱ هزار و ۵۸۳ حادثه که میانگین روزی ۵۵ آتش‌سوزی در روز است در ایران اتفاق افتاده است. بر اساس نظر کارشناسان ایمنی، سازندگان و مهندسين با استفاده از محصولات ضد حریق مثل رنگ‌های ضد حریق و استفاده از عایق‌های ضد حریق و رعایت قوانین جهانی استانداردسازی در ساخت بناهای مسکونی به ویژه اماکن تجاری و مسکونی می‌توانند خدمات فنی و مهندسی را به طریقی عرضه کنند که خطرات ناشی از بروز حوادث مختلف و آتش‌سوزی‌های گوناگون جلوگیری شود تا خسارات جانی و مالی ناشی از حوادث آتش‌سوزی را به حداقل برسانند.

بعد از سه روز کار شبانه‌روزی توسط آتش‌نشانان از تمامی ایستگاه‌های آتش‌نشانی ماهشهر و شهرهای مجاور مهار شد. میزان خسارت این حریق بالغ بر ۲۰۰ میلیون دلار برآورد شده است.

سپس آتش‌سوزی در سه‌شنبه یازدهم آبان در بازار ارومیه اتفاق افتاد. بازار ارومیه که از آثار باستانی دوران صفویه می‌باشد بر اثر بی‌توجهی به مسائل ایمنی یکی از کارکنان و ورزش باد شدید آتش گرفت. مدیرکل میراث فرهنگی آذربایجان غربی گفت: روز سه‌شنبه ۹۵/۸/۱۱ به علت عدم رعایت نکات ایمنی و سهل‌انگاری یکی از کسبه و باد شدید، آتش از سقف‌های فلزی گذشته و به سقف چوبی و قدیمی چند مغازه سرایت کرد. این آتش‌سوزی در بازار زرگرهای بافت تاریخی دوره قاجار ایجاد شده بود که توسط نیروهای آتش‌نشانی مهار شد. خوشبختانه با سرعت عمل آتش‌نشانان تنها سقف طبقه فوقانی و ۶ مغازه بافت تاریخی در آتش سوختند و با تلاش مأمورین آتش‌نشانی آتش مهار شد. این آتش‌سوزی تلفات جانی نداشت.

باز هم در همین روز (سه‌شنبه یازدهم آبان ۹۵) یک ساختمان ۶ طبقه در خیابان ملاصدراي تهران دچار آتش‌سوزی شد و بلافاصله ایستگاه‌های ۴۳، ۴۹، ۲۵ و گروه نجات ۱۸ آتش‌نشانی سر رسیدند و آتش را خاموش کردند. طبق نظر علی امینی، مدیر منطقه ۲ آتش‌نشانی ابتدا طبقه منفی یک این ساختمان ۶ طبقه با کاربری اداری که متعلق به یک شرکت تولیدی است در قسمت انبار آن طعمه حریق شد و دود غلیظی در طبقات فوقانی گسترش یافت و آتش از بخش رایزر در حال سرایت به طبقات فوقانی بود که آتش‌نشانان ابتدا با قطع گاز و برق و با کمک لوله‌های آبرسانی فشار قوی آن را خاموش کردند.

و دیگر بار سه‌شنبه ۹۵/۸/۱۱ ساعت ۹/۲۶ دقیقه انبار موتورسیکلت در حوالی میدان رازی خیابان نفت تهران سوخت. سیدجلال ملکی: این آتش‌سوزی در ساعت ۹/۲۶ دقیقه سه‌شنبه یازدهم در انبار موتورسیکلت‌ها در حوالی میدان رازی خیابان نفت صورت گرفت. او گفت: این آتش‌سوزی ابتدا از طبقه ۱- شروع شد و چون انبار موتورسیکلت‌ها در این مکان بود شعله‌های آتش پس از طبقه زیرین به طبقه همکف این ساختمان سه طبقه سرایت کرد و تمامی اجناس آن را سوزاند

کشور ایران با مساحت ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع هیجدهمین کشور گسترده جهان است. بر اساس نظر کارشناسان، هرچه سرزمینی وسیع‌تر باشد نیازمند مدیران کارآزموده‌تر، کارشناسان و برنامه‌ریزان متخصص‌تری است. به خاطر موقعیت جغرافیایی خشک و نیمه‌خشک، ایران در ردیف کشورهای آسیب‌پذیر جهان قرار گرفته است و هر سال میزان قابل توجهی از بودجه کشور صرف خسارات مختلف پیش‌بینی نشده از حوادث غیرمترقبه به ویژه آتش‌سوزی می‌شود. قرار گرفتن این کشور بر روی خط زلزله به همراه خشکسالی‌های اخیر که دامنگیر بسیاری از کشورهای از جمله ایران در این منطقه نیمه‌خشک شده باعث شده که مقدار زیادی از بودجه عمرانی کشور صرف این خسارات شود. البته به غیر از حوادثی که به طور طبیعی در این کشور روی می‌دهد، حوادث زیادی هم هست که به خاطر عدم توجه مردم در ساختمان‌ها، شرکت‌ها و ساختمان‌های مسکونی روی می‌دهد. در این رابطه کارشناسان، بیشتر حوادث ناشی از آتش‌سوزی در ساختمان‌های بلندمرتبه تجاری و مسکونی را دلیل کم‌توجهی مردم می‌دانند. در تیرماه سال ۱۳۹۵ آتش‌سوزی‌های عظیمی در کشور اتفاق افتاد مثل برج‌های مسکونی طاووس در بندر انزلی که خوشبختانه چون کاملاً مردم در آنجا ساکن نشده بودند، خسارت جانی نداشت ولی مقدار زیادی از برج‌ها سوختند که خسارت قابل توجهی را به بار آورد. مورد بعدی در همان ماه پاساژ قدیری رشت در بازار بزرگ رشت بود که بعد از تلاش فراوان آتش‌نشانان مهار شد. مورد بعدی باز در تیرماه ۹۵ برج سلمان مشهد بود که به خاطر اتصال برق، آتش‌سوزی از طبقه سوم و چهارم شروع و به خاطر نمای قابل اشتعال آن به زودی گسترده شد و بعد از سعی مأموران آتش‌نشانی مهار شد. مورد بعدی آتش‌سوزی در پتروشیمی بوعلی ماهشهر در تیرماه ۹۵ در سایت چهارم منطقه اقتصادی پتروشیمی به خاطر نشستی گاز در مخزن ۸۰۰۱ بود که آتش‌سوزی بسیار گسترده‌ای بود که

در گفت‌وگوی مهندسی ایمنی با مدیر اداره
معاونت حفاظت و پیشگیری از حریق مطرح شد:

ضرورت تأیید صلاحیت شرکت‌های ایمن‌ساز

سازمان آتش‌نشانی موظف است شرکت‌های ایمن‌ساز را تأیید صلاحیت کند. چند سال از این موضوع می‌گذرد و هنوز شرکت‌هایی هستند که تن به این امر نداده‌اند. مهندسی ایمنی به مطالعه این وضعیت پرداخته و حرف برخی شرکت‌ها را شنیده و برای یافتن جواب سؤالات مطرح شده به سراغ مهندس حمیدرضا رفیعی، مدیر اداره مطالعات فنی معاونت حفاظت و پیشگیری از حریق سازمان آتش‌نشانی تهران بزرگ رفته است. مهندس رفیعی از یکطرفه به قاضی رفتن ما جلوگیری کرد و در شفاف‌سازی مباحث مربوط به این حوزه ما را یاری کرد. در ادامه گفت‌وگوی مهندسی ایمنی با این مدیر کوشا را از نظر خواهید گذراند.

برای اخذ تأییدیه پایان کار سازه‌هایی که مشمول تمهیدات ایمنی هستند، سازمان آتش‌نشانی تهران امر ایمن‌سازی را به شرکت‌هایی که اعلام آمادگی کرده بودند سپرد. مثل هر کار تازه بنیانی در ابتدا تشویق‌ها فقط برای گرم کردن بازار و حضور پر رنگ بود و طبیعی است که بعد از شروع و تثبیت بازار، قوانین اولیه که عموماً الزام‌زادی هم ندارند، تغییر خواهند کرد. این کار اجتناب‌ناپذیر است و با شروع آن بسیاری از افراد نا بلد و واسطه‌ها حذف خواهند شد، شرکت‌های موثق و حرفه‌ای توسعه خواهند یافت و نتایجی چون کار آفرینی، اطمینان و اعتماد به کار و پیشرفت در حوزه مربوط روی خواهد داد. طبق مصوبه شورای شهر،

این طولانی شدن مدت اعلام طرح تا اجرا همانطور که اشاره کردم از عدم همکاری شرکت‌های فعال در این حوزه نشأت گرفته است و این عمل را فرسایشی و طولانی مدت کرده که متأسفانه باعث شده برخی شرکت‌ها اهمیت زیادی به این مبحث ندهند.

از آغاز این طرح تا به امروز چند شرکت پیش‌قدم طرح تأیید صلاحیت شده‌اند؟ چه تعداد از این شرکت‌ها هنوز اقدام نکرده‌اند؟

متأسفانه تعداد کل شرکت‌های فعال در این حوزه مشخص نیست و این هم یکی دیگر از مشکلاتی است که در صورت توجه به مبحث مذکور مرتفع خواهد شد. اما از آغاز اجرایی شدن این طرح تا به امروز چیزی نزدیک به ۳۲۰ شرکت مدارک و مستندات خود را برای تأیید صلاحیت ارائه داده‌اند که تاکنون ۴۲ شرکت تأیید صلاحیت شده و سایر پرونده‌ها نیز در حال بررسی و طی کردن مراحل اداری است.

لازم به ذکر است که ما هیچ شرکتی را عدم تأیید صلاحیت نکرده‌ایم و تنها در برخی موارد مشکلات و نواقصی بوده که توضیح داده شده تا رفع بشود. شرایط ایجاد شرکت و سقف ملزومات تا تأیید صلاحیت آن توسط کارشناسان ما بررسی شده و در قالب یک فرم یازده‌برگی در سایت انتشار یافته

و مکانیک داشته باشد و از طرف دیگر، با توسعه شرکت، بحث‌هایی چون مالیات و بیمه هم پیش می‌آید که همه اینها مستلزم صرف هزینه‌های مالی برای شرکت است.

متأسفانه در بخش جذب نیروی کار، این شرکت‌ها که شاکله خصوصی دارند با مشکلات زیادی روبرو هستند و ما شرکت‌های زیادی نداریم که کادر مخصوص خود را داشته باشند و سایر شرکت‌ها از مقاطع کارانی در بیرون بیکره شرکت استفاده می‌کنند که در صورت بروز مشکل، تعهداتی را متوجه شرکت اجرایی خواهد کرد. یا گاهی شرکتی کادر خود را به ما معرفی می‌کند و ما آموزش‌های لازم را برای او به عمل می‌رسانیم و بعد اعلام عدم همکاری از یکی از طرفین صورت گرفته و علاوه بر هزینه‌های انجام‌شده، تأیید صلاحیت شرکت را هم با مشکل روبرو می‌کند.

این طرح از چه زمانی شروع شد؟ بحث تأیید صلاحیت شرکت‌های فعال در حوزه ایمن‌سازی از بهمن‌ماه ۱۳۹۲ به سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی تهران ابلاغ شد که این روند تا به امروز ادامه داشته است. مهرماه سال جاری هم لیستی از سایر شرکت‌های تأیید صلاحیت شده (که اکنون به ۴۲ عدد رسیده‌اند) در سایت آتش‌نشانی منتشر شده و قابل رویت است.

تأیید صلاحیت شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات ایمنی از سوی سازمان تحت تکفل شما با مشکلاتی همراه بوده، کمی در این مورد توضیح دهید.

عدم همکاری شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات ایمنی مشکل اساسی در اجرای این طرح بوده است، گویا آنها این بحث را جدی نگرفته و اکنون که بایسته و شایسته است اقدام نموده‌اند.

دلیل یا دلایل این عدم همکاری چه بوده است؟

اساسی‌ترین دلیل به وجود آمدن این پندار این است که طرح تأیید صلاحیت یک عمل مقطعی، فصلی و زودگذر است، در صورتی که این آیین‌نامه بر اساس ابلاغیه شورای شهر شکل گرفته و اجرای آن قطعی است و اگر شرکتی خواستار فعالیت در این حوزه است موظف به رعایت کلیه مفاد آیین‌نامه و اخذ تأیید صلاحیت است و باید سایر قوانین را قبول داشته و مو به مو اجرا کند.

یکی دیگر از دلایل عدم استقبال را می‌توان این نکته دانست که برای تأیید صلاحیت یک شرکت ایمن‌ساز توسط سازمان آتش‌نشانی، این شرکت موظف به تکمیل تجهیزات و نیروی انسانی خود است. به طور مثال یک شرکت برای دریافت تأییدیه سازمان، باید مهندسی از رشته‌های برق، عمران

◀ **لطفاً کمی بیشتر در مورد پیش‌نویسی که از آن نام بردید توضیح بدهید.**

این پیش‌نویس دقیقاً روند کار یک شرکت و پروژه را از ابتدا تا انتها توضیح می‌دهد. این پیش‌نویس را ما به تمام شرکت‌های مجری اعلام کردیم و حتی در یک جلسه در سالن اجتماعات سازمان، سایر آنها را دعوت کرده و توضیحات و توجیهات لازم برای آنان به عمل آمد و از آنها خواستیم تا با اظهار نظراتشان در تکمیل آن مشارکت کنند که متأسفانه هیچ نظر خاصی در مورد آن دریافت نکردیم.

با توجه به عدم استقبال، ما شرکت‌هایی که ملزومات اولیه و متعارف را برای اجرای یک کار ایمن‌سازی در اختیار داشتند، مشخص کرده و فرمی را در دو شماره آماده کرده و از آنها خواستیم که آنها را تکمیل و در محضر به ثبت رسانده و در اختیار سازمان بگذارند. فرم شماره یک، تعهدی است در خصوص این که شرکت ایمن‌سازی (که توسط سازمان در سایت معرفی شده) موظف به رعایت تمامی دستورالعمل‌ها، ضوابط، آیین‌نامه‌ها و ابلاغ‌هایی است که مربوط به یک پلاک ثبتی می‌شود. فرم شماره دو در خصوص تعهد به انجام پیش‌نویس اشاره شده است که به زودی مورد بررسی قرار گرفته و تبدیل به یک شیوه‌نامه و آیین‌نامه خواهد شد.

◀ **متوجه روند کار هستیم اما سؤال دقیقاً این است که تعهدات مذکور، خارج از حیطه وظایف یک شرکت ایمن‌ساز است. مشخصاً در مورد این موضوع چه نظری دارید؟ سؤال من این است که یک شرکت ایمن‌ساز برای چه کاری به استخدام درمی‌آید و برای ایمن‌سازی یک پروژه و برای رسیدن به این مهم چه باید بکند؟**

در وهله اول این شرکت باید بتواند کارشناسی اصولی انجام دهد و ریسک و خطرهای هر پروژه‌ای را به خوبی ارزیابی کند. بر اساس

صلاحیت به این بند از تعهدات برمی‌گشت که تمام مسئولیت ایمنی یک ساختمان به عهده شرکت مجری طرح است. حال این که ساختمان از قسمت‌های مختلفی تشکیل شده و امکان دارد بروز یک حادثه ایمنی و یا به وجود آمدن نقصی در لوازم و تجهیزات ساختمان ربطی به تمهیدات ایمنی و شرکت مجری طرح نداشته باشد. این مساله را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مساله به این صورت نیست. ما پیش‌نویس آیین‌نامه نظام کنترل پروژه‌ای را در بیش از ۸۰ صفحه تدوین و در سایت بارگذاری کردیم که در آنجا به سایر نکات در این خصوص اشاره شده و تعهدات به روشنی مشخص است.

باید توجه داشت که سایت سازمان آتش‌نشانی یک سایت مرجع است و وقتی اسم یک شرکت در آن درج می‌شود خواه‌ناخواه یک پشتوانه اعتباری برای شرکت مذکور در ذهن مخاطب فرض می‌شود. امکان دارد به واسطه این تأیید صلاحیت و وجود اسم یک شرکت در سایت سازمان، یک پروژه عظیم به آن محول شود و حالا شما در نظر بگیرید که این شرکت نتواند سایر نیازها برای اخذ مجوز پایان کار را مرتفع کند، طبعاً اینجا سازمان است که زیر سؤال می‌رود.

قبلاً در راستای ایمن‌سازی، شرکت‌هایی داشتیم که به شرکت‌های موتورهای معروف بودند. فردی یک شرکت ثبت کرده بود و تنها با یک شماره تلفن و یک موتورسیکلت به کار بازاریابی برای دلالی و یا انجام پروژه‌های ایمن‌سازی دست می‌زد و طبعاً نمی‌توانست سایر تعهدات را به انجام برساند و کار نیمه‌تمام باقی می‌ماند و یا سرهم‌بندی شده و ساختمان را برای اخذ مجوز نهایی با مشکل روبرو می‌کرد. به خاطر چنین مسائلی است که کمی حساسیت در این مبحث وجود دارد. ثبت شرکت‌ها از سایر مشکلات این چنینی جلوگیری می‌کند.

است تا سایر شرکت‌هایی که قصد ورود به این عرصه را داشته و یا در آن فعالیت دارند و تأیید صلاحیت نشده‌اند، از شرایط آن آگاه شوند.

◀ **با توجه به آمار شما به نظر می‌رسد تعداد زیادی شرکت در این حوزه فعالیت دارند. تعداد این شرکت‌ها که نشان از استقبال مبحث ایمن‌سازی است، چگونه رخ داد؟**

ما یک دوره آموزشی برای مهندسين عضو نظام مهندسی گذاشتیم و این دوستان را با این مبحث آشنا کردیم، آن‌ها متوجه شدند که می‌توانند شرکتی تحت پوشش سازمان آتش‌نشانی داشته باشند و با تسهیلاتی که ما در نظر گرفته بودیم بسیاری از آنان به این مساله ورود پیدا کرده و شرکت ایجاد کردند. ما هم تاکنون محدودیت خاصی از لحاظ تعدد لحاظ نکرده‌ایم.

◀ **جناب مهندس لطفاً توضیحات بیشتری در مورد فرم یازده‌برگی مذکور بدهید.**

قبل از آن باید مخاطبان را به این نکته توجه هم که این فرم تنها حاوی مواردی است که برای تأیید صلاحیت لازم است و ربطی به ثبت شرکت‌ها ندارد.

دو برگ اول این فرم یازده‌برگی مربوط به اطلاعات اولیه متقاضیان است و فهرست مدارکی که سازمان برای انجام پروسه تأیید صلاحیت درخواست کرده را عنوان کرده است. ۹ برگ دیگر این فرم جداول و پیوست‌هایی است که باید توسط این دوستان تکمیل شود و در مورد چند و چون و تجهیزات و سایر ملزومات این چنینی است که آنها را برای سازمان معرفی می‌کند.

◀ **طبق گفت‌وگوهایی که «مهندسی ایمنی» با برخی شرکت‌ها داشت، یکی از علل عدم مشارکت آنها در مبحث تأیید**

«مهندسی ایمنی» تأثیر تعدد متولیان در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی را بررسی کرد

سریال ادامه‌دار سرگردانی شرکت‌های مشاور و مجری ایمنی و مهندسی حریق

ایمنی و مهندسی حریق هستند که از این اتحادیه به آن اتحادیه و از این سازمان به آن سازمان می‌گردند و به جز سردرگمی، نصیب دیگری ندارند.

مجله «مهندسی ایمنی»، برای بررسی بهتر مسائل به وجود آمده ناشی از تعدد متولیان حوزه ایمنی و مهندسی حریق و یافتن راهکاری مناسب جهت حل این مسائل، گفت‌وگوهایی را با تمامی مقامات مسئول این حوزه ترتیب داده است. با رضا میرزایی رئیس اتحادیه صنف فروشندگان و تولیدکنندگان لوازم ایمنی، کلاه و آتش‌نشانی، بیژن عطارده رئیس اتحادیه تاسیسات مکانیکی ساختمان تهران، صادق فیض آبادی مسئول اتحادیه الکترونیک و سیستم‌های حفاظتی تهران به گفت‌وگو نشستیم و ضمن برگزاری میزگردی با آقایان مجتبی حاجتی رئیس هیات مدیره، علیرضا خلیل‌آذر نایب رئیس و مصطفی حاجی‌زاده دبیر انجمن ایمنی و مهندسی حریق تهران، پای صحبت‌ها و درد دل‌های محمود قدیری معاونت ایمنی و پیشگیری از حریق سازمان آتش‌نشانی تهران و علیرضا راسی عضو هیات رئیسه اتاق اصناف تهران نیز نشستیم. آنچه در پی می‌خوانید، شرح این گفت‌وگوها است.

ساماندهی و نظارت بر شرکت‌های مشاور و مجری ایمنی و مهندسی حریق در شهر تهران، از جمله چالش‌هایی است که سازمان آتش‌نشانی تهران و بسیاری از نهادهای دیگر را درگیر کرده است. در حال حاضر، شرکت‌های مشاور و مجری ایمنی، برای این‌که مورد تایید کمیته تعیین صلاحیت سازمان آتش‌نشانی تهران قرار گرفته و نامشان در لیست موجود در سایت این سازمان قرار گیرد، مجبور به دریافت پروانه کار از اتحادیه‌ها هستند.

از سوی دیگر، تعدد اتحادیه‌های فعال در حوزه ایمنی که هر یک به نوعی مدعی این هستند که قانون در تعیین متولی اصلی این حوزه، انگشت اشاره را به سوی آنان نشانه گرفته است، خود تبدیل به چالشی دیگر شده است. چهار اتحادیه برای صدور پروانه کار، یک انجمن که با ارائه خدمات فنی و مهندسی، به نوعی نقش کاتالیزور را برای حل مشکلات سازمان آتش‌نشانی بازی می‌کند، سازمان نظام مهندسی و بالاخره خود سازمان آتش‌نشانی تهران، هر یک به نوعی سعی در حل مشکلات مربوط به ایمنی شهر و شهروندان دارند، اما در این میان، شرکت‌های مشاور و مجری

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان و تولیدکنندگان لوازم ایمنی، کلاه و آتش‌نشانی:

متولی اصلی بازار ایمنی ما هستیم

میرزایی با اشاره به این که در کمیته پنج نفره آتش‌نشانی که برای تعیین صلاحیت شرکت‌ها تشکیل شده، از اتحادیه نیز یک نماینده حضور دارد، در مورد علت عدم حضور اتحادیه‌های دیگر در این کمیته، گفت: سازمان آتش‌نشانی بیشترین تعامل را با صنفی دارد که متولی این کار است. ما بارها برای نشست مشترک با روسای دیگر اتحادیه‌ها درخواست داده‌ایم. باید صحبت کنیم و بصورت حاشیه‌ای با مسائل برخورد نکنیم. حضور ما در کمیته تعیین صلاحیت به دلیل مصوبه شورای شهر است. سازمان صنعت و معدن، اتحادیه ما را برای ساماندهی بازار ایمنی به سمت سازمان آتش‌نشانی سوق داد چون متولی این کار ما هستیم. متأسفانه بازار نابسامانی داریم و هر کسی از راه نرسیده، بدون این که صلاحیت لازم را داشته باشد، شرکتی را ثبت و راه‌اندازی کرده و بسیاری از نارضایتی‌ها نیز به دلیل ورود افراد فاقد صلاحیت به حوزه ایمنی است. هم‌اکنون شرایط این شرکت‌ها در کمیسیون تعیین صلاحیت، بررسی و تعیین می‌شود.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان و تولیدکنندگان لوازم ایمنی، کلاه و آتش‌نشانی در پاسخ به این پرسش که «در میان اتحادیه‌ها، انجمن و سایر نهادهایی که در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی فعالیت می‌کنند، متولی اصلی کیست؟» گفت: تنها اتحادیه‌ای که در رسته آتش‌نشانی فعالیت می‌کند، اتحادیه صنف فروشندگان و تولیدکنندگان لوازم ایمنی، کلاه و آتش‌نشانی است و بقیه اتحادیه‌ها فعالیت‌های جنبی دارند. بطور کلی بحث‌های مربوط به حفاظت فردی و رسته‌هایی مثل خاموش‌کننده‌ها، تجهیزات ایمنی ساختمان و... که مربوط به آتش‌نشانی می‌شود، مربوط به اتحادیه ما است. اگر به سایت اتاق اصناف مراجعه کنید، می‌بینید که در این زمینه تعریف مشخصی دارند. هر اتحادیه‌ای، صنفی را پوشش می‌دهد و صنفی که تحت پوشش ما است، ایمنی و حفاظت فردی و رسته‌های آتش‌نشانی است. در سایت اتاق اصناف نیز توضیحاتش درج شده است.

اتحادیه صنف فروشندگان و تولیدکنندگان لوازم ایمنی کلاه و آتش‌نشانی

متأسفانه بعضی‌ها برای منافع خودشان، کارشکنی می‌کنند در صورتی که در اتحادیه، همه می‌توانند حضوری مفید داشته باشند. فعالان این حوزه می‌توانند عضو اتحادیه شده و تجربه و تخصص خود را با دیگر اعضا به اشتراک‌گذارند. می‌توانند کمیسیون یا کارگروهی تشکیل داده و برای حل مشکلات این صنف راهکار پیدا کنند. مباحث انحرافی و حاشیه‌ها تاکنون انرژی زیادی از ما گرفته است. دغدغه اصلی قانونمندان شدن است و مابقی مباحث در واقع حاشیه است

وی افزود: سازمان آتش‌نشانی متولی ایمنی شهر است و بر اساس قانون، این سازمان برای تعیین صلاحیت شرکت‌های فعال در این حوزه مأموریت دارد. ما نیز برای پیشبرد این امر با آتش‌نشانی همکاری می‌کنیم، چون اتحادیه هم فیلترهایی دارد برای تشخیص صلاحیت شرکت‌هایی که درخواست صدور پروانه کسب دارند. سوابق این شرکت‌ها توسط تعدادی از اساتید حوزه ایمنی که در اتحادیه با ما همکاری دارند، بررسی می‌شود. وی تأکید کرد: متأسفانه بعضی‌ها برای منافع خودشان، کارشکنی می‌کنند در صورتی که در اتحادیه، همه می‌توانند حضوری مفید داشته باشند. فعالان این حوزه می‌توانند عضو اتحادیه شده و تجربه و تخصص خود را با دیگر اعضا به اشتراک‌گذارند. می‌توانند کمیسیون یا کارگروهی تشکیل داده و برای حل مشکلات این صنف راهکار پیدا کنند. مباحث انحرافی و حاشیه‌ها تاکنون انرژی زیادی از ما گرفته است. دغدغه اصلی قانونمندان شدن است و مابقی مباحث در واقع حاشیه است.

وی افزود: اتحادیه، یک مجموعه است. مجموعه‌ای از فعالان کسب و کار، چه شرکت باشد، چه فروشگاه، چه واردکننده، چه صادرکننده و چه تولیدکننده، این‌ها همه باید بر اساس نوع فعالیت‌هایی که انجام می‌دهند در صنفی تحت پوشش قرار گیرند. همانطور که در سایت اتحادیه الکترونیک، نوع فعالیت ترانزیستور، رادیو، دوربین‌های مدار بسته و... ذکر شده، وقتی به سایت ما نیز مراجعه می‌کنید می‌بینید که نوع فعالیت ما آتش‌نشانی و بحث حریق است. برخی از دوستان هم که به تخصص در اجرای کار نقدهایی دارند، در واقع کم‌لطفی می‌کنند. در اتحادیه، کمیسیون‌های مختلفی مثل کمیسیون آموزش، فنی و تعیین صلاحیت داریم و همینطور در مباحث مربوط به استاندارد و دیگر رسته‌ها، کمیسیون‌های مختلفی فعال است. دوستان می‌توانند نظراتشان را اعلام کنند تا بتوانیم در حوزه ایمنی کار مفیدی انجام دهیم. ما به جز ایمنی، بحث دیگری نداریم، چون طبق قانون نظام مهندسی، متولی اصلی ایمنی و آتش‌نشانی ما هستیم.

فیض آبادی:

ادغام اتحادیه‌ها کافی نیست باید به قوانین احترام گذاشت

تهران مباحثه‌هایی داشته و دوستان ما در آن اتحادیه نیز درخواست فعالیت در این رسته را داشتند». اظهار کرد: در نهایت، کمیسیون تشخیص اتاق اصناف که به این مسائل رسیدگی می‌کند، در این مورد اعلام کرد که رسته حریق، به اتحادیه الکترونیک مربوط می‌شود، یعنی اطفای حریق جزو رسته دوازدهم اتحادیه سراسری شرکت‌های فنی و مهندسی حفاظت الکترونیک و شبکه‌های ایمنی است. در واقع، کمیسیون تشخیص اتاق اصناف موضوع را حل کرد. رئیس اتحادیه صنف تولیدکنندگان و تعمیرکاران تجهیزات الکترونیکی و حفاظتی تهران، با تاکید بر این که یکی از راهکارهای حل مساله تداخل صنفی اتحادیه‌های مختلف، ادغام این اتحادیه‌ها است، تصریح کرد: راهکار مهم دیگر این است که به رأی و نظر کمیسیون تشخیص اتاق اصناف تهران احترام گذاشته شود.

وی تاکید کرد: مشکل اینجاست که همه می‌خواهند راهکار بدهند. وقتی در رابطه با موضوعی، قانون صریحی وجود دارد، ما نیز باید به قانون احترام بگذاریم. مرجع قانونی در این رابطه، کمیسیون تشخیص اتاق اصناف تهران است و این کمیسیون، رأی نهایی را صادر کرده اتحادیه‌ها نیز باید به این قانون احترام گذاشته و آن را اجرا کنند.

فیض‌آبادی در پاسخ به این پرسش که «چرا باوجود نظر صریح کمیسیون تشخیص اتاق اصناف تهران، اتحادیه صنف تولیدکنندگان و تعمیرکاران تجهیزات الکترونیکی و حفاظتی تهران در کمیته تعیین صلاحیت شرکت‌های آتش نشانی نماینده‌ای ندارد؟» گفت: این سوال را باید از مهندس محمود قدیری، مسئول ایمنی و پیشگیری از حریق سازمان آتش‌نشانی تهران بپرسید و اتفاقاً ما نیز همین سوال را از ایشان داریم. آقای قدیری که کمیته تعیین صلاحیت شرکت‌های آتش‌نشانی را براساس مصوبه شورای شهر تهران تشکیل داده‌اند، باید توضیح دهند که چرا به رأی و نظر کمیسیون تشخیص اتاق اصناف تهران توجهی نکرده و از متولی اصلی حوزه ایمنی و حریق برای حضور در کمیته تعیین صلاحیت شرکت‌ها دعوت نکرده‌اند؟ وی در پایان تاکید کرد: اگر چه خوب است که به این مباحث توجه شود، اما فکر می‌کنم خیلی بهتر است که به راه‌حل‌ها توجه بیشتری کنیم و ببینیم که برای حل مشکلات چه کارهایی می‌شود کرد، تا در نهایت بتوانیم به جای برجسته کردن مشکلات، آن‌ها را برطرف کنیم.

فعالیت اتحادیه‌های صنفی، صدور پروانه کسب برای فعالان بازار و وظایفی همچون توافقی‌های مالیاتی با سازمان دارایی، تعیین نرخ‌های مصوب و... است. این وظایف، بر اساس قانون نظام صنفی برعهده اتحادیه‌های صنفی است. بخشی از قانون نظام صنفی که به ما مربوط می‌شود در ۱۲ رسته، توسط هیات عالی نظارت مشخص شده است. ورود به مباحث فنی و مهندسی نیز در این مصوبات دیده شده است. فیض‌آبادی در پاسخ به این که «آیا تخصص لازم در اتحادیه برای ورود به مباحث تخصصی فنی و مهندسی وجود دارد؟»، گفت: وقتی ۱۲ رسته مصوب وجود دارد، قاعدتاً اعضای هیات مدیره اتحادیه نمی‌توانند بر تمامی آن ۱۲ رسته اشراف

کامل داشته و در تمامی این موارد متخصص باشند. بر اساس قانون نظام صنفی، می‌توان از کارگروه‌ها و کمیسیون‌های مختلفی استفاده کرده و در این کارگروه‌ها، از متخصصین و افراد حقیقی و حقوقی دارای پروانه کسب استفاده کرد.

وی افزود: هم‌اکنون تشکلهای زیادی فعالیت دارند. انجمن‌ها و سندیکاهای مختلفی هستند که اجازه صدور پروانه کسب ندارند. شما عضو یک تشکلی می‌شوید و در چارچوب اساسنامه آن تشکل فعالیت می‌کنید، اما این امر به معنی داشتن مجوز برای کسب و کار نیست، چون باید پروانه کسب را از اتحادیه مربوطه دریافت کنید.

فیض‌آبادی با اشاره به این که «اتحادیه فروشندگان و تولیدکنندگان لوازم ایمنی بر سر موضوع اطفای حریق با اتحادیه تجهیزات الکترونیکی و حفاظتی

طبق قوانین نظام صنفی، هر اتحادیه‌ای باید بر اساس مصوبه‌های خاص خود و در چارچوب آن مصوبه‌ها فعالیت کند.

رئیس اتحادیه صنف تولیدکنندگان و تعمیرکاران تجهیزات الکترونیکی و حفاظتی تهران در رابطه با مشکلات تداخل صنفی در حوزه ایمنی، ضمن بیان مطلب فوق‌افزود: قانون کار، حوزه فعالیت اتحادیه‌ها را با توضیح عرضه خدمات و نوع فعالیت صنفی، فنی و... کاملاً مشخص کرده است. همچنین، بر اساس قانون نظام صنفی، تنها اتحادیه‌های صنفی هستند که مجوز صدور پروانه کسب را دارند و هر فرد حقیقی یا حقوقی که بخواهد کالا یا خدماتی را عرضه کند، باید از اتحادیه مربوطه پروانه کسب را بگیرد.

صادق فیض‌آبادی با بیان این که «قانون نظام صنفی، وظایف اتحادیه الکترونیک را با موضوعاتی همچون تولید، خدمات و فروش سیستم‌های حفاظتی و امنیتی و دوربین‌های مدار بسته، کاملاً مشخص کرده است»، تاکید کرد: حوزه حفاظتی بسیار گسترده است و وقتی می‌گوییم سیستم‌های حفاظتی، به نوعی اعلام و اطفاء حریق هم شامل آن می‌شود. رئیس اتحادیه صنف تولیدکنندگان و تعمیرکاران تجهیزات الکترونیکی و حفاظتی تهران گفت: موضوع تداخل صنفی به ماده ۲۸ قانون نظام صنفی مربوط می‌شود. متأسفانه تداخل صنفی در تمام رسته‌ها و صنوف وجود دارد. تعدد اتحادیه‌ها در حوزه ایمنی، هم‌اکنون با تعامل اعضای اتحادیه حل شده است. امیدواریم که بالاخره با قانون جدید نظام صنفی و ادغام اتحادیه‌ها، مشکلات این بخش حل شود.

فیض‌آبادی با اشاره به این که «هم‌اکنون بحث ادغام اتحادیه‌های همگن، در دستور کار هیات عالی نظارت اتاق اصناف قرار دارد»، افزود: منتظر جواب این هیات هستیم، چون حرف آخر را باید هیات نظارت اتاق اصناف بزند.

وی تاکید کرد: مشکل اینجاست که هر اتحادیه‌ای، بعضاً با سال‌ها قدمت و فعالیت، هیات مدیره‌ای با وظایف خاص خودش را دارد. در بحث ادغام باید آیین‌نامه اجرایی برای این موضوع نوشته شود تا مشکلات دیگری بوجود نیامده و از چاله در چاله نیافتیم. وی افزود: در مباحث فنی و مهندسی نیز، همانطور که وظایف سازمان نظام مهندسی مشخص است، وظایف اتحادیه‌های صنفی هم تعریف شده و شرح وظایف انجمن‌های صنفی، شوراها و سندیکاهای نیز مشخص است. عمده

رئیس اتحادیه صنف تاسیسات مکانیکی ساختمان:

ماده چهار قانون نظام صنفی لازم الاجراست

ساکنان واحدهای مسکونی، هتل‌ها، ادارات دولتی و... یک جعبه آتش‌نشانی به همراه مقداری شلنگ و یک تبر را در محل به‌خصوص از ساختمان تعبیه می‌کردند، اما امروزه مقررات مربوط به ایمنی ساختمان‌ها بسیار گسترده‌تر شده و پیشرفت بسیاری در این زمینه رخ داده است. پیشرفت برج‌سازی و ساختمان‌های بلندمرتبه از یک‌سو و الکتوردراری از آنچه در کشورهای توسعه‌یافته و پیشرفته انجام می‌گیرد از سوی دیگر موجب تنوع رشته‌های خدماتی و بازارهای کالایی حفاظتی و ایمنی و اطفاء شده و رونق این بازارها نیز عامل سهم‌خواهی افراد حقیقی و حقوقی و سازمان‌ها و نهادها و اتحادیه‌های مختلف شده است.

رئیس اتحادیه تاسیسات مکانیکی ساختمان تهران در ادامه با تأکید بر این که «هیچیک از اتحادیه‌هایی که مدعی متولی حوزه ایمنی هستند توان فنی و تخصصی لازم و کافی برای جامع‌الشرایط بودن در این حوزه را ندارند»، تأکید کرد: شاید بحث ادغام اتحادیه‌های همگن و موازی که چند سالی است پیگیری می‌شود، بتواند در نهایت راه‌حلی برای این موضوع باشد، اما حتی در آن شرایط نیز، اتحادیه تاسیسات مکانیکی ساختمان نمی‌تواند و نباید در اتحادیه دیگری ادغام شود، چون فعالیت ما، فعالیتی کاملاً تخصصی است و مستقیماً به ایمنی ساختمان مربوط می‌شود.

وی افزود: یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما این است که در بسیاری از سازمان‌ها و نهادها، اطلاعات کارشناسی و مهندسی کارآموده‌ای که با مقوله ایمنی ساختمان آشنا باشند، وجود نداشته یا در حد نیاز وجود ندارد. اختلاف‌نظرهایی هم که هم‌اکنون در بحث متولی حوزه ایمنی در کشور وجود دارد به همین دلیل است. فعالیت‌هایی که در حال حاضر در این حوزه انجام می‌گیرد، فعالیت‌های پراکنده‌ای است که غالباً بر اساس آزمون و خطا پیش می‌رود، چون اطلاعات، دانش و تخصص کافی در متولیان متعدد این حوزه وجود ندارد. امیدواریم که در آینده و زمانی که تخصص لازم و کافی در حوزه ایمنی کشور به وجود آمد، فعالیت‌های پراکنده و بدون نتیجه و نیز موازی‌کاری‌هایی که جز اتلاف وقت و بودجه نتیجه دیگری ندارد، ساماندهی شده و در نهایت ایمنی شهر و شهروندان تأمین گردد.

این بازار پررونق داشته باشد. شرکت‌ها به یک شکل، اتحادیه‌های مختلف نیز به شکلی دیگر سعی دارند تا نفوذی در این بازار داشته باشند، اما پرواضح است که پایه و اساس ایمنی ساختمان به تاسیسات مکانیکی ساختمان مربوط می‌شود که تخصص اصلی اعضای اتحادیه ما نیز در همین حوزه است. وی تأکید کرد: تاکنون، فعالیت‌های سازمان آتش‌نشانی تهران بر اساس آزمون و خطا پیش رفته است، اما کاملاً مشخص است که در آینده دور یا نزدیک، چنانچه بخواهند بر اساس اصول و ضوابط ایمنی ساختمان و قوانین مربوط پیش بروند، لاجرم باید با اتحادیه تاسیسات مکانیکی ارتباط تنگاتنگی برقرار کنند.

عطار، با تأکید بر این که مباحث مربوط به ایمنی ساختمان‌ها و نظارت کامل بر نحوه اجرای اصول ایمنی بر عهده سازمان نظام مهندسی است، افزود: در گذشته نیز روال همین‌گونه بوده است. قبلاً برای حفظ امنیت

رئیس اتحادیه صنف تاسیسات مکانیکی ساختمان تهران گفت: متولی اصلی ایمنی ساختمان در میان اتحادیه‌های مختلفی که در این زمینه مدعی هستند، تنها اتحادیه صنف تاسیسات مکانیکی ساختمان است.

بیژن عطار در توضیح این که چرا اتحادیه مذکور در کمیته تعیین صلاحیت شرکت‌های خدمات ایمنی سازمان آتش‌نشانی حضور ندارد؟ تصریح کرد: مبحث سوم مقررات ملی ساختمان در موارد مربوط به ایمنی سازه، تمامی اجزای سازه را تحت نظارت سازمان نظام مهندسی، به تاسیسات مکانیکی ساختمان مربوط می‌داند. یعنی لوله‌کشی گاز، لوله‌کشی آب سرد و گرم و شوفاژ، فاضلاب و... را اجزای تفکیک‌ناپذیر تاسیسات مکانیکی ساختمان می‌داند که اجرای تمامی این موارد نیز به عهده اعضای اتحادیه تاسیسات مکانیکی ساختمان است. در چنین شرایطی، احتمالاً سازمان آتش‌نشانی اطلاعی از قوانین و مصوبات مربوط به ایمنی ساختمان و نیز قوانین نظام صنفی نداشته است که تنها از اتحادیه فروشندگان لوازم و ملزومات ایمنی برای حضور در کمیته تعیین صلاحیت دعوت کرده است. یا شاید هم برای سرعت‌بخشیدن به روند تشکیل این کمیته و ارتباطاتی که با بازار لوازم ایمنی داشته، به سراغ این اتحادیه رفته است، وگرنه کاملاً مشخص است که فروشندگان کالاهای ایمنی نمی‌توانند در اجرای پروژه‌های ایمنی ساختمان دخالتی داشته باشند.

وی افزود: به طور کلی چنانچه مروری بر فعالیت‌های انجام‌شده برای ایمن‌سازی ساختمان‌ها داشته باشیم، می‌بینیم که چون اصولاً در کشور ما هیچگاه به مقوله ایمنی به صورت جدی توجه نشده است، غالب فعالان حوزه ایمنی و حتی شرکت‌هایی که خدمات ایمنی را ارائه می‌دهند، از پرسنل بازنشسته یا مشغول به کار در سازمان آتش‌نشانی هستند. حال بر اساس قانون، به مقوله ایمنی ساختمان توجه بیشتری شده و ضوابط سختگیرانه‌ای برای ایمن‌سازی ساختمان‌ها وضع شده است. این امر به خودی خود، موجب رونق بازار کالا و خدمات ایمنی و اعلام و اطفاء حریق در کشور شده که در این شرایط، هر کسی می‌خواهد سهمی از

”

هیچیک از اتحادیه‌هایی که مدعی متولی حوزه ایمنی هستند توان فنی و تخصصی لازم و کافی برای جامع‌الشرایط بودن در این حوزه را ندارند

صلاحیت قانونی «انجمن ایمنی و مهندسی حریق» برای ساماندهی شرکتها

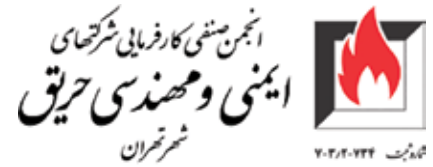

مهندسی بودن خدمات این حرفه و در راستای قوانین ذکر شده می‌باشد.

رئیس هیات مدیره انجمن ایمنی و مهندسی حریق در پاسخ به این پرسش که «چرا انجمن در کمیته تعیین صلاحیت شرکتها که در سازمان آتش‌نشانی تهران تشکیل شده است، حضور ندارد؟»، گفت: با توجه به تمام جبهات و در نظر گرفتن این واقعیت که در زمان شروع روند تعیین صلاحیت شرکتها، به دلیل فقدان یک انجمن تخصصی، سازمان آتش‌نشانی ناگزیر از انتخاب اتحادیه‌ها بدین منظور شده است، در شرایط فعلی و با وجود انجمن تخصصی و فعالیت‌های مستمر و گسترده آن، لازم است تا تغییرات لازم در خصوص متولی بودن ساماندهی شرکتها به انجمن صورت پذیرد، حتی چنانچه خلاء قانونی در آیین‌نامه تعیین صلاحیت شورای شهر وجود داشته باشد، امکان پیگیری و اصلاح آن وجود دارد.

وی افزود: نکته بسیار مهم و حیاتی، اقدامات بنیادین و اساسی انجمن در پیگیری مطالبات صنفی و رفع مشکلات اعضا انجمن است که با پیگیری‌های مستمر و با همکاری‌های ارزشمند مهندس قدیری، معاونت محترم پیشگیری سازمان آتش‌نشانی تهران به وجود آمده است و نه تنها مشکلات صنفی اعضا مرتفع شده، بلکه از اتلاف انرژی و نیروی انسانی سازمان آتش‌نشانی در برخی زمینه‌ها نیز جلوگیری گردیده و موجب وحدت رویه بین شرکت‌های عضو انجمن شده است. به دلیل نتایج مثبت همین اقدامات و بدون هیچگونه الزام و اجبار، انجمن در ظرف مدت کمتر از ۳ ماه، موفق به جذب بیش از ۵۰ شرکت تخصصی و فعال شده است، حال آن که اتحادیه‌ها در شرایط برابر، قادر به انجام چنین امر مهمی نبوده و نخواهند بود و ارائه آمار شرکت‌های مشاور و مجری آتش‌نشانی عضو - پیش از الزام سازمان آتش‌نشانی به عضویت در اتحادیه‌ها - گواه این امر خواهد بود.

حاجتی با تاکید بر این که انجمن، با اتحادیه‌ها اختلاف نظر و زاویه فکری ندارد، اظهار کرد: با هیچ یک از اتحادیه‌ها در انجام امور صنفی زاویه فکری و عملی نداریم و طی این مدت نیز، ارتباطات خوبی به عمل آمده است. از جمله حضور در نمایشگاه IRANSSE در کنار اتحادیه محترم الکترونیک و حفاظتی، اما همانگونه که انجمن از ورود به امور صنفی واحدهای کسبی - به دلیل عدم جاهت قانونی - خودداری می‌کند، لازم است که پس از تشکیل انجمن، اتحادیه‌ها نیز از ورود به امور صنفی شرکت‌های تخصصی ممانعت کنند تا با تعامل و همکاری تمام تشکلهای موجود، بیش از پیش شاهد ارتقاء سطح کیفی امور و اثر بخشی اقدامات هر تشکل در بخش‌های تخصصی و قانونی خود باشیم.

مجتبی حاجتی، رئیس هیات مدیره انجمن ایمنی و مهندسی حریق، در پاسخ به این که «آیا بر اساس قوانین، انجمن ایمنی و مهندسی حریق متولی حوزه ایمنی است؟»، گفت: با بررسی قوانین موجود به صراحت و وضوح مشخص است که مرجع قانونی و رسمی برای ساماندهی و نظارت بر امور صنفی شرکت‌های مشاور و مجری ایمنی و مهندسی حریق در شهر تهران، انجمن صنفی ایمنی و مهندسی حریق می‌باشد. گواه این ادعا، قوانین موجود در کشور است، مثلاً «ماده ۱۳۱ قانون کار» (مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۶۹)، یا «آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی» (ابلاغی رئیس جمهور و مصوب هیات وزیران در مورخ ۱۳۸۹/۸/۳)، همچنین «آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان» (مصوب سال ۱۳۷۴ وزارت راه و شهرسازی)، یا «آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان» (مصوب سال ۱۳۹۰)، همچنین «قانون نظام صنفی کشور» (مصوب سال ۱۳۸۲) و نیز اصلاحیه مصوب سال ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی از جمله این قوانین هستند.

به گفته حاجتی، موضوع فعالیت شرکت‌های تخصصی مشاور و مجری ایمنی و آتش‌نشانی، در خصوص رعایت مقررات، قوانین، آیین‌نامه‌ها و استانداردهای مباحث مهندسی معماری، برق و مکانیک بوده و کلیه مباحث طراحی، مشاوره، نصب و راه‌اندازی و نگهداری موارد یادشده نیز بر اساس اصول فنی و مهندسی در بخش ساختمان و شهرسازی است.

وی افزود: بر همین اساس، در قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب وزارت راه و شهرسازی سال ۱۳۷۴) و آیین‌نامه‌های اصلاحی مورخ ۱۳۹۰ آن و در ماده ۱ و ماده ۲ (بند ۲، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۰) این قانون، به صراحت کلیه فعالیت‌های مرتبط با امور ساختمانی، در حیطه امور مهندسی ذکر شده است. وی تاکید کرد: مهم این که بند ۹ این قانون، به وضوح همکاری بین وزارت مسکن و شهرسازی، شهرداری و تشکلهای مهندسی و حرفه‌ای و صنوف ساختمان را تبیین کرده است و بر همین اساس، در آیین‌نامه تعیین صلاحیت شرکت‌های مشاور و مجری، سازمان آتش‌نشانی اقدام به آموزش مهندسان سازمان نظام مهندسی در هر سه رشته معماری، برق و مکانیک کرده است که حاکی از

در زمان شروع روند تعیین صلاحیت شرکتها، به دلیل فقدان یک انجمن تخصصی، سازمان آتش‌نشانی ناگزیر از انتخاب اتحادیه‌ها بدین منظور شده است، در شرایط فعلی و با وجود انجمن تخصصی و فعالیت‌های مستمر و گسترده آن، لازم است تا تغییرات لازم در خصوص متولی بودن ساماندهی شرکتها به انجمن صورت پذیرد

حدود قانونی فعالیت اتحادیه‌ها

در خصوص این حرفه یا حرفه‌های مشابه مهندسی در سایر امور ساختمانی چیست؟»، گفت: مطابق ماده ۱۳۱ قانون کار، انجمن‌های تخصصی حق فعالیت در زمینه حرفه و صنف تخصصی خود را دارند و تاکنون مسبوق به سابقه نبوده که شرکت‌های تخصصی و مهندسی در امر ساختمان، از اتحادیه‌ای مجوز فعالیت دریافت کنند! همانطور که تاکنون دیده نشده شرکت‌های ساختمانی از اتحادیه فروشنده‌گان مصالح ساختمانی مجوز فعالیت دریافت کنند، یا عضو انجمن شرکت‌های ساختمانی باشند و یا ...، شرکت‌های مهندسی مشاور و یا شرکت‌های پیمانکار تاسیسات برق و مکانیک، همگی عضو انجمن‌های صنفی همگن خود هستند. وی در تایید این مطلب با ذکر مثالی ادامه داد: یکی از شرایط مناقصه‌های شرکت ملی نفت ایران، عضویت در یکی از انجمن‌های تخصصی و مهندسی بوده است که این امر به معنی به رسمیت شناختن گواهینامه عضویت در انجمن است. اخیراً پروانه کسبی صادره توسط اتحادیه‌ها برای یکی از اعضای انجمن جهت شرکت در مناقصه مورد قبول واقع نشد و در عوض، با ارائه گواهی عضویت در انجمن ایمنی و مهندسی حریق، شرط حضور در مناقصه را احراز کرد.

وی افزود: استدلال واحد مهندسی شرکت ملی نفت ایران نیز چنین است که «ما در پی دریافت خدمات بازرگانی نیستیم، بلکه به دنبال دریافت خدمات فنی مهندسی توسط پیمانکار ذیصلاح هستیم، پس پروانه کسب، در امور مهندسی توسط شرکت ملی نفت ایران قابل قبول نیست.»

مهندسی و کنترل کیفیت ساختمان و شکل‌های تخصصی مرتبط با آن می‌باشد. این موضوع، تناقض آشکاری است که شرکت‌ها، در بحث پروانه کسب، تابع قانون نظام صنفی و در بخش کادرسازی فنی و الزامات مهندسی، تابع قانون نظام مهندسی ساختمان باشند.

نایب رئیس هیات مدیره انجمن ایمنی و مهندسی حریق، با اشاره به تبصره ماده ۲ قانون نظام صنفی، بر استثناء بودن رشته مهندسی حریق تاکید کرد و گفت: با توجه به فرارشته‌ای بودن مهندسی حریق که شامل مباحث معماری، برق و مکانیک می‌باشد، این حرفه علاوه بر شمول امور مهندسی، قطعاً شامل رشته‌های استثناء قانون نظام صنفی بوده و حتی با فرض عدم توجه به این موارد

علیرضا خلیل‌آذر، نایب رئیس هیات مدیره انجمن ایمنی و مهندسی حریق، در پاسخ به این پرسش که «حدود قانونی فعالیت اتحادیه‌ها چگونه است؟»، گفت: اصولاً اخذ جواز کسب از اتحادیه‌ها مغایر با نوع فعالیت شرکت‌های مشاور و مجری ایمنی و مهندسی حریق است، چرا که در ماده ۲ قانون نظام صنفی - مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی - تعاریف قانونی صنف و فرد صنفی به این شکل بیان شده است که «هر شخص حقیقی یا حقوقی که در یکی از فعالیت‌های صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه‌گذاری کند، فرد صنفی شناخته می‌شود.»

وی افزود: بر اساس ماده ۴ این قانون،

اتحادیه‌ها اساساً در خصوص ساماندهی فضای کسب و کار و پیشه و اصطلاحاً واحدهای کسبی و تجاری و مدیریت مسائل آنان تشکیل شده و اصولاً، مطابق موارد ذکر شده، مجاز به ورود در مباحث فنی و مهندسی مرتبط با موضوعات مهندسی امور ساختمان نیستند

قطعی و حتمی، عملاً هیچ اتحادیه تخصصی‌ای که همپوشانی هر سه رشته را دارا باشد، در این عرصه وجود ندارد. فعالیت هر یک از اتحادیه‌های فعلی، فقط در موضوع فعالیت آن اتحادیه، یعنی یکی از سه رشته معماری، برق یا مکانیک مجاز بوده و در غیر این صورت، مطابق ماده ۳۷ قانون نظام صنفی، تداخل صنفی رخ داده و تخلف فعالیت اعضای اتحادیه محرز خواهد بود.

وی در ادامه اظهار کرد: در رشته فعالیت شرکت‌ها در پروانه کسبی، اشاره واضح به ارائه خدمات فنی-مهندسی نشده و تنها عباراتی شامل «خرده‌فروشی لوازم ایمنی» یا «نصب و خدمات فنی پس از فروش سیستم‌های ایمنی» ذکر شده است. یعنی، زمینه فعالیت، نه امور مهندسی بلکه فقط در حدود امور بازرگانی و خرید و فروش کالا مجاز است. به همین دلیل، این تعاریف برای تمامی شرکت‌های فنی-مهندسی ناخوشایند و موجب نارضایتی بوده است. خلیل‌آذر در پاسخ به این که «قانون مصرح

گروهی از افراد که طبیعت فعالیت آنها از یک نوع باشد را صنف می‌گویند و صنوف مشمول این قانون، با توجه به نوع فعالیت آنها، به دو گروه تولیدی - خدمات فنی و نیز توزیعی - خدماتی تقسیم می‌شوند. در تبصره ماده ۲ قانون نظام صنفی نیز تاکید شده که «صنوفی که قانون خاصی دارند، از شمول این قانون مستثنا می‌باشند.»

خلیل‌آذر با اشاره به ماده ۶۸ قانون نظام صنفی که هرگونه تداخل کالا و خدمات اصناف دیگر را تخلف شمرده و برای مرتکبین تخلف، جرایمی نیز در نظر گرفته است، افزود: مطابق تعاریف ذکر شده، اتحادیه‌ها اساساً در خصوص ساماندهی فضای کسب و کار و پیشه و اصطلاحاً واحدهای کسبی و تجاری و مدیریت مسائل آنان تشکیل شده و اصولاً، مطابق موارد ذکر شده، مجاز به ورود در مباحث فنی و مهندسی مرتبط با موضوعات مهندسی امور ساختمان نیستند و این مهم، در حیطه قانون نظام

وظایف انجمن ایمنی و مهندسی حریق

مصطفی حاجی‌زاده، دبیر انجمن ایمنی و مهندسی حریق، با اشاره به موضوع فعالیت این انجمن، گفت: انجمن صنفی شرکت‌های ایمنی و مهندسی حریق، به صراحت موضوع فعالیت خود را در نام انجمن گنجانده و اهداف عام و وظایف تخصصی ذکر شده در اساسنامه که به تأیید وزارت تعاون، رفاه و امور اجتماعی رسیده است، دال بر تخصصی بودن فعالیت آن به عنوان یک تشکل غیردولتی تخصصی و به رسمیت شناخته شده است.

وی افزود: ماده ۱۳۱ قانون کار، آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی را مشخص کرده است. در ماده یک این قانون آمده است: «کارفرمایان هر حرفه یا صنف می‌توانند با رعایت مقررات قانونی، مبادرت به تشکیل انجمن صنفی کنند.»

دبیر انجمن ایمنی و مهندسی حریق با اشاره به ماده ۲۳ این قانون، وظایف و اختیارات انجمن‌های صنفی را به این ترتیب شرح داد: بند ۱- کوشش در جهت استیفای حقوق صنفی و خواست‌های مشروع و قانونی اعضا، بند ۶- کوشش در جهت هماهنگی در امر آموزش و ارتقاء مهارت نیروی انسانی مورد نیاز، همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی و سایر دستگاه‌ها و نهادهای ذیربط برای انجام آموزش‌های مربوط به حفاظت فنی و بهداشت کار. بند ۸- قبول مسولیت و همکاری با وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای رسمی در انجام وظایف و تکالیفی که این دستگاه‌ها به انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوطه محول می‌کنند و آمادگی برای ارائه مشورت‌های لازم به آن‌ها. بند ۱۳- ایجاد هماهنگی بین اعضا به منظور پیشبرد اهداف عموم. بند ۱۴- همکاری با دستگاه‌های اجرایی و مراجع ذیربط جهت حسن اجرای قوانین و مقررات مربوطه.

حاجی‌زاده در رابطه با وظایف انجمن ایمنی و مهندسی حریق، با اشاره به بندهایی از اساسنامه انجمن، گفت: در بند ۷-۴ اساسنامه انجمن، «همکاری و همفکری با دولت، مجلس شورای اسلامی و شورای شهر، شهرداری تهران، سازمان آتش‌نشانی و بخش خصوصی به منظور ارتقا فرهنگ ایمنی و حفاظت در برابر آتش در شهر تهران» مورد تأکید قرار گرفته است. همچنین بند ۲۴-۴ اساسنامه، همکاری با سایر تشکل‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مشابه نظیر سازمان‌های نظام مهندسی و سازمان‌های آتش‌نشانی سراسر کشور و مرکز تحقیقات ساختمان وزارت مسکن و شهرسازی و تشکل‌های مهندسی دیگر به منظور تبیین و تقویت جایگاه کالاها و خدمات فنی و ایمنی و مهندسی حریق

را مورد توجه قرار داده است. بند ۲۷-۴ اساسنامه نیز، بر ایجاد زمینه‌های همکاری و ایفای نقش علمی و صنفی با سازمان‌های آتش‌نشانی و خدمات ایمنی سراسر کشور، سازمان‌های نظام مهندسی، انجمن‌های مهندسی مشاور، انجمن‌های شرکت‌های ساختمانی و به ثمر رساندن اهداف انجمن در چهارچوب قوانین و مقررات کشور تأکید کرده است.

وی افزود: در بند ۲۸-۴، ایجاد کمیته‌های تخصصی و فنی به منظور انجام امور مشورتی در رابطه با طراحی و اجرای سیستم‌های ایمنی و مهندسی حریق مورد توجه قرار گرفته و بر همکاری و مشارکت در توسعه و تحقق اهداف سازمان‌های آتش‌نشانی، نظام مهندسی و سایر سازمان‌های ذیربط (مطابق با اصل ۴۴ قانون اساسی و سایر قوانین خصوصی‌سازی) تأکید ویژه شده است.

انجمن صنفی شرکت‌های ایمنی و مهندسی حریق، به صراحت موضوع فعالیت خود را در نام انجمن گنجانده و اهداف عام و وظایف تخصصی ذکر شده در اساسنامه که به تأیید وزارت تعاون، رفاه و امور اجتماعی رسیده است، دال بر تخصصی بودن فعالیت آن به عنوان یک تشکل غیردولتی تخصصی و به رسمیت شناخته شده است

محمود قدیری، معاون پیشگیری از حریق سازمان آتش‌نشانی:

انجمن کارفرمایی مهندسی حریق بازوی اجرایی ما است

در رابطه با تعدد متولیان در حوزه ایمنی، اتحادیه‌ها و انجمن‌هایی فعال هستند که هر یک مسئولیت‌هایی دارند. اخذ پروانه کار از اتحادیه‌ها، ظاهراً برای شرکت‌هایی که در حوزه ایمنی فعالیت می‌کنند، اندکی مشکل‌ساز شده است.

معاون پیشگیری از حریق سازمان آتش‌نشانی در گفت‌وگوی اختصاصی با «مهندسی ایمنی»، ضمن بیان مطلب فوق، افزود: متولی نظام صنفی، اتاق اصناف است و بر همین اساس حدود یک ماه قبل از طرف سازمان آتش‌نشانی تهران برای حل این مسأله به اتاق اصناف نامه‌ای نوشتیم و درخواست کردیم که مشخص کنند با توجه به قوانین موجود، برای پیگیری تخلفات شرکت‌ها به سراغ چه کسی یا چه نهادی باید برویم. اتاق اصناف نیز قول داده است که در این زمینه تعیین تکلیف کرده و نتیجه را سریعاً به ما اعلام خواهند کرد.

محمود قدیری با بیان این که «در حال حاضر سازمان آتش‌نشانی تنها کاری که می‌تواند بکند این است که نام شرکت‌های متخلف را از لیست شرکت‌های مورد تایید که در سایت سازمان معرفی شده‌اند، حذف کند»، اظهار کرد: مشکل دیگری که وجود دارد این است که هم اکنون، اتحادیه جامع‌الشرایطی که بتواند متولی این حوزه باشد، وجود ندارد. الان اتحادیه ایمنی، آتش‌نشانی و کلاه را داریم که در بخش خاموش‌کننده‌ها و اطفاء فعال است،

همچنین اتحادیه صنف وسایل الکترونیک را داریم که مباحث مربوط به اعلام حریق را پوشش می‌دهد، صنف مواد نسوز نیز اتحادیه مجزایی دارد که در زمینه پوشش‌های ضد حریق فعالیت می‌کند و اتحادیه مکانیک و تاسیسات هم که مباحث مربوط به تاسیسات را پوشش می‌دهد.

وی تاکید کرد: ما برای همکاری با اتحادیه‌ها مشکلی نداریم و با کسی هم دشمنی نداریم. فقط می‌خواهیم مشکلات موجود حل شود. یک نمونه بارز از این مشکلات نیز همین است که اگر شکایتی وجود داشته باشد، معلوم نیست که چه کسی پاسخگو خواهد بود؟

وی افزود: این که در میان اتحادیه‌های مختلفی که فعال بوده و هر یک نیز دایره این را دارند که متولی اصلی

این حوزه هستند، فقط یک اتحادیه را به عنوان متولی حوزه ایمنی قبول کرده و پیگیری شکایات را از آن اتحادیه مطالبه کنیم، بسیار عالی است، اما در عین حال باید به این نکته نیز توجه کرد که اتحادیه‌ای می‌تواند متولی این حوزه به حساب آید که جامع‌الشرایط بوده و نظارت خوبی بر بازار داشته باشد. اگر اتحادیه‌ای، فقط نام ایمنی را یدک بکشد، ولی در عمل پاسخگو نباشد، شرایط فعلی تغییری نخواهد کرد. هم اکنون نیز اتحادیه جامع‌الشرایطی که بتواند تمامی بخش‌های مربوط به ایمنی را پوشش دهد، وجود ندارد.

وی تصریح کرد: در این میان، انجمن کارفرمایی شرکت‌های ایمنی و مهندسی حریق نیز فعالیت بسیار خوبی داشته و در بسیاری از زمینه‌ها، یار و یاور سازمان آتش‌نشانی بوده است، اما تفاوت انجمن با اتحادیه از نظر قانون، مانع بزرگی است برای این که بتواند نقش متولی را در این حوزه داشته باشد، مگر آن که قانون تغییر کند.

معاون پیشگیری از حریق سازمان آتش‌نشانی با بیان این که «مشکلات ناشی از نبود یک اتحادیه جامع‌الشرایط فقط مربوط به حوزه ایمنی نیست، بلکه در همه حوزه‌ها این مشکل وجود دارد»، افزود: مسئولین اتحادیه‌ها با انتخابات و رأی و نظر اعضا انتخاب می‌شوند. مدیر انتخاب شده نیز، باید حافظ منافع فعالان صنف باشد نه عموم مردم. یعنی به جای این که مدعی العموم باشند،

مدعی الصنوف هستند. مسئولان اتحادیه‌ها حامی صنف خودشان هستند، چون اگر غیر از این عمل کنند و با صنف برخورد کنند، در دوره‌های بعدی رأی نمی‌آورند، بنابراین مجبورند که مماشات کنند. در چنین شرایطی، اگر مسئولیت و وظایف حاکمیتی را به آنان بسپاریم، ما نیز تخلف کرده‌ایم.

وی تاکید کرد: تنها می‌توانیم کارهای اجرایی را به دست مردم بسپاریم، اما آن جا که بحث نظارت

است، در هیچ کشوری نظارت را به بخش خصوصی نمی‌سپارند. ما تنها اجرای کار را برون سپاری می‌کنیم، سیاست‌گذاری و نظارت جزو مسئولیت‌های حاکمیتی است و واگذاری آن به اصناف اشکالات جدی دارد.

وی اظهار کرد: در سازمان آتش‌نشانی، هم در ارائه خدمات و هم در بحث فروش کالاها، با اتحادیه‌ها مشکلاتی داریم، چون

هرکدام مدعی متولی گری این حوزه هستند و اگر ما با یک اتحادیه صنفی کار کنیم، مابقی علیه ما موضع می‌گیرند و مثلاً می‌گویند که آتش‌نشانی با این صنف ارتباط دوستانه دارد! به همین دلیل، وقتی متوجه شدیم که این مسأله، به دلیل منافی که برای اصناف دارد در حال تبدیل شدن به یک معضل جدی است، تصمیم گرفتیم که توسط اتاق اصناف تعیین تکلیف کنیم و هر پاسخی هم که به ما بدهند، قبول می‌کنیم.

وی تصریح کرد: اگر اتحادیه‌ای توسط اتاق اصناف به عنوان متولی بازار آتش‌نشانی تعیین شود که قانوناً بتواند با متخلفین برخورد کند، یک گام مهم به سمت جلو برداشته‌ایم.

قدیری در پاسخ به ادعای انجمن کارفرمایی شرکت‌های مهندسی ایمنی برای تولی گری بازار ایمنی، گفت: تعریف قانونی انجمن این نیست که نظارت کند چون با توجه به اساسنامه‌اش، تنها در قبال اعضای خودش مسئول است. زمانی که این انجمن تشکیل شد، ما نیز حمایت کردیم چون دیدیم که حتی اگر ۱۰۰ عضو هم داشته باشند، ما فقط با یک نفر طرف حساب هستیم. از طرف دیگر،

سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی

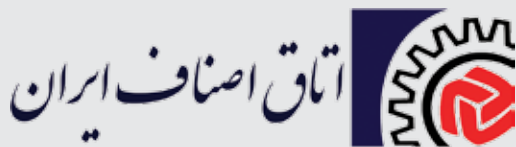
نایب رئیس اتاق اصناف تهران:

قانون، فصل الخطاب کار همه بوده و حرف آخر را می زند

نایب رئیس اتاق اصناف تهران، در گفت‌وگوی اختصاصی با «مهندسی ایمنی» راجع به تداخل صنفی ناشی از تعدد متولیان حوزه ایمنی و آتش‌نشانی، گفت: در حوزه‌های دیگر نیز، این تداخل صنفی وجود دارد و این مساله با ادغام اتحادیه‌ها قابل حل است و تا زمان انجام این ادغام، دلیلی ندارد که شرکت‌ها تنها در یک اتحادیه مشکلاتشان حل شود.

علیرضا رأسی با رد این ادعا که اتحادیه‌های فعال در حوزه ایمنی، توان فنی و مهندسی برای تعیین صلاحیت شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات ایمنی را ندارند، اظهار کرد: این مطلب، فقط یک ادعا از طرف شرکت‌ها است، به نظر بنده، اتحادیه‌ها قدرت

تشخیص موارد فنی و مهندسی را دارند. ضمن این که، تشخیص توان علمی اتحادیه‌ها با اتاق اصناف بوده و زعامت این کار به عهده سازمان آتش‌نشانی است. وی تاکید کرد: استعلام آتش‌نشانی برای تعیین یک اتحادیه که بتواند متولی حوزه ایمنی باشد، مربوط به کمیته‌های مخصوصی است که در اتاق اصناف فعال هستند و باید به طور جدی و صحیح کارشناسی شود. اجازه دهید تا در کمیسیون فنی اتاق، چکش‌کاری‌های لازم بر روی این مساله صورت گرفته و رایزنی‌ها انجام شود. قطع به یقین تا قبل از پایان سال، مساله را تعیین تکلیف خواهیم کرد.

وی افزود: در حال حاضر و تا قبل از ادغام اتحادیه‌ها، به نظر ما، اتحادیه‌ای که هم اکنون در کمیته تشخیص صلاحیت شرکت‌ها در آتش‌نشانی حضور دارد، به آتش‌نشانی نزدیک‌تر است. البته در مواردی که کار بسیار تخصصی است، روال به گونه دیگری پیش می‌رود.

نایب رئیس اتاق اصناف تهران در پایان تاکید کرد: قانون است که حرف آخر را می‌زند، چون قانون، فصل الخطاب کار همه ما است.

شرکت‌ها مختار هستند که عضو این انجمن باشند، یا نباشند، ولی اخذ پروانه از اتحادیه اختیاری نیست و یک الزام قانونی است که اگر انجام نشود، جرم محسوب می‌شود. انجمن قطعاً می‌تواند بازوی اجرایی آتش‌نشانی باشد و می‌تواند بار بزرگی را از روی دوش ما بردارد. ما وظایف حاکمیتی را نباید برون سپاری کنیم، ولی می‌توانیم کارهای اجرایی را واگذار کنیم.

وی افزود: به انجمن گفته‌ایم که به شرکت‌هایش آموزش دهد، از آنها مدارک لازمه را اخذ کند و وقتی کامل شد، همه را به آتش‌نشانی تحویل دهد. دیدیم که مدارک کامل ۵۰ شرکت را آورده است. شرکت‌هایی که آموزش دیده‌اند نیز در آزمون‌های ما قبول می‌شوند. اگر یکی از اعضا تخلف کند، انجمن با او برخورد می‌کند. در این وضعیت، کمک بزرگی به ما شده است و اگر اعضای انجمن به ۳۰۰ شرکت برسد، بار بزرگی از روی دوش ما برداشته می‌شود. ما از هیات مدیره انجمن راضی هستیم. کارها را خوب پیگیری کرده‌اند و امیدواریم که همینطور هم ادامه بدهند.

وی تاکید کرد: از سوی دیگر، اتحادیه‌ها تاکنون عملکرد خوبی نداشته‌اند و شاید لازم باشد که با استفاده از قانون در اساسنامه آنها تغییراتی به وجود آوریم. هنگامی که می‌بینیم اجناس تقلبی در بازار لوازم ایمنی به وفور یافت می‌شود، یعنی اتحادیه به وظایفش عمل نکرده است. اگر لوازم تقلبی، عرضه شده و به فروش می‌رسد و کسی هم پاسخگو نیست، یعنی اتحادیه وظیفه‌اش را درست انجام نمی‌دهد. در این شرایط، چه کسی با اتحادیه برخورد می‌کند؟ هیچکس! پس سیستم دولتی در اینجا ضعف دارد.

وی تصریح کرد: ما معتقد هستیم که ضعف شدیدی در اتحادیه‌ها وجود دارد که باید با استفاده از قانون برطرف شود. ضمن این که اتحادیه‌ها اگر چه صلاحیت قانونی دارند، اما توان فنی لازم را نیز ندارند.

وی در پاسخ به این که «چرا فقط اتحادیه فروشندگان لوازم ایمنی در کمیسیون تعیین صلاحیت شرکت‌ها حضور دارد؟» گفت: بر اساس مصوبه سال ۹۲ شورای شهر، تعیین شده که چهار نفر از سازمان آتش‌نشانی و یک نفر از اشخاص حقوقی برون سازمانی باید در این کمیسیون حضور داشته باشند. در این مصوبه مشخص نشده که چه کسی می‌تواند حضور داشته باشد. ما نیز فکر کردیم که اگر یکی از همین چند اتحادیه موجود باشد بهتر است و چون در بحث خاموش‌کننده‌ها، یک همکاری قبلی با این اتحادیه داشتیم این اتفاق افتاد. اصلاً از این اتحادیه دعوت نکردیم و ابایی هم نداریم از این که از اتحادیه دیگری هم دعوت کنیم که در این کمیسیون شرکت بکند، اما مشکلات دیگری هم وجود دارد. از طرفی می‌خواهیم که متهم به انحصارگرایی نشویم، مثلاً می‌گوییم که تکرر شرکت‌ها لازم است. از طرف دیگر، می‌خواهیم که این‌ها توان تخصصی هم داشته باشند، ضمن این که کار خلاف قانون هم انجام ندهند و می‌خواهیم همه این‌ها را با هم داشته باشیم.

وی در پایان تاکید کرد: در سیستمی همانند یک گرداب گیر کرده‌ایم و دست و پا می‌زنیم تا غرق نشویم و می‌خواهیم کاری انجام دهیم تا بلکه بتوانیم، کشتی ایمنی را از این گرداب در بیآوریم و به جلو ببریم. در کشور ما متأسفانه رابطه حاکم است. اگر بخواهید کار درستی را شروع کنید، پشت پا می‌زنند تا زمین بخورید. مشکل و نقطه ضعف سیستم‌های دولتی ما، تهمت است. اولاً در سیستم‌های دولتی، کم و زیاد، فساد داریم. در سیستم‌های دولتی و هر جایی که پول و درآمد هست، اهرم‌های قدرت، فشار زیادی می‌آورند.

■ در آغاز خواهش می‌کنم معرفی از خود و زمینه فعالیت شرکتتان داشته باشید.
بنده هامون پاک‌سرشت، کارشناس ارشد الکترونیک و دانش‌آموخته دانشگاه تهران هستم. شرکت ما با کادری مجرب و با سابقه در امر تولید انواع بردهای الکترونیکی فعال است و خود بنده به عنوان مدیرعامل شرکت و کارخانجات تولیدی تارا حدود ۴۰ سال در زمینه کارهای الکترونیکی سابقه دارم.

■ جناب مهندس شما دانش‌آموخته الکترونیک هستید، سابقه درخشانی هم در حوزه مرتبط با تحصیلاتتان داشته‌اید، کارخانه و خط تولید و محصولات خود را نیز دارا بودید، چه شد که تغییر شغل داده و وارد کار ایمنی شدید؟

این نکته را تصریح کنم که به نظر من تغییر شغل خاصی اتفاق نیافتاده چرا که این دو حوزه نزدیکی زیادی با هم دارند و ۵۰ درصد شباهت اولیه بین آنها برقرار است. کار ما در حوزه تولیدات الکترونیکی قبلی مان به خاطر تحریم‌های اقتصادی و تجهیزاتی به بن‌بست برخورد کرد و شرکت ما با رکود مواجه شد. بنده به همراه دیگر دوستان همکار به فکر راهکاری برای گریز از این ورطه بودیم و بر حسب آشنایی و علاقه قبلی به مباحث ایمن‌سازی و ارتباطی که بین این دو حوزه

برایمان مفروض بود تصمیم گرفتیم وارد این کار شویم.

■ کمی در مورد اختراعاتان بگویید، از چه زمان استارت این کار زده شد و از آن زمان تاکنون چه بر سر آن آمده است؟
این اختراع در اوایل سال ۱۳۹۰ بر اساس یک سفارش و قرارداد رخ داد، با یک سری ملزومات و فرمول‌های ساخت اولیه که موجود بود ما دست به کار شدیم و بدین ترتیب تولید اولیه بر همان اساس در سال ۱۳۹۳ به انجام رسید.

محصول تولید شده در بازار جهانی جایگاهی نداشت و نسبت به نمونه‌های موجود و پیشرفته خارجی، ابتدایی و ناکارآمد بود. شرکت ما دست به مطالعاتی یکپارچه زد و این شد که دستگاه، هم از لحاظ شکل و هم فرمول ساخت دگرگون شد و این دگرپرسی مشکل را مرتفع کرد. امروز طراحی کلی دستگاه‌ها پیشرفته‌تر از نمونه‌های موجود بازار و منحصر به فرد است. امروز محصول ما (آئروسول پاک پایرو) در هیچ کشور دیگری به این صورت موجود نیست.

ما به واسطه استفاده از محصولاتمان در تجهیز قوای نظامی، مورد تأیید بسیاری از استانداردهای معتبر جهانی قرار گرفته‌ایم.

موسسه رده‌بندی ایرانیان بر اساس استاندارد صنایع دریایی IMO (سازمانی از زیر مجموعه‌های سازمان ملل متحد) و تست‌های زیادی که بر روی محصولات ما صورت داد، گواهینامه‌ای به ما اعطا کرد. صنایع نظامی و زرهی که ما با آنها همکاری کردیم از استاندارد ملیتاری ۸۱۰ برخوردار هستند که ما هم مورد تأیید آنها قرار گرفته و استاندارد شناخته شدیم و محصولمان به عنوان تجهیزات تکمیلی در ماشین‌های آنها به کار رفت. شرکت صابریان و اپتیک اصفهان که در نصب تجهیزاتشان در بحث‌های نظامی محصولات ما را مورد آزمایش قرار داده بودند، یک تأییدیه و گواهینامه معتبر به ما اعطا کردند. شرکت ما ثبت داخلی اختراع دارد و در حال گرفتن نشان استاندارد هستیم همچنین در حال رایزنی برای ثبت در آمریکا نیز می‌باشیم.

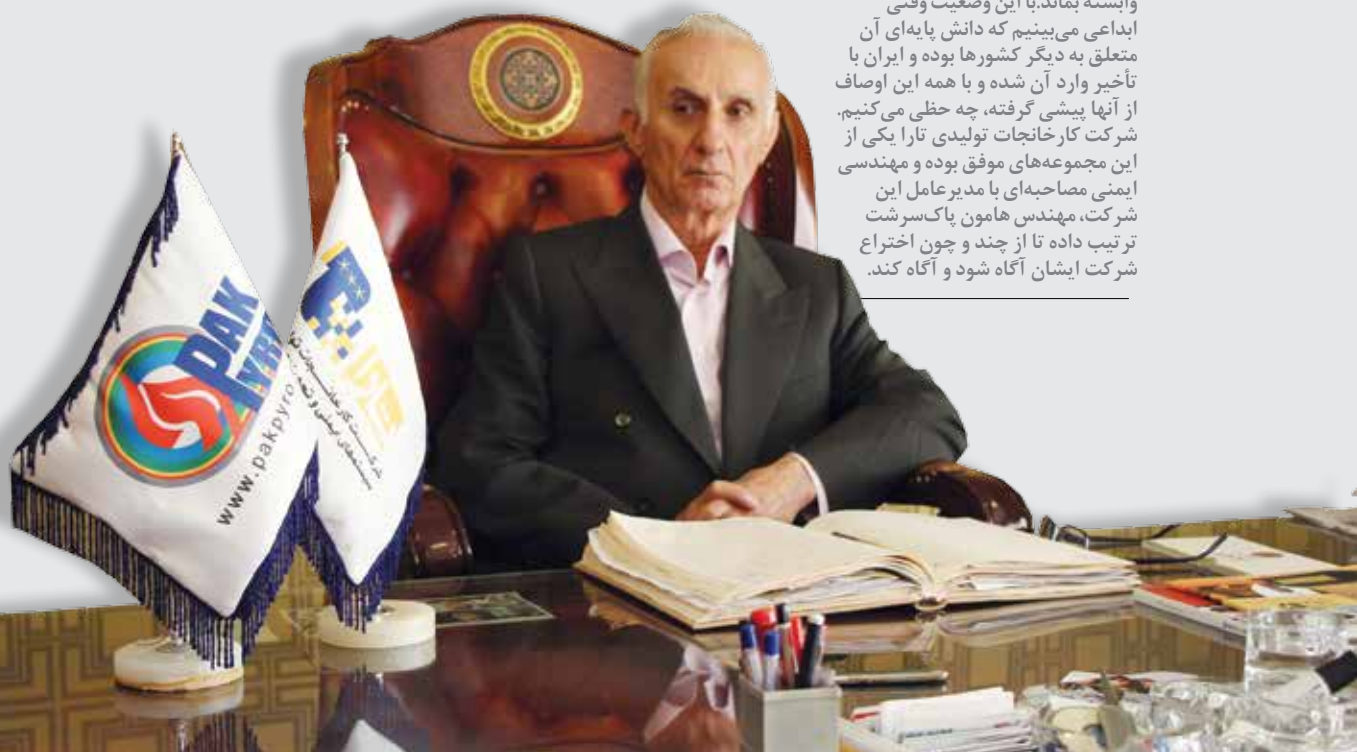
■ طراحی شما چه تفاوتی با سایر نمونه‌های موجود بازار دارد؟

طراحی ما بسیار منعطف است، به طور مثال ما در ماشین‌های زرهی مربوط به صنایع نظامی کشور از استان اصفهان سفارشی مینی بر جایگزینی پاک پایرو با وسایل اطفاء حریق مضر برای محیط زیست و منسوخ شده داشتیم. گروه مهندسی ما سفرهای مکرری به اصفهان داشتند و این ماشین‌ها را بارها بررسی کردند، در طراحی دهلیزهای آنها هیچ جایی برای تعبیه دستگاه ما با شکل استانداردش وجود نداشت و تنها یک کنج کوچک باقی مانده

پاک پایرو، علیه آتش شکفتن در تحریم

اختراع و بومی‌سازی دانش ساخت ابزار اطفاء حریق

کشور ما در سال‌های پس از انقلاب به خاطر دشمنی‌های ابرقدرتان به طرق مختلف مورد تهدید قرار گرفته است. جنگ تحمیلی و تحریم‌های اقتصادی مختلف سرعت کشور در بازسازی و پیشرفت را کند کرده و همت بیگانه بر آن بوده که در تمامی وجوه، کشور وابسته بماند. با این وضعیت وقتی ابداعی می‌بینیم که دانش پایه‌ای آن متعلق به دیگر کشورها بوده و ایران با تأخیر وارد آن شده و با همه این اوصاف از آنها پیشی گرفته، چه حظی می‌کنیم. شرکت کارخانجات تولیدی تارا یکی از این مجموعه‌های موفق بوده و مهندسی ایمنی مصاحبه‌ای با مدیرعامل این شرکت، مهندس هامون پاک‌سرشت ترتیب داده تا از چند و چون اختراع شرکت ایشان آگاه شود و آگاه کند.

بود، شرکت تارا موفق شد با طراحی نوینی بر اساس مقتضیات این ماشین‌ها، شکل اولیه محصول را تغییر داده و آن را برای ماشین‌های زرهی ارتش شخصی‌سازی کند.

■ محصول شما برای نخستین بار کی و کجا تولید شد؟

شکل نخستین این محصول حدود بیست سال پیش در سال ۱۹۹۶ در کشور روسیه با هدف تکمیل تجهیزات نظامی ساخت و به بهره‌برداری رسید و از آنجا وارد صنایع دیگر شد. اما جالب است بدانید که این محصول هنوز هم به همان شکل اولیه و با نقص‌های فراوان در این کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد و تغییری نکرده است.

■ چه کشورهای دیگری تکنولوژی ساخت این محصول را دارند؟ جایگاه ایران در بین آنها کجاست؟

این تکنولوژی توسط روسیه به کشورهای چین مالزی و یا هلند و محدود کشورهای دیگر فروخته شد اما کشورهایی چون آمریکا، آلمان، ایتالیا و ایران هر کدام این محصول را به شکل متفاوتی تولید می‌کنند که به جرات می‌گویم محصول تولیدی ما از سایر نمونه‌ها متفاوت، برتر و کارا تر است.

■ عملکرد پاک پایرو چگونه است و تمایزش در چیست؟

همانطور که گفتیم پاک پایرو از تولیدات سایر کشورها متمایز است، مثلاً نمونه آمریکایی این محصول یک سیلندر حاوی سوخت جامد است که وقتی فعال می‌شود در ابتدا از آن آتشی با درجه حرارت بسیار بالا خارج می‌شود و دنباله آتش میلیون‌ها ذرات میکرونی آیروسول از آن متصاعد شده که باعث قطع زنجیره آتش با اکسیژن می‌شود.

سایر نمونه‌های خارجی عملکردی این‌چنینی دارند، اما شرکت تارا با صرف زمان و هزینه‌های فراوان موفق شده این واکنش اکزومتریکی (گرماده) را کنترل کند تا در زمان فعال شدن چیزی جز آئروسول پاک و سازگار با محیط زیست از سیلندر پاک پایرو خارج نشود.

■ مزیت استفاده از پاک پایرو نسبت به سایر وسایل موجود اطفاء حریق چیست؟

از نکات دیگری که استفاده از پاک پایرو را توجیه می‌کنند می‌توان به ایمن بودن (چرا که محتوای آن چون دیگر مخازن مواد اطفاء که خود یک بمب به حساب می‌آیند، تحت فشار نیست) و عمر بالای آن (بیش از ۲۵ سال) در کنار عدم نیاز به تأمین و نگهداری (نمونه‌های دیگر نیاز به شارژ و آزمایشاتی برای مطمئن شدن از عدم نشتی هستند)، اشاره کرد.

مدل‌های مختلفی از این محصول با طراحی‌های مختلف برای سایر کاربری‌ها طراحی شده است که این خود یک مزیت است. الان شرکت تارا پاک پایروهای مختلف از ۵۰ گرمی تا سه کیلوگرمی را تولید و عرضه می‌کند که طبق تعریف هر ۱۰۰ گرم آئروسول برای مهار یک متر مکعب آتش بسنده می‌کند. امتیاز ویژه دیگر این محصول ماندگاری زیاد آن در فضای احتراق است، وقتی پاک پایرو فعال می‌شود آیروسول متصاعد شده از آن تا ۴۵ دقیقه در فضا باقی می‌ماند و احتمال احتراق دوباره و پس آتش را کاهش می‌دهد. تمامی قطعات و بدنه محصول هم از استیل است که در مقایسه با بدنه آهنی و آسب‌پذیر در برابر رطوبت نمونه‌های خارجی یک برتری است.

■ آیا تا به حال پاک پایرو در موقعیت واقعی مورد استفاده قرار گرفته است؟

بله، چند بار حریق رخ داده که در همان لحظات نخستین اطفاء شده است و جالب است بدانید در یک مورد آتش‌سوزی به علت مشکلات در کنترل برق یک موسسه حساسی، حتی آنها متوجه حریق و عمل کردن پاک پایرو نشده بودند و بعد از

گذشت چند روز از حادثه خبر دار شدند و متوجه شدند که پاک پایرو کاملاً قابل اطمینان است.

یک بار هم در نهاد فناوری ریاست جمهوری تعمیراتی انجام می‌شد که باید قبل از آن پاک پایرو را غیرفعال می‌کردند اما حواسشان نبود و بر اثر یک جرعه کوچک دستگاه وارد عمل شده بود. اتفاقاً این حادثه نزدیک به حریق تلخ بانک مرکزی بود که در آن سه تن جان خود را از دست داده بودند از این رو افراد حاضر که ۱۵ نفر می‌شدند بسیار ترسیده بودند اما مشکلی برایشان پیش نیامد و پاک پایرو از این آزمون هم سربلند بیرون آمد و باعث شد از ما تقدیر و تشکر هم بشود.

■ آیا شرکت تارا در بحث صادرات محصولاتش فعالیتی داشته است؟

بله، ما با تکیه بر تمایز و اطمینان از برتری محصولاتمان به فکر صادرات آن هم هستیم و تاکنون یک محموله هم به کشور نیجریه صادر کرده‌ایم. در ترکیه هم فعالیت و بازاریابی خوبی داشتیم و مقدمات صادرات چیده شده که فعلاً به خاطر اوضاع داخلی آن کشور روند آن متوقف شده است. بازار دیگر کشورهای همسایه چون عراق و افغانستان هم مورد توجه ما قرار گرفته و فعالیت‌هایی را در آنها شروع کرده‌ایم.

■ ممنون از وقتی که گذاشتید، اگر سخن دیگری مانده است بفرمایید؟

کیفیت کالای ما بارها توسط شرکت‌های داخلی و خارجی مورد آزمایش قرار گرفته است و برتری آنها ثابت شده، با این حال مناسفانه رقابت ناسالم و فساد در حوزه اداره‌های مختلف و زد و بندهای پشت‌پرده‌ای که صورت می‌گیرد باعث شده اولویت‌های دیگری غیر از کیفیت محصول و رونق تولید ملی مدنظر قرار بگیرد. هرچند وزارت صنایع حمایت‌های زیادی از شرکت‌های داخلی صورت می‌دهد و حتی بارها مقام معظم رهبری و دیگر مسئولین کشور حمایت از کالای ملی را گوشزد کرده‌اند اما گویا بسیاری از سازمان‌های ذیربط و اجرایی حتی مصوبه وزیران را نادیده گرفته و قوانین را دور می‌زنند. در کنار آن فرهنگ و تفکر غلط مبنی بر بی‌کیفیت بودن تولید داخلی هنوز گریبان گیر صنعت و تولیدات کشور است که امیدواریم این روند تغییر بیابد چرا که اقتصاد شکوفا و متکی به خود تنها از راه حمایت و مصرف تولیدات و محصولات داخلی امکان‌پذیر است.

در میزگرد «مهندسی ایمنی» با اعضای کمیته رتبه‌بندی کارگاه‌های شارژ خاموش‌کننده بررسی شد:

کارنامه یکساله کمیته رتبه‌بندی؛ قبول یا رد؟

یکسال و نیم قبل که کمیته رتبه‌بندی کارگاه‌های کنترل، سرویس و شارژ خاموش‌کننده‌های آتش‌نشانی در اتحادیه صنف کلاه، لوازم ایمنی و آتش‌نشانی تشکیل شد، هیچکس گمان نمی‌کرد که در این مدت کوتاه بتوان سامانی به کارگاه‌های سرویس و شارژ کپسول‌های خاموش‌کننده حریق داد، اما نتیجه نظارت‌های بسیار سختگیرانه این کمیته، نه تنها آمار تقلب را در این حوزه تا حد زیادی کاهش داد، بلکه موجب ارتقاء سطح کیفی خدمات شرکت‌های ارائه‌دهنده این نوع از خدمات و کاهش ۸۰ درصدی آمار شکایات در این بخش شد. نشریه «مهندسی ایمنی» برای بررسی بهتر عملکرد این کمیته و طرح اعتراض برخی از شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات شارژ کپسول، میزگردی را با آقایان علی اکبر میری آشتیانی مسئول کمیته بررسی سرویس و شارژ خاموش‌کننده‌های آتش‌نشانی، حمید عطایی عضو کمیته و بازرس اتحادیه، فائز بیک‌پور عضو کمیته رتبه‌بندی و حسین ذاکری عضو کمیته رتبه‌بندی تشکیل داد. آنچه در پی آمده است، گزارش این میزگرد است.

◀ **چند کارگاه غیررسمی وجود دارد؟**
آشتیانی: در تهران و اطراف تهران، حدود ۹۰۰ کارگاه غیررسمی وجود دارد که به صورت زیرزمینی کار می‌کنند.

◀ **شکایت‌ها عمدتاً در چه زمینه‌هایی بوده است؟**
آشتیانی: عملکرد و قیمت‌های نامناسب (بیشتر یا کمتر از نرخ‌های مصوب)، مزاحمت‌های خاصی که برای برخی از ارگان‌ها و همشهری‌ها به وجود می‌آید و... این مزاحمت‌ها باعث شد که هیات مدیره تصمیم بگیرد با استفاده از اعضای با تجربه و متخصص، کمیته‌ای را تشکیل دهد که در آن، به این شکایت‌ها رسیدگی شده و کیفیت و توان کارگاه‌ها را نیز بررسی و ارزیابی کند.

◀ **ماحصل کار این کمیته تاکنون چه بوده است؟**
آشتیانی: در ابتدا مخالفت‌ها و اعتراضات بسیاری مطرح شد، اما به مرور، دوستان و همکاران متوجه شدند کاری که انجام می‌شود به نفع همه اعضای اتحادیه است. در بازدید از کارگاه‌ها، علاوه بر این که اشکالات موجود در کارگاه را گوشزد می‌کردیم، از مشکلاتی که ممکن بود در آینده برایشان رخ دهد نیز سخن گفته و با آموزش و راهنمایی، کمکشان می‌کردیم تا خودشان بتوانند مشکلاتشان را حل کنند. رفته رفته وضعیت بهتر شد و همکاران متوجه شدند که این ارزیابی‌ها به نفع خودشان هم هست و برخوردها بهتر شد. هم اکنون شکایت‌ها تخصصی‌تر شده است.

◀ **فعالیت کمیته رتبه‌بندی کارگاه‌های کنترل، سرویس و شارژ خاموش‌کننده‌های آتش‌نشانی از چه زمانی و به چه دلیلی آغاز شد؟**

آشتیانی: اتحادیه، سال‌ها قبل رسته شارژ و کنترل سرویس را تأسیس کرد و تقریباً از یکسال و نیم قبل، رتبه‌بندی کارگاه‌ها را آغاز کردیم. با توجه به مشکلاتی که در رسته کنترل شارژ و سرویس بود، شکایت‌های زیادی - حتی نسبت به همکاران ما - در رابطه با خدمات و قیمت‌های نامناسب صورت می‌گرفت. گسترش شهر تهران و سنگینی حجم کاری که باید انجام می‌گرفت، سروسامان دادن به این کارگاه‌ها را بسیار سخت کرد، لذا اتحادیه تصمیم گرفت که کمیته‌ای را برای بررسی و ارتقاء سطح کار کارگاه‌های کنترل و سرویس شارژ تشکیل دهد. خوشبختانه در اتحادیه همکارهای باتجربه و باسابقه خوبی داریم.

◀ **اعضای اتحادیه در بخش شارژ چه تعدادی هستند؟**
آشتیانی: آنچه که طی دو سال گذشته و به صورت رسمی بررسی کرده‌ایم، حدود ۸۵ کارگاه هستند، ولی تعداد واحدهای غیررسمی نیز خیلی زیاد است. ضمن این که بعضی از کارگاه‌ها، هم در شارژ و هم در بخش تولید و فروش و ایمنی فعالیت دارند. سال قبل رتبه‌بندی این کارگاه‌ها را آغاز کردیم و مرحله اول به پایان رسیده و چون تعدادی اضافه شده‌اند، هم اکنون در مرحله دوم رتبه‌بندی هستیم.

اساس تشکیل کمیته رتبه‌بندی، شکایت‌هایی بود که وجود داشت. دلیلش هم این بود که بعضی از همکارهای ما، اصلاً کارگاه سرویس و کنترل شارژ نداشتند و بدون فروشگاه و جواز و با استفاده از روابط و خارج از ضوابط، کاری را می‌گرفتند و به شخص دیگری می‌دادند تا انجام دهد

و معتبر بود. رعایت بیش از ۳۰ صفحه دستورالعمل و استانداردهایی که اتحادیه برای سرویس کنترل شارژ تعیین کرده است، الزامی است. بسیاری از همکاران، هنوز گمان می‌کنند که راهکار تشخیص صلاحیت پودر خاموش‌کننده این است که آن را یا آب مخلوط کنیم و اگر در آب مخلوط نشود، حتماً پودر خوبی است و یا باید پودر را مزه کرد و اگر شور باشد، خوب است و چنانچه اندکی نمک به آن اضافه و شور شود، کیفیت آن ارتقا می‌یابد! این راهکارها دیگر قدیمی شده است.

هنوز خیلی از همکارهای ما هستند که شرایطشان را ارتقاء نمی‌دهند. هنوز خیلی از همکارهای ما هستند که متأسفانه بدون فشارشکن، بدون تجهیزات و بدون امکانات لازم و کافی، کارها را انجام می‌دهند. هنوز برای بسیاری از همکارهای ما قابل قبول نیست که پودر آتش‌نشانی تاریخ مصرف دارد و بعد از مدتی، باید تخلیه و دور ریخته شود. هنوز برخی از همکاران نمی‌دانند که دو مدل پودر را نباید با هم مخلوط کرد. هنوز برخی همکارهای ما نمی‌دانند که هنگام استفاده از پودر خاموش‌کننده، نباید آن را از کیسه در آورده و در مجاورت هوا قرار دهند.

یعنی بنده - خودم را می‌گویم که به کسی برنخورم - اطلاعات اولیه را ندارم ولی در مناقصات شرکت می‌کنم. یعنی بدون اطلاعات و تخصص، فضا و امکانات می‌روم و در مناقصه مثلاً پانصد میلیون تومانی شرکت کرده و می‌گویم که با صد میلیون تومان می‌توانم کار را انجام دهم. این کار در درجه اول اجحاف در حق مصرف‌کننده است، در ثانی اجحاف در حق همکاران است و در نهایت، ظلمی است که در حق خودم روا می‌دارم.

اساس رتبه‌بندی این بوده و بند بند آن هم براساس آیین‌نامه‌ای صادر شده که آن هم براساس الزامات سازمان نظام مهندسی تعیین شده و مورد تصویب هیات مدیره قرار گرفته است. دوستانی هم که در این کمیته عضو هستند، همگی منتخبین هیات مدیره هستند، ضمن این‌که در این کمیته، باید از متخصص دارای حسن شهرت استفاده کرد و نمی‌توان یک فرد غیرمتخصص را آورد که برای یک کار تخصصی و حرفه‌ای و فنی تصمیم بگیرد.

برخی همکاران می‌گویند که این دوستان ذینفع هستند، بله، هر کسی را بیاورید ذینفع خواهد بود. یعنی ما نمی‌توانیم کسی را از رسته ایمنی برای کار کنترل سرویس شارژ بیاوریم. بالاخره هر کسی را بیاورید همیشه این حرف‌ها هست. کسانی که این حرف‌ها را می‌زنند، بهتر است که بیایند و مستنداتشان را بیاورند و ببینند که از چه کسانی شکایت شده است.

رتبه‌بندی تا چه اندازه در افزایش یا کاهش آمار شکایت‌ها تأثیرگذار بوده است؟

آشتیانی: آمار شکایت‌ها تا ۸۰ درصد کاهش یافته که این امر به دو دلیل رخ داده است. یکی تلاش‌های اعضای این کمیته است و دوم، تلاشی که برای اطلاع‌رسانی و آموزش به همکارها و مردم صورت گرفته است.

رتبه‌بندی شرایط خوبی را برای مردم، همکارها و حتی خود ما فراهم کرده است. برای همکارهایی که درست کار کنند و کارها را با حسن نیت و به خوبی انجام بدهند، شرایط خیلی خوبی فراهم شده است. مردم نیز می‌توانند استعلام بکنند و بدانند که مثلاً آقای ایکس واقعاً شرایط کار در این مجموعه را دارد یا خیر و آنگاه تصمیم بگیرند.

کار ما ایمنی، آتش‌نشانی و حفاظت فردی است. همه دوستان پروانه کسب دارند، همه دوستان مورد تأیید و مورد احترام هستند، اما این‌که بتوانند در شرایط استاندارد کار بکنند یا نه، مسأله‌ای فراتر از پروانه کسب است، چون رتبه‌بندی و درجه‌بندی داریم.

بزرگ‌ترین چالش این کمیته در رتبه‌بندی کارگاه‌ها چه بوده است؟

عطایی: بزرگ‌ترین چالش و به نوعی دلیل اصلی تشکیل این کمیته، کثرت شکایات بود. از سال ۱۳۹۰ که بنده عضو اتحادیه شدم، با انبوهی از شکایات روبرو بودیم. مثلاً شخصی با دو متر فضای کارگاهی می‌رفته در مناقصه ۱۰۰۰ خاموش‌کننده شرکت می‌کرده، در صورتی که برای تهیه این تعداد خاموش‌کننده، باید فضا، امکانات، تجهیزات و تخصص وجود داشته باشد تا بتوان کار را انجام داد. همه می‌توانند خاموش‌کننده را شستشو و تحویل دهند. در مواردی حتی خاک سنگ و کربنات کتینگ شده را به عنوان پودر در داخل خاموش‌کننده‌ها می‌ریختند که اصلاً پودر آتش‌نشانی نبوده است. ما حتی پودر داخل خاموش‌کننده‌ها را در پژوهشگاه استاندارد، آنالیز می‌کنیم و همه مستندات مربوط به این شکایت‌ها و مواردی که بررسی و کارشناسی شده در اتحادیه موجود است.

اساس تشکیل کمیته رتبه‌بندی، شکایت‌هایی بود که وجود داشت. دلیلش هم این بود که بعضی از همکارهای ما، اصلاً کارگاه سرویس و کنترل شارژ نداشتند و بدون فروشگاه و جواز و با استفاده از روابط و خارج از ضوابط، کاری را می‌گرفتند و به شخص دیگری می‌دادند تا انجام دهد.

دستورالعملی که اتحادیه در سال ۹۰ با توجه به همه شرایط و استانداردهای موجود برای سرویس کنترل شارژ تعیین کرد، بر اساس استانداردها و منابع رسمی

عطایی: من نگفتم انجام نمی دهند، بلکه این دوستان معترض هستند که چنین ادعایی دارند. چون مثلاً شرکت هیات در شرایطی که سرویس کنترل شارژ انجام می دهد، اما غالباً در مناقصات شرکت نمی کند. در این شرکت، خاموش کننده تولید می کنند و طبعاً خاموش کننده هایی که تولید می کنند را شارژ هم کرده و سرویس کنترل شارژ هم انجام می دهند. این شرکت فقط در بعضی از مناقصات شارژ حضور دارد.

در مورد این که گفته شده اعضای هیات ریسه در ابتدای لیست هستند هم باید عرض کنم، مثلاً بنده که عضو هیات مدیره اتحادیه هستم، علیرغم این که کنترل شارژ تخصص اصلی من است، اصلاً در رده های اول لیست نیستم و اصلاً یکی از دلایلی که در ارزیابی اول حضور نداشته ام به خاطر همین حرفه ایی است که پیش بینی می کردیم زده شود. نفر دوم لیست هم آقای خانکی هستند که شرکت ایمن فراز پیشگام را دارند و نه تنها عضو هیات مدیره اتحادیه نیستند، بلکه در هیچ کمیته ای هم عضو نیستند.

باید به این نکته هم توجه کنید که وقتی قرار است یک کار تخصصی در مجموعه ای انجام شود، نمی شود از فعالان خارج از صنف کسی را آورده و یا از کسانی استفاده کرد که هنوز مقدمات کار را بلد نیستند. ما سابقه ای حدود ۲۵ ساله در کنترل سرویس شارژ داریم و نسل دوم شرکتی هستیم که حدود ۵۰ سال سابقه کار دارد. اصولاً برای بررسی توان یک مجموعه، باید از کسانی که سابقه و تجربه داشته و تجهیزات قابل قبولی داشته باشند، استفاده کرد. اگر از ما برای انجام این کار دعوت شده است، به دلیل تجربه و سوابق کاری و تجهیزات کارگاهی مان بوده است و اگر زمانی لازم باشد که این تجهیزات به دیگران نشان داده شود، این شرکت حاضر است اطلاعات تخصصی را در اختیار همه اعضای اتحادیه قرار دهد.

◀ **روندی که مورد اعتراض واقع شده، این است که مثلاً مدیرعامل یک شرکت گفته است تا قبل از این رتبه بندی، اگر ۱۰۰۰ کیسول را شارژ می کرده اند، بعد از رتبه بندی محدود شده و تاکید کرده اند که بیش از ۱۰۰ کیسول را حق ندارد شارژ کنید و با تحمیل این محدودیت ها، آقایان هیات مدیره اتحادیه، بازار را در کنترل خودشان گرفته اند.**

بیک پور: در گذشته کسانی بوده اند که در شرایطی شارژ مثلاً هزار کیسول را تقبل می کردند که امکانات انجام این کار را نداشته و به نوعی، فقط خاموش کننده را شستشو می داده اند. الان دستورالعمل دادیم و طبق آن دستورالعمل، کنتورهای

◀ **اعتراض تعدادی از همکاران شما را دریافت کرده ام، مبنی بر این که نفر اول لیست در این رتبه بندی اصلاً فعالیتی در شارژ کیسول ندارد، یا این که سه شرکت صدر جدول، از اعضای هیات مؤسس و هیات مدیره اتحادیه هستند، به این معنی که اعضای هیات مدیره اتحادیه با این رتبه بندی، به نوعی دوستان خودشان را معرفی و مطرح کرده اند و با این کار سعی دارند بازار را به دست خود بگیرند. پاسخی برای این اعتراضات دارید؟**

عطایی: دلایل زیادی برای رد تمامی این تهمت ها داریم. ضمن این که هر یک از دوستان معترض اگر شکوائیه ای داشته و ابهامی برایش وجود دارد، لازم است که آن را در اتحادیه به صورت مکتوب مطرح کند تا ما نیز با مستندات پاسخ دهیم.

اما در مورد مسائلی که دوستان برای شما مطرح کرده اند باید بگویم که اولاً، در لیست رتبه بندی، اصلاً نفر اول نداریم و رتبه ها از عدد دو شروع شده و تا عدد پنج ادامه یافته است. دلیل این کار نیز این است که نمی خواستیم در مرحله اول ارزیابی، رتبه یک داشته باشیم تا در مرحله دوم، همه همکاران برای ارتقا تلاش کنند. در حال حاضر نفر دوم لیست، آقای آشتیانی، برادر آقای میری آشتیانی (مسئول کمیته رتبه بندی اتحادیه) هستند. ایشان (سید علی اکبر میری آشتیانی)، مدیرعامل شرکت حیات هستند، اما شخص معرفی شده در لیست، مدیرعامل شرکت هیات (سید سعید میری آشتیانی) هستند. این دو برادر با هم کار می کنند و با یکدیگر ارتباط دارند و این که کار شارژ می کنند یا نه، بحث دیگری است. این که تجهیزات این کار و فضای کارگاهی، فضای کارخانه و فضای تولید دارند، یک بحث دیگر هست. ضمن این که ما از کسی نمی پرسیم که کار شارژ می کند یا نه؟

در پروانه کسب، رسته های مختلفی وجود دارد. دوستان، پروانه کسب دارند و در رسته سرویس کنترل شارژ فعال هستند و ممکن است حالا در زمینه های دیگری هم فعالیت داشته باشند.

◀ **اگر در لیست اعلام شده، شرکت های شارژ کیسول رتبه بندی شده اند، پس چطور ممکن است اسم کسی در این لیست باشد، تجهیزات و کارگاه هم داشته باشد، ولی کار شارژ را انجام ندهد؟**

❶ لیست جدید چه زمانی اعلام می‌شود؟

بیک پور: طبق اطلاعیه ارسالی، اعضای صنف تا تاریخ دهم آذرماه مهلت داشتند تقاضای رتبه‌بندی مجدد کنند. کمیته اعلام کرده که با توجه به شرایط و اعلام همکاریها، باید تا اول بهمن ماه ارزیابی‌ها انجام شود. در مجموع اگر شرایط مناسب باشد و مشکل خاصی پیش نیاید، می‌توان لیست جدید را اوایل اسفند ماه اعلام کرد.

❷ با این حساب، مردم می‌توانند در سایت اتحادیه، لیست را مشاهده کرده و یا برای استعلام با اتحادیه تماس بگیرند و بعد، خریدشان را انجام دهند. در این میان، اگر به مشکلی برخوردند، آیا اتحادیه پیگیر مشکلشان خواهد بود؟

ذاکری: بله، روال همینگونه است. یک نکته دیگر نیز این است که در اتحادیه کمیونی داریم بنام کمسیون آموزش که برای رسته‌های متفاوتی که در اتحادیه حضور دارند، کلاس‌های هفتگی آموزشی دارد، بویژه در رسته ایمنی و آتش‌نشانی و نیز رسته شارژ کپسول کلاس‌هایی را داریم. بسیاری از همکاران، اطلاعات فنی و علمی خود را با شرکت در کلاس‌هایی که در اتحادیه برگزار شد، ارتقا دادند. کارها از نظر کمی و کیفی ارتقاء زیادی پیدا کرده و بسیاری از همکاران به جایگاه‌های بالاتری رسیده‌اند.

متأسفانه بعضی از همکاران ما فکر می‌کنند دوستانی که در رأس کمیته رتبه‌بندی و کمسیون آموزش و هیات حل اختلاف حضور دارند، دارای منافع خاصی هستند در صورتی که این عزیزان فقط به خاطر عشقی که به مجموعه دارند، برای ارتقاء سطح علمی و تخصصی همکاران تلاش می‌کنند. در همین رسته شارژ هم خیلی‌ها خودشان را ارتقاء دادند. در حال حاضر، حتی مشتری‌های ما نیز زمانی که می‌خواهند خدمات شارژ را از همکاران دریافت کنند، محیط، تجهیزات و نوع پودر را بازدید می‌کنند و برای تعیین سطح تخصص، سوالاتی مطرح می‌کنند.

❸ یعنی بیشترین تأکید بر آموزش و ارتقاء علمی اعضاء است؟

ذاکری: بله، البته خود اعضا نیز هم باید بخواهند که هم از نظر علمی و هم از نظر فنی و تجهیزاتی، ارتقا بیابند. چه بسا اگر این فعالیت‌ها در اتحادیه انجام نمی‌گرفت، سازمان‌ها و ارگان‌های دیگری که سعی در جلوگیری از فعالیت بسیاری از همکاران ما داشتند، موفق می‌شدند، اما کار به اینجا نرسید و خوشبختانه بطور دائم در کارمان پیشرفت می‌کنیم.

هدف ما هیچ‌وقت قلع و قمع نبوده و نیست. مشکل شخصی هم با هیچیک از همکاران نداریم، چون همگی از اعضای یک اتحادیه هستیم. باید بتوانیم به همدیگر افتخار کنیم. وقتی می‌بینیم که یک کارگاه تجهیز شده و کار را به شکل درستی انجام می‌دهد، افتخاری برای این کمیته و اتحادیه است و می‌توانیم ادعا کنیم که کار مثبتی انجام داده‌ایم. خاموش کننده‌ها، در اطفای حریق جزو کمک‌های اولیه است. اگر خدای نکرده در کنترل شارژ نشده باشد، آسیب‌هایی می‌زند که هرگز قابل جبران نیست.

آتش‌نشانی باید باز شده، کنترل، سرویس و تعبیه شوند. هم اکنون توان کارگاه‌ها بررسی می‌شود و با افرادی که صلاحیت انجام کار را نداشته، اما در مناقصات شرکت می‌کنند و با قیمت‌های پائین کار را به دست می‌گیرند، برخورد می‌شود. در واقع، غالباً کسانی معترض هستند که مسائل این چنینی داشته‌اند. یعنی افرادی که مثلاً مسئولیت شارژ ۲۰۰ کپسول را به عهده گرفته، ولی فضا و امکانات تخلیه و شارژ مجدداً این ۲۰۰ کپسول و حتی توان تنظیم فشار گاز مخازن را نداشته‌اند. این افراد نباید به رتبه‌بندی خرده بگیرند. این بررسی‌ها قبلاً انجام نمی‌شده و الان امکان انجام آن ایجاد شده است. هم اکنون فقط مجموعه‌هایی در رتبه‌های بالا قرار گرفته‌اند که امکانات لازم را ایجاد کرده‌اند. مثل شرکت آتش خاموش پارس که هم اکنون وضعیت کارگاه خود را نسبت به قبل ارتقاء داده و رتبه بهتری به دست آورده است. هیچ یک از مدیران این شرکت عضو هیات مدیره اتحادیه نیستند.

هم اکنون، ایجاد امکانات و الزامات تعیین شده برای ارتقاء رتبه، به چالشی برای شرکت‌ها تبدیل شده، چون باید استانداردهای کرده و تجهیزات و امکانات لازم را تهیه کنند.

بسیاری از کارفرمایان، زمانی که مطلع شدند چنین بررسی‌هایی صورت می‌گیرد، دیگر به دنبال انجام کارهای زیرزمینی و زیرپله ای نرفتند و به همین دلیل، حجم کار برخی از همکاران کاهش یافته است.

❹ لیست رتبه‌بندی این کمیته پس از طی چه مدتی تغییر می‌کند؟

بیک پور: اولین بار سال گذشته اعلام کردیم و دستورالعمل‌ها و فرم‌های ارزیابی را در اختیار همکارها گذاشتیم. مرحله دوم نیز الان در حال انجام است. این مرحله را تخصصی‌تر پیش می‌بریم. در این مرحله، «HSE» و بهداشت را هم در نظر گرفته‌ایم. مرحله دوم تفاوت زیادی با مرحله قبل دارد. حتی در جلسات نیز برای بهتر انجام گرفتن کارها، دوستان باهم بحث و جدل می‌کنند، اختلاف نظر و سلیقه دارند، چون تصمیماتی می‌گیرند که باید به نفع همه باشد. وقتی نفع همه در نظر گرفته شود، نفع تک افراد نیز تأمین می‌شود. اعضای کمیته از یکماه قبل برای آغاز مرحله دوم، از همکارها نظرسنجی کردند تا اگر نظر و پیشنهادی داشتند، اعلام کنند. برخی از دوستان بطور محدود نظر و پیشنهاد داده یا انتقاد کردند، اما حدود ۹۰ درصد از همکاران هیچ نظری ندادند و الان همان افراد هم معترض هستند.

در مرحله اول، با گلایه‌ها، شکایت‌ها و مشکلات زیادی روبرو شدیم. حتی همکارها نیز شکایت کردند و وزارت بازرگانی و اتاق اصناف ما را احضار کردند ولی در نهایت با توجه به مستندات که ارائه دادیم، خیلی هم استقبال کردند. تشکر کردند و گفتند که آن‌ها نیز برای ادامه روند کمک خواهند کرد. اتحادیه‌ها معمولاً این کار را نمی‌کنند چون تنش ایجاد می‌شود، اما ما نمی‌توانیم به راحتی از این کار حساس و پر از ریسک بگذریم و سفت و سخت بر اصولمان ایستاده‌ایم.

مسئولیت مدنی شهرداری‌ها در گودبرداری‌های ساختمانی

■ منیژه پیرانی (کارشناس مدیریت فرهنگی)

■ حمیدرضا خوشدل مفیدی (معاونت خدمات مهندسی سازمان نظام مهندسی)

نماید، اما کشورهای مختلف گام‌های مؤثری در این راستا برداشته‌اند. سؤال اصلی این است که نهادهای دولتی از جمله شهرداری‌ها و نقش آنها در جبران خسارات و شناخت شدن مقصر در گودبرداری‌های ساختمانی چگونه است.

یک رابطه مستقیم بین عمل (عمل مثبت و ترک فعل) وجود دارد. اصولاً در نظام حقوقی مسئولیت مدنی ایران، شهرداری نیز همانند سایر اشخاص حقوقی، در ذیل عنوان مسئولیت ناشی از فعل غیر، مورد بررسی قرار می‌گیرند. در این باب ممکن است، شهرداری در اجرای وظایف کلی و ویژه خود گونه‌هایی عام و ویژه از مسئولیت را داشته باشند. مثلاً ممکن است در عرصه‌هایی همچون اجرای قوانین و مقررات مسئولیت‌های ناشی از مالکیت بر معابر، بناها و اقدام به تملک قانونی اراضی و ابنیه موجود مسئولیت برای شهرداری باشد. هرچند که در مقابل مواردی وجود دارد که شهرداری علی‌رغم ورود زیان، مسئول شناخته نمی‌شود که این موارد را می‌توان چنین برشمرد: تقصیر زیان‌دیده، فعل ثالث و علل موجه چون: دفاع مشروع، اجرای قانون و اعمال برخاسته از اضطرار. در نظام حقوقی ما، غالباً به‌منظور تحقق مسئولیت مدنی، وجود ارکانی چون زیان، فعل زیانبار، رابطه سببیت و تقصیر لازم است. در اینجا سؤال اصلی این است که شهرداری به عنوان یک نهاد دولتی چه مسئولیتی در قبال گودبرداری‌های ساختمانی دارند؟ این مسأله در ۴ گفتار مورد بررسی قرار خواهد گرفت در گفتار اول ما به شناخت اشخاص دخیل در گودبرداری‌ها اشاره خواهیم کرد در گفتار دوم ما به شناخت مسئولیت مدنی شهرداری‌ها خواهیم پرداخت در گفتار سوم با مسئولیت مدنی شهرداری در جبران زیان وارده به اشخاص آشنا خواهیم شد و در گفتار آخر مسئولیت مدنی شهرداری در گودبرداری‌های ساختمانی را خواهیم شناخت.

گفتار اول: اشخاص دخیل در گودبرداری

در عملیات گودبرداری اشخاص و نهادهای مختلفی حضور دارند که هر یک حسب وظیفه قانونی و حرفه‌ای که بر عهده‌دارند، دارای نقش اجرایی یا نظارتی خاص خود هستند برای دادن پاسخ این پرسش که: در صورت بروز خسارت چه اشخاصی و به چه علتی باید جبران خسارات وارده ناشی از گودبرداری را عهده‌دار گردند؟ باید دید چه اشخاص حقیقی و حقوقی و با چه وظایفی در پروسه گودبرداری حضور دارند.

گودبرداری به هرگونه حفاری و خاک‌برداری در تراز پایین‌تر از سطح طبیعی زمین یا در تراز پایین‌تر از زیر پی ساختمان مجاور اطلاق می‌شود. شروع هر عملیات ساختمانی با گودبرداری که جهت مقاوم‌سازی و پی‌سازی اسکلت ساختمان است، همراه است. در صورتی که هر یک از مراحل گودبرداری طبق اصول ایمنی و امور فنی لازم‌الرعایه صورت نگیرد وقوع حادثه و خسارت امری اجتناب‌ناپذیر خواهد بود، همچنان که در سال‌های اخیر، باتوجه به افزایش حجم ساخت‌وسازها، بارها ما از حوادث ناشی از گودبرداری، اخبار تلخی را از طریق رسانه‌ها، شنیده‌ایم که عمدتاً قربانیانی نیز داشته است.

متأسفانه به علت کلی‌گویی و ابهام قوانین در این زمینه و این‌که وظایف هر یک از اشخاص در رابطه با گودبرداری به‌طور واضح مشخص نگردیده، تعیین مسئول حادثه کار دشواری است زیرا قوانین موجود در خصوص ساختمان‌سازی مواردی را به‌تفصیل تعیین تکلیف کرده، لیکن به گودبرداری که مهم‌ترین و اصلی‌ترین مرحله جهت شروع عملیات ساختمان‌سازی است، به‌طور جداگانه نپرداخته‌اند. سازمان‌های ناظر مانند شهرداری، مسئولیت را متوجه دیگر نهادها می‌دانند و سایرین نیز به دلیل ابهام و خلأ موجود در قوانین از زیر بار مسئولیت، شانه خالی می‌کنند و همواره زیان متوجه شخص یا اشخاص معین و محصور نیست. گاه قربانیان یک عمل یا زیان دیدگان محدود و معین نیستند و حداقل به جمع گسترده‌ای از اشخاص ضرر وارد می‌آید. جبران ضررهای شخصی که مشمول قواعد عمومی است، اما در رابطه با چگونگی و مرجع ذی‌حق در مطالبه جبران ضررهای جمعی، حقوق ایران دارای ابهامات چشمگیری است. بنابراین، لازم است موارد بسیاری در این زمینه مورد بررسی واقع شود موضوع ضررهای جمعی و پیامدهای آن، در میان مباحث مسئولیت مدنی از جمله مسائل بحث‌برانگیزی است که امروزه در محافل حقوقی مورد نقد و بررسی جدی قرار گرفته است. از آنجا که به طور کلی، مسئولیت مدنی وسیله‌ای برای جبران ضرر و حفظ حقوق اشخاص حقیقی یا حقوقی شناخته شده است، و به رغم این‌که این نوع جبران تاکنون نتوانسته حقوق حقه و تضییع شده افراد را بطور کامل جبران

وجود ارکانی چون زبان، فعل زینبار، رابطه سببیت و در نظام حقوقی ما غالباً تقصیر لازم می‌باشد. در خصوص زبان، ورود زبان‌های جمعی به افراد نامحسوس، به نظر تصور مسئولیت مدنی برای شهرداری را دشوار می‌نماید. فعل زینبار هم می‌بایست همزمان با انجام وظیفه اداری و مرتبط با آن باشد. تا قابلیت انتساب به شهرداری را داشته باشد. تقصیر هم در مسئولیت مدنی شهرداری توصیفی جداگانه دارد که به آن اشاره شده. شهرداری در اجرای وظایف کلی و ویژه خود ممکن است، گونه‌هایی عام و ویژه از مسئولیت را داشته باشد. اقداماتی که در عرصه‌هایی چون اجرای قوانین و مقررات مسئولیت‌های ناشی از مالکیت بر معابر، بناها و اقدام به تملک قانونی اراضی و ابنیه ممکن است موجب مسئولیت برای شهرداری باشد. در بحث اجرای حکم علیه شهرداری، قانونگذار امتیازهایی برای آن قائل شده و توقیف اموال شهرداری تنها با شرایطی ممکن می‌باشد. مواردی وجود دارد که شهرداری علیرغم ورود زینبار، مسئول شناخته نمی‌شود که این موارد را می‌توان چنین برشمرد: قوه قاهره، تقصیر زینبار دیده، فعل ثالث و علل موجه چون: دفاع مشروع، اجرای قانون و اعمال برخاسته از اضطرار. در خصوص صلاحیت هم، با عنایت به تقلید ناقص حقوق ما از فرانسویان، دیوان عدالت اداری هم در برخی موارد در دعوی علیه مسئولیت مدنی شهرداری وارد عمل شده و هر زمان که مبنای دعوا یک تقصیر اداری باشد، می‌داند.

گفتار سوم: مسئولیت مدنی شهرداری در جبران زیان وارده به اشخاص

در جبران زیان وارده به غیرا باید از زیرشاخه‌های مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی حقوق عمومی همچون دولت به شمار آورد. هر چند به موجب بند (۱) ماده واحده قانون فهرست نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳ شهرداری‌ها و شرکت‌های تابعه آنان مادام که بیش از پنجاه درصد سهام و سرمایه آنان متعلق به شهرداری‌ها باشد موسسه عمومی غیردولتی محسوب می‌شوند و بموجب ماده ۵ قانون محاسبات عمومی کشور مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی ... واحدهای سازمانی مشخصی هستند که با اجازه قانون به منظور انجام وظایف و خدماتی که جنبه عمومی دارد تشکیل شده و یا می‌شود. اما از این نظر که ارائه‌دهنده خدمات عمومی هستند، می‌توان دولت را دارای احکام مشترک دانست. هر چند امروزه ضرورت جبران زیان وارده به دیگری، از اصول مسلم حقوقی شناخته می‌شود و تفاوتی نیز میان اشخاص حقیقی و حقوقی (اعم از اشخاص حقوقی عمومی و حقوق خصوصی) قائل نمی‌شوند اما بنا به اختلافی که در خصوص اصل پذیرش مسئولیت مدنی ناشی از اقدامات دولت و نهادهای عمومی در گذشته وجود داشته (ابوالحمد، ۱۳۷۵، باریکلو، ۱۳۹۲، ص ۱۲۴) موافقان وجود چنین مسئولیتی دلایلی همچون ریشه اخلاقی لزوم جبران خسارت و صدق عنوان کارفرما بر دولت و نهادهای عمومی (ابوالحمد، ۱۳۷۰، ص ۵۴۴ و ۵۴۳) و نیز اصل تساوی اشخاص حقیقی و حقوقی در جبران خسارات وارد به دیگری (ماده ۵۸۸ قانون تجارت ایران) (صفا، ۱۳۹۰، ص ۴۸۰) را بعنوان مبنای آن برمی‌شمرند که در نظام حقوقی ایران نیز، هر چند بموجب ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹، اصل وجود چنین مسئولیتی پذیرفته

در اینجا اشخاص حقیقی و نهادهای دخیل (اشخاص حقوقی) را معرفی خواهیم نمود.

اشخاص حقیقی دخیل در گودبرداری‌های ساختمانی:

- ۱- مالک (صاحب‌کار)
 - ۲- مهندس مجری (سازنده)
 - ۳- مهندس طراح (محاسب)
 - ۴- مهندس ناظر
- اشخاص حقوقی دخیل در امر گودبرداری ساختمانی:
- ۱- شهرداری
 - ۲- سازمان نظام مهندسی ساختمان
 - ۳- سازمان مسکن و شهرسازی

گفتار دوم: مبنای شناخت مسئولیت مدنی شهرداری‌ها

شهرداری به عنوان یک سازمان اداری، محلی و غیرمتمرکز اداره امور شهر را بر عهده دارد و در رهگذر انجام وظایف خود ممکن است موجبات ورود خسارت به دیگران را فراهم آورد، که در حوزه مسئولیت مدنی مورد توجه قرار گرفته است.

مسئولیت مدنی به دو شکل قراردادی و قهری است.

مبنای مسئولیت مدنی در این باب، مبنای تقسیم ایراد خسارت است که برای اصل جبران دولتی خسارت‌ها ذکر شده است.

از منظر تئوری برخی بر مسئولیت قراردادی و برخی بر مسئولیت قهری تأکید می‌کنند و اساساً وحدت عقیده در این زمینه وجود ندارد. در مسئولیت قراردادی، مبنای مسئولیت، عقد و قرارداد است هر چند که ممکن است در اینجا فرض شود که عقد و قراردادی میان بزه‌دیدگان و دولت وجود دارد که نقص آن، دولت را مسئول جبران خسارت بزه‌دیدگان می‌کند.

مسئولیت دولت در قبال قرارداد اجتماعی نسبت به شهروندان است که مهم‌ترین آن تأمین امنیت است و حال که در اثر قصور عمدی یا ناآگاهانه دولت بخشی از شهروندان متضرر شده‌اند، دولت باید جایگزین شهروند متخلف شود و خسارت را بپردازد.

البته برخی نویسندگان مسئولیت قراردادی دولت را نه بر قرارداد اجتماعی، بلکه بر پایه قرارداد ضمنی میان افراد دولت دانسته‌اند. در حقوق ایران مسئولیت مدنی شهرداری چون سایر اشخاص حقوقی ذیل عنوان مسئولیت ناشی از فعل غیر، مورد بررسی قرار گرفته است. در بررسی مبنای توجیهی جهت مسئولیت مدنی شهرداری با عنایت به پذیرش نظام مبتنی بر تقصیر در حقوق موضوعه ما علاوه بر نظریه تقصیر، نمی‌توان از نظریه‌های بدون تقصیر غافل ماند. چه بسیاری موارد جبران خسارات در قالب نظریه تقصیر قابل توجیه نبوده و لذا جهت بی‌جبران نماندن زیان و تحقق هدف مسئولیت مدنی باید به این نظریات توجه نمود. گو این که تقصیر مورد نظر در مسئولیت مدنی شهرداری تقصیر به معنای امروزی بوده که در مورد شهرداری عنوان تقصیر اداری به خود می‌گیرد. جهت تحقق مسئولیت مدنی

تعمیرات لازم در گودبرداری‌های رهاشده به هر طریق لازم جهت رفع خطر و اخذ هزینه‌های مربوطه از صاحب‌کار. ۲- کنترل رعایت مقررات ملی ساختمان: براساس ماده ۳۴ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان: «شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه... مکلفاند مقررات ملی ساختمان را رعایت نمایند، عدم رعایت مقررات یادشده و ضوابط و مقررات شهرسازی تخلف از این قانون محسوب می‌شود.»

نتیجه‌گیری

در هر مرحله از گودبرداری اشخاص حقیقی و حقوقی متعدد با مسئولیت‌ها و نقش‌های مختلف حضور دارند، نخستین شخصی که پا به عرصه گودبرداری می‌گذارد، مالک است که قصد دارد از حق مالکیت خود در راستای رفع نیاز یا کسب منفعت بهره‌جوید اما این تصرف باید براساس شرایط مقرر در قانون یعنی به‌قدر متعارف، برای رفع حاجت یا رفع ضرر باشد، عدم رعایت اصول ایمنی در حین گودبرداری به معنی سرپیچی از رفتار متعارف و در نتیجه مسئولیت در برابر زیان‌دیده است. از سوی دیگر مالک با انعقاد قراردادهای طراحی، اجرا و نظارت با مهندسین مربوطه پای سایر اشخاص حقیقی را به عرصه گودبرداری می‌کشاند که در صورت بروز خسارت به علت عدم رعایت مفاد قرارداد یا نقض تعهدات قانونی و حرفه‌ای از ناحیه آن‌ها، مسئولیتشان بر مبنای تقصیر استوار می‌گردد که این تقصیر در مقابل مالک در قالب نقض قرارداد است و در مقابل سایرین در قالب نقض تعهدات قانونی است. نقش اشخاص حقوقی در گودبرداری (شهرداری، راه و شهرسازی، نظام‌مهندسی) به تناسب وظیفه‌ای که قانون به آن‌ها محول نموده است، نظارتی یا اجرایی است و باتوجه به این‌که اعمال نهادهای از ناحیه کارمندانشان جریان می‌یابد، در صورت بروز خسارت ناشی از خطای اداری کارمندان، مسئولیت نهادهای فوق به علت عدم نظارت بر رفتار کارمندانشان که مصداق نقض وسایل اداری است بر پایه تقصیر استوار است. با عنایت به موارد مطروحه می‌توان دریافت که قوانین ایران حمایت کافی و شایسته را از زیان‌دیده در قبال بعمل نیاورده و به زیان‌دیده تنها حق مراجعه به کارمند و عامل مستقیم زیان را اعطاء کرده و مسئولیت مدنی موسسه عمومی غیردولتی شهرداری را امری استثنایی و دارای قیود بسیار دانسته است که نیازمند اصلاح و بازنگری و حتی پیش‌بینی مسئولیت محض و بدون تقصیر در راستای تأمین هر چه بیشتر حقوق زیان‌دیده خواهد بود.

شده، اما قیودی بر آن وارد آمده که نیازمند بررسی است. لازم است ذکر شود که تحقق قواعد عمومی مسئولیت مدنی شامل وجود ضرر مسلم و مستقیم و جبران نشده، ارتکاب فعل زیان بار، و وجود رابطه علیت میان فعل زیانبار و ضرر وارده نیز در مانحن فیه ضروری است، اما آنچه موضوع بررسی حاضر را تشکیل می‌دهد، احکام خاص رجوع به شهرداری و پرسنل تحت امرش است که ذیلاً بدان می‌پردازیم.

بند اول - قاعده

بخش نخست ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی مقرر داشته: «کارمندان دولت و شهرداریها و مؤسسات وابسته به آنها که به مناسبت انجام‌وظیفه عمداً یا در نتیجه بی‌احتیاطی، خسارتی به اشخاص وارد کنند شخصاً مسئول جبران خسارت وارده هستند...». به موجب این مقرر، اصل اولیه، مسئولیت مدنی شخصی کارمند شهرداری خواهد بود نه شهرداری به‌عنوان یک مؤسسه عمومی. لذا چنین مقرره‌ای توانایی لازم را جهت حمایت از زیان‌دیده ندارد. زیرا چه‌بسا زیان هنگفت ناشی از اقدام کارمند، به‌واسطه اعسار او غیرقابل جبران باقی بماند. ذکر این نکته لازم است که اثبات تقصیر کارمند نیز به دلالت عبارت «عمداً یا در نتیجه بی‌احتیاطی» امری ضروری است (م.ا.ق.م). لذا در مواردی که پرسنل شهرداری، به مناسبت انجام وظیفه، برای مثال، بواسطه بی‌احتیاطی در رانندگی با وسایل نقلیه متعلق به شهرداری، منجر به ایراد خسارت جانی و مالی به شهروندان گردد، علی‌القاعده، راننده مزبور دارای مسئولیت جبران ضرر خواهد بود مگر در مواردی که در بند دوم خواهیم دید.

بند دوم - استثناء

بخش دوم ماده ۱۱ ق.م.م در ادامه مقرر می‌کند: «ولی هرگاه خسارات وارده مستند به عمل آنان نبوده و مربوط به نقض وسایل ادارات و مؤسسات مزبور باشد، در این صورت جبران خسارت بر عهده اداره یا مؤسسه مربوطه است». استثنای اخیر درواقع ناظر بر شرط وجود رابطه علیت در قواعد عمومی مسئولیت مدنی است که انتساب زیان وارده به عامل زیان را مقرر می‌نماید و تقصیر اداری را به‌عنوان مبنای می‌پذیرد هرچند پذیرش در این بخش از ماده را (ولو در مقام استثناء بر قاعده باید گام مثبت تلقی کرد اما نظر به این‌که، تکلیف اثبات «نقص وسایل» متعلق به شهرداری را بر دوش زیان‌دیده قرار داده و امکان رجوع مستقیم به او را منوط به اثبات امر مذکور نموده محل انتقاد است زیرا با توجه به حجم و گستردگی فعالیت شهرداریها، امر دشوار و طاقت‌فرسایی به نظر می‌رسد. این در حالی است که پیش‌بینی مسئولیت مدنی محض و بدون تقصیر شهرداری می‌تواند موجب حمایت از شهروندان و عامل بازدارنده به‌منظور نظارت شهرداریها بر نحوه فعالیت پرسنل و نیز سلامت وسایل متعلق به خود گردد.

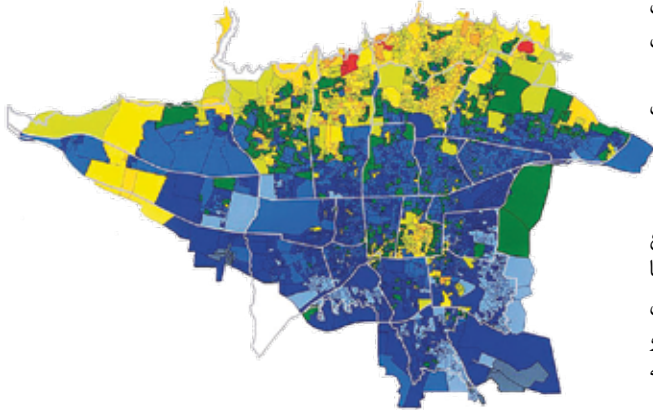
گفتار چهارم: مسئولیت مدنی شهرداری در گودبرداری‌های ساختمانی

هر صاحب‌کاری جهت دریافت پروانه ساختمانی باید به شهرداری مراجعه نماید و همچنان که قبلاً بیان شد شهرداری قبل از صدور پروانه ساختمان کلیه نقشه‌ها و گزارش‌ها را موردبررسی قرار می‌دهد و در صورت عدم مغایرت با قوانین ایمنی اقدام به صدور پروانه می‌نماید و چنانچه با بازرسی از گودبرداری‌ها، موارد تخلف از مفاد پروانه را مشاهده نماید براساس ماده ۱۰۰ قانون شهرداری که سابقاً ذکر گردید از ادامه عملیات جلوگیری می‌کند. همچنان که بند ۲-۶-۲ از مبحث دوم مقررات ملی بیان داشته: «شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه موظفاند با اعلام کتبی وزارت مسکن و شهرسازی یا سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان یا ناظران، در خصوص وقوع تخلف ساختمانی در اسرع وقت با اطلاع ناظر، دستور اصلاح را صادر نمایند و تا زمان رفع تخلف از ادامه کار جلوگیری نمایند». بنابراین ملاحظه می‌گردد که در چنین پروژه‌های مهم‌ترین نقش اجرایی بر عهده شهرداری است. علاوه بر این وظیفه شهرداری وظایف نظارتی دیگری را داراست، از جمله این‌که مکلف است مشخصاتی از املاک مجاور را که در سامانه آرشیبو الکترونیک اسناد موجود است، در اختیار صاحب‌کار قرار دهند. تا طراح براساس این مشخصات اقدام به تهیه طرح گود نماید همچنین گزارش‌های گودبرداری تهیه‌شده توسط ناظر را کنترل و موارد تخلف ناظر را به سازمان نظام‌مهندسی اعلام نماید. از سایر وظایف شهرداری می‌توان به این‌موارد اشاره کرد: ۱- الزام صاحب‌کار و سازنده برای خرید بیمه مسئولیت و کیفیت در کلیه گودبرداری‌ها. ۲- انجام

زلزله؛ اگر بیاید...

خسارات زمین لرزه احتمالی پایتخت

یک تحقیق زمین‌شناسی پیش‌بینی می‌کند که زلزله‌ای با بزرگی ۷ ریشتر در تهران ۶۴۰/۰۰۰ مسکن را از مجموع ۱/۱۰۰/۰۰۰ مسکن ویران کرده و علاوه بر این بیش از یک میلیون و نیم از جمعیت تهران را کشته و حدود چهار میلیون و سیصد هزار نفر را زخمی کند. گسل‌های تهران شامل، گسل مشاء - فشم، گسل شمال تهران، گسل نیاوران، گسل تلو پایین، گسل محمودیه، گسل شیان و کوثر، گسل شمال ری، گسل جنوب ری، گسل کهریزک، گسل گرمسار، گسل پیشوا، گسل پارچین هستند. البته گسل‌های فرعی زیادی در سطح شهر تهران وجود دارد، مانند نارمک، شادآباد، داوودیه، عباس‌آباد، باغ فیض و... بر پایه پژوهش گروه همکاری‌های بین‌المللی ژاپن جایکا (JICA) از این بین، احتمال فعال شدن سه گسل مشاء، جنوب ری و شمال تهران تشخیص داده شد که فعال شدن هر کدام خسارات و شدت گوناگونی را در هر منطقه از تهران در پی خواهد داشت که البته در ماهیت گسل ری، تردید وجود دارد.

گمانه‌ها از زمان وقوع زمین‌لرزه

فهرست زمین‌لرزه‌های ایران در مقیاس‌های نزدیک ۷ ریشتر در ناحیه اطراف تهران به شرح زیر است:

سال	بخش	گسل	اندازه	مقیاس مرکالی
۳۰۰ پیش از میلاد	ری	بارچین، ری	۷٫۶	X
۷۴۳ میلادی	دروازه خزر	گرمسار	۷٫۲	VIII+
۸۵۵ میلادی	ری	کهریزک	۷٫۱	VIII+
۹۵۸ میلادی	طالقان	مشاء	۷٫۷	X
۱۱۱۷ میلادی	کرج	تهران	۷٫۲	VIII+
۱۶۶۵ میلادی	دماوند	مشاء	۶٫۵	VIII+
۱۸۱۵ میلادی	دماوند	مشاء	نامعلوم	V+
۱۸۳۰ میلادی	دماوند	مشاء	۷٫۲	VIII+

نوربخش غلامی، استاد دانشگاه تهران و زمین‌شناس، در سال ۱۳۸۹ پیش‌بینی کرد که طی چند سال آینده، زلزله‌ای با مقیاس ۷ ریشتر در تهران اتفاق می‌افتد که نتیجه آن، فاجعه‌ای مخرب‌تر از بم خواهد بود و بحرانی ایجاد می‌شود که شاید در هیچ کجای دنیا مشابه آن اتفاق نیافتاده باشد. از طرف دیگر محمدرضا حاتمی، عضو پژوهشگاه زلزله مرکز ژئوفیزیک دانشگاه تهران می‌گوید: شاید دولتی بخواهد جمعیت را در سطح کشور پراکنده کند، ولی این که تهران زلزله‌خیز است، در آن شکی وجود ندارد. امکان وقوع زمین‌لرزه در تهران را هیچ‌کس نمی‌تواند پیش‌بینی کند، کما این که کسی نمی‌تواند بگوید زلزله نخواهد آمد.

داده‌ها نشان می‌دهد که در منطقه تهران حدود هر ۱۵۸ سال یک لرزه اتفاق می‌افتد. آخرین زمین‌لرزه برجسته در تهران مربوط به سال ۱۸۳۰ میلادی و به بزرگی ۷٫۲ ریشتر بود.

به گفته محمدرضا دلاوری، مدیر کار گروه سیستم‌های اطلاعات مکانی پردیس فنی دانشگاه تهران، «وقوع زلزله در تهران حتمی است و طبق تحقیقات، زلزله دارای یک دوره بازگشت است. طبق برآوردها، هر ۱۵۰ سال یک بار یک زلزله بزرگ رخ می‌دهد و با توجه به این که بزرگترین زلزله در تهران در ۱۷۰ سال گذشته رخ داده‌است، باید خود را برای وقوع زلزله بزرگ در کلانشهرها آماده کنیم.»

دکتر رحمت‌الله زاده تشریح کرد:

جزئیات برگزاری دومین همایش ملی آتش‌نشانی و ایمنی شهری

آمادگی جسمانی - سلامت روانی و مهارت‌های ویژه در خدمات آتش‌نشانی، مدیریت آتش‌سوزی پس از زلزله و بحران، روش‌های استاندارد و اثر بخش آموزش ایمنی شهری، مکان یابی بهینه استقرار ایستگاه‌های آتش‌نشانی، چالش‌های درون سازمانی شامل نیروی انسانی، مدیریت، کارکنان، آتش‌نشانان (آسیب‌شناسی عملکرد و ارائه راهکار)، طراحی دسترسی خودروهای امدادی در زمان بحران و نیز، مدیریت تعمیر و نگهداری تعیین شده است.

رحمت‌الله‌زاده، فناوری و ایمنی شهری را یکی دیگر از محورهای همایش دوم ذکر کرد و افزود: برای این محور نیز موضوعاتی همچون کاربرد تکنولوژی در مدیریت بحران و حریق، ساماندهی اطلاعاتی و زیر ساخت‌های شهری و نیز هوشمندسازی ایمنی و آتش‌نشانی در نظر گرفته شده است.

وی همچنین «جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی در ایمنی شهری» را به عنوان یکی دیگر از محورهای همایش ذکر کرد و اظهار کرد: در این محور نیز روش‌های استاندارد و اثربخش آموزش عمومی ایمنی و آتش‌نشانی شهری، جنبه‌های زیست محیطی در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی شهری (مواد شیمیایی خطرناک و...)، ارزیابی و شناسایی شاخص‌های فرهنگ ایمنی و راهکارهای ارتقا آن، ساماندهی مشارکت شهروندان در ارتقا فرهنگ ایمنی، نقش نهادهای رسمی و غیررسمی در توسعه فرهنگ ایمنی، سبک زندگی روزمره و ارتباط آن با فرهنگ ایمنی شهری و بالاخره بحث ایمنی گروه‌های ویژه جمعیتی شهری (کودکان، سالمندان، معلولین و...) نیز موضوعاتی است که برای این محور در نظر گرفته شده است.

مسئول دبیرخانه دومین همایش ملی آتش‌نشانی و ایمنی شهری در رابطه با مقالات پذیرفته شده در همایش و نحوه ارائه این مقالات گفت: مقاله «بررسی نقش آیین‌نامه‌های حریق در تأمین ایمنی ساختمان‌های بلندمرتبه» توسط دکتر بهروز بهنام (هیات علمی دانشگاه امیرکبیر) ارائه می‌شود. همچنین، «کاربرد cft در پیش بینی حریق در تونل‌ها» مقاله دیگری است که توسط دکتر احمدیار (هیات علمی دانشگاه خواجه نصیر) ارائه خواهد شد. مقاله «ارزیابی قابل اطمینان بر اساس استاندارد ایزو ۲۰۸۱۵» توسط دکتر لواسانی (هیات علمی دانشگاه علوم تحقیقات) و «کاربرد محاسبات هیدرولیکی و نرم‌افزارهای جدید در طراحی سیستم اطفاء حریق» نیز توسط مهندس حسام طلوسی (متخصص حفاظت در برابر حریق یا CFPS) ارائه خواهد شد.

وی افزود: مقاله «سیستم‌های مدیریت ایمن (مواد شیمیایی خطرناک، اثرات محیط زیستی و...)» توسط دکتر بیدندی و دکتر هوبدی (هیات علمی دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران) ارائه شده و مقاله «تجزیه و تحلیل حوادث (سامانه فرماندهی حوادث)» نیز توسط دکتر گیوه‌چی (هیات علمی دانشگاه تهران) ارائه خواهد شد.

رحمت‌الله‌زاده در مورد مقاله‌هایی که توسط میهمانان خارجی ارائه خواهد شد، گفت: مقاله «ایمنی تونل‌ها» نام مقاله‌ای است که بطور مشترک توسط «فان دولاند» از کشور هلند و مسعود اطمینان ارائه خواهد شد. همچنین مقاله «شناساگرهای خاص حریق (شناساگرهای تنفسی، شناساگرهای خطی)» بطور مشترک توسط آقای «دنیل کریستین» و «کورت اشنبیرگر» از شرکت «سکیوریتون» کشور سوئیس و ماهر حیدری ارائه خواهد شد.

مسئول دبیرخانه دومین همایش ملی آتش‌نشانی و ایمنی شهری با بیان این‌که سایت همایش با آدرس www.ifus.ir برای دریافت مقالات، ثبت‌نام و همچنین دریافت فیلم و عکس از ایمنی شهری در دسترس متقاضیان است، از پژوهشگاه نفت به عنوان مکان برگزاری همایش نام برد و افزود: سالن همایش‌های پژوهشگاه نفت در منطقه ۲۲ تهران به عنوان مکان همایش در تاریخ ۴ و ۵ اسفند ماه سال ۱۳۹۵ انتخاب شده است. رحمت‌الله‌زاده، اجرای مسابقه عمومی جهت دریافت فیلم و عکس از ایمنی‌های تهران و نمایش کلیپ‌های مناسب در روز همایش و تعیین جوایز برای بهترین عکس‌ها و فیلم‌ها را از دیگر برنامه‌های همایش عنوان کرد.

وی در پایان اظهار داشت: در دو روز همایش، ۸ کارگاه ۳ ساعته و ۱۸ پنل سخنرانی ۲۰ دقیقه‌ای خواهیم داشت.

دومین همایش ملی آتش‌نشانی و ایمنی شهری با شعار «عزم ملی برای زندگی ایمن» در تاریخ ۴ و ۵ اسفند سال جاری در پژوهشگاه صنعت نفت برگزار خواهد شد.

مسئول دبیرخانه دومین همایش ملی آتش‌نشانی و ایمنی شهری در گفت‌وگویی اختصاصی با «مهندسی ایمنی» در مورد اهداف برگزاری این همایش گفت: این همایش با هدف «ارتقاء نظام مدیریت ایمنی شهری و آتش‌نشانی»، «توسعه فضای تعاملی بین سطوح راهبردی و عملیاتی سازمان‌های مرتبط با مدیریت ایمنی شهری و آتش‌نشانی» و نیز «بسترسازی برای هم‌اندیشی و تبادل دانش و تجربه» برگزار می‌شود.

رضا رحمت‌الله‌زاده با بیان این‌که در خصوص دعوت از سخنرانان و کارشناسان فعال در حوزه ایمنی، مکاتبه و مذاکره با انجمن‌ها و تشکل‌های بین‌المللی صورت گرفته است، افزود: به منظور بهره‌مندی هرچه بیشتر از تجربه، تخصص و دانش روز دنیا در سطح ملی و فراملی، بخش بین‌الملل همایش و دبیرخانه کمیته امور بین‌الملل سازمان، در پی مذاکرات و مکاتبات متعدد از تنی چند از کارشناسان، متخصصان و مقامات ارشد و مجرب سازمان‌های آتش‌نشانی و ایمنی کشورهای دیگر جهت سخنرانی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی در این همایش دعوت به عمل آورده است.

وی در مورد محورهای همایش اظهار کرد: طی چندین جلسه‌ای که با حضور اعضا هیات علمی همایش و کارشناسان سازمان آتش‌نشانی برگزار شد، محور «مهندسی حریق و ایمنی شهری» با موضوعاتی از قبیل ایمنی در حمل و نقل شهری، بررسی و آسیب‌شناسی آیین‌نامه‌های ایمنی و آتش‌نشانی شهری، آسیب‌شناسی ایمنی کلیه فضاهای سطحی و زیر سطحی شهری در برابر حوادث طبیعی و انسان ساخت، اصول معماری و ایمنی حریق در ساختمان‌ها، ایمنی در مقابل گسترش آتش در حریق شهری در اثر سوانح طبیعی، پایش فرونشست زمین و تأثیر آن بر شریان‌های حیاتی و سازه‌های مهندسی در شهر تهران و بالاخره ایمنی گودبرداری تعیین شد.

مسئول دبیرخانه دومین همایش ملی آتش‌نشانی و ایمنی شهری با بیان این‌که «مدیریت یکپارچه ایمنی و آتش‌نشانی شهری» نیز یکی دیگر از محورهای تعیین شده برای همایش است، افزود: برای این محور نیز موضوعاتی همچون کاربست ایمنی در طراحی المان‌های شهری، شیوه سازماندهی آموزشی‌های ایمنی شهری،

مدیر منطقه ۶ سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی تهران خبر داد:

آشنایی شهروندان با خطرات گاز CO در طرح «سفیران نجات»

واحدهای نایمن را شناسایی کنیم. وی افزود: بطور کلی در یک واحد ۳۵ متری، نباید آبگرمکن دیواری یا پکیج نصب شود و ۱۰۰ درصد سازمان‌های تابعه و شرکت‌های مختلف از نصب آن‌ها خودداری می‌کنند، ولی هستند اشخاصی که این لوازم را نصب کرده‌اند و در شرایط نایمن قرار دارند. در حد توانمان این موارد را شناسایی می‌کنیم، اما این طرح نمی‌تواند همه واحدها را پوشش دهد.

بهر روز با تاکید بر این که این طرح کاملاً رایگان بوده و هیچ هزینه‌ای برای شهروندان در بر ندارد، تاکید کرد: هدف ما این نیست که بخواهیم آتش‌نشانی، شهرداری یا ارگان خاصی را مطرح کنیم، بلکه هدف این است که مردم را آگاه کنیم و به صورت چهره به چهره با آنها صحبت کنیم و به آنها مشکلات را بگوییم. مساله‌ای که در این میان وجود دارد این است که فقط می‌توانیم از واحدهایی که به ما اجازه ورود بدهند بازدید کنیم که در صورت نایمن بودن، دکتور هم نصب می‌کنیم.

وی افزود: هفته گذشته این دکتورها را در واحدی نصب کردیم. شب‌هنگام که درها بسته شد، آژیرها به صدا درآمد. یعنی برای اولین بار در شب همان روزی که دکتور را نصب کردیم، جان یک خانواده نجات یافت و متوجه شدیم که این کار، واقعاً کار خوب و درستی است.

بهر روز در پاسخ به این پرسش که چنانچه شهروندی بخواهد در این طرح مشارکت داشته باشد، باید چه اقداماتی انجام دهد؟ گفت: در درجه اول باید به ایستگاه‌های آتش‌نشانی محدوده خودشان مراجعه کرده و اعلام آمادگی کنند. این کار نیازمند آموزش‌های مقدماتی است که ما ارائه می‌دهیم. پس از این آموزش‌ها، شهروندان می‌توانند به عنوان سفیران نجات در این تیم‌ها شرکت کرده و فعالیت داشته باشند.

وی در پایان اظهار کرد: متأسفانه فرهنگ ایمنی در سطح جامعه بسیار پایین است. خواهش من از شهروندان این است که به نکاتی که پرسنل آتش‌نشانی خدمتشان ارائه می‌دهند توجه کنند. چندی پیش در یکی از محله‌های جنوب شهر تمام افراد یک خانواده به علت مسمومیت با گاز CO جانشان را از دست دادند که واقعاً موجب تأسف است در حالی که می‌توانیم با توجه به و نکاتی بسیار ساده، جلوی این حوادث را بگیریم.

فشرده‌گی حضور جمعیت انتخاب شده‌اند. در این طرح، از مناطق بازدید می‌کنیم و نایمنی‌هایی که می‌بینیم را به شهروندان گوشزد می‌کنیم. وی تاکید کرد: البته حضور ما در این محلات و اعلام نایمنی‌ها و نصب دکتور رایگان در منازل، به معنای ایمن شدن این مناطق نیست. قصدمان این است که فرهنگ پیشگیری را پایلوت کنیم، یعنی این که مردم بدانند که با پیشگیری، می‌توانند با کمترین هزینه و مطمئن‌ترین راه، جلوی مشکل را بگیرند.

هدف ما این نیست که بخواهیم آتش‌نشانی، شهرداری یا ارگان خاصی را مطرح کنیم، بلکه هدف این است که مردم را آگاه کنیم و به صورت چهره به چهره با آنها صحبت کنیم و به آنها مشکلات را بگوییم. مساله‌ای که در این میان وجود دارد این است که فقط می‌توانیم از واحدهایی که به ما اجازه ورود بدهند بازدید کنیم که در صورت نایمن بودن، دکتور هم نصب می‌کنیم

وی افزود: در منزلی که بازدید کردیم، نایمنی بسیار بالایی مشاهده شد و خوشحالم از این که در این چند روز توانستیم منزلی را شناسایی کنیم که اگر نیروهای ما حضور پیدا نمی‌کردند، شاید تلفاتی در این منزل رخ می‌داد.

مدیر منطقه ۶ سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی تهران با بیان این که از چند روز قبل، همکاران و آتش‌نشانان داوطلب موجود، از محدوده بازدید کردند و تعدادی از منازل را که احساس می‌کنیم خطر بیشتری دارند، ملاک قرار دادیم، گفت: با نگاه کردن به واحدها و لوله پس‌سوز بخاری که یکی از راه‌های مناسب برای شناسایی واحدهای نایمن است و نیز گفت‌وگو با همسایه‌ها و پرسش‌هایی راجع به تعداد واحدها و متراژ آنها، توانستیم

در هشت ماهه امسال، ۲۷۴ نفر بر اثر مسمومیت با گاز منوکسید کربن جان خود را از دست داده‌اند که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که آمار تلفات ۲۲۷ نفر بود ۲۰/۷ درصد افزایش یافته است. در هشت ماهه سال جاری، از کل تلفات مسمومیت با گاز منوکسید کربن، ۱۹۹ نفر مرد و ۷۵ نفر دیگر زن بوده‌اند.

آمارهایی که همه ساله از تلفات مسمومیت با گاز منوکسید کربن اعلام می‌شود، همواره یادآور ضرورت دقت بیش از پیش مردم و مسئولان در انجام اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از وقوع چنین حوادثی است. طرح «سفیران نجات» که امسال و در ادامه آموزش‌های همه ساله سازمان آتش‌نشانی تهران به شهروندان تهرانی انجام گرفته است، از جمله اقدامات مثبتی است که برای فرهنگ‌سازی در مقابله با «مرگ خاموش» انجام می‌گیرد.

مدیر منطقه ۶ سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی تهران در توضیح این طرح به «مهندسی ایمنی» گفت: هر ساله قبل از شروع فصل سرما، به همت همکارانمان در قسمت آموزش و پیشگیری سازمان آتش‌نشانی، آموزش‌هایی را در همه مقاطع ارائه می‌دهیم تا شهروندان را با خطرات گاز CO آشنا کنیم. متأسفانه در چند روز گذشته شاهد این بودیم که چند نفر از شهروندان ما، دچار گازگرفتگی و مسمومیت با این گاز شدند و جان خودشان را از دست دادند. به همت مدیر عامل محترم سازمان جناب آقای مهندس شریف‌زاده، تصمیم گرفتیم کار جهادی را شروع کنیم به نام «سفیران نجات» که از اواسط دی‌ماه امسال کلید خورد.

مرتضی بهروز با بیان این که تاکنون برای اجرای این طرح از سه منطقه به عنوان مناطق پایلوت استفاده کرده‌ایم، افزود: همچنین مناطق ۱۳، ۸ و ۷ نیز برای اجرای این طرح انتخاب شده‌اند. این مناطق با توجه به بافت قدیمی، مرکزیت و

مدیر پیشگیری منطقه ۶ عملیات سازمان آتش نشانی اعلام کرد:

تغییر رویکرد آتش نشانی از فرآیندهای تدافعی به فعالیتهای پیشگیرانه

نیز یک وسیله پیشگیرانه و برگرفته از فرهنگ خود امدادی است که ما آن را تهیه کرده و با آموزشهای چهره به چهره‌ای که در دنیا اثبات شده واقعاً اثربخشی و تأثیرگذاری خوبی بر روی جامعه هدف و بهره‌برداری از الگوهای مناسب شهروندی دارد، ارائه می‌دهیم.

وی اظهار داشت: سازمان آتش نشانی در یک بازه زمانی دو هفته‌ای، مبادرت به بازدید چهره به چهره از تقریباً ۲۵۰۰ امکان کرده است. در خلال این بازدیدها، حدود ۳۰۰ ملک نایمن که ضرورت داشت سنسور گاز CO در آنها نصب شود، شناسایی شد. همچنین در جریان این بازدیدهای چهره به چهره، پکیج‌های آموزشی شامل کتابچه ایمنی و سی‌دی «مرگ خاموش» به همراه یک بروشور حاوی ۳۳ نکته آموزشی مواجهه با گاز CO، به شهروندان ارائه شد.

وی تأکید کرد: در این طرح، غالباً اماکن موجود در بافت فرسوده و بویژه واحدهایی که کمتر از ۶۰ متر مربع مساحت دارند و همزمان از چند وسیله گازسوز پرمصرف استفاده می‌کنند؛ یعنی در هر ساعت ۱/۵ متر مکعب گاز مصرف می‌کنند، مدنظر بوده است، چرا که در اماکنی که کمتر از ۶۰ متر مساحت داشته و همزمان، از بخاری دیواری و آبگرمکن دیواری یا پکیج استفاده می‌کنند، اکسیژن موجود در فضا، پاسخگوی نیاز تنفسی شهروندان نیست و آنان را دچار مشکل می‌کند.

وی تصریح کرد: ما نکات اصلی را به شهروندان آموزش می‌دهیم. نصب دتکتور، لزوماً به معنی رفع نایمنی و کاهش مخاطرات محل نیست. دتکتور یک ابزار هشداردهنده است و ما در جهت ترغیب شهروندان به رفع نایمنی ملک، این دتکتورها را نصب کرده و همچنین به آنان هشدار داده‌ایم که این دتکتورها در رفع نایمنی کامل ملک شما فعالیتی انجام نداده و تنها برای رفع نقص هشدار می‌دهد. در واقع این اماکن باید توسط تعمیرکاران مجاز و فنی‌مورد بازدید و بررسی قرار گرفته و رفع نقص شود.

کروبی با بیان این که «در کشور، اگرچه به لحاظ وجود قانون و مقررات مربوط به ایمنی وضعیت مناسبی داریم، اما مادامی که ایمنی و قوانین مربوط به آن نهادینه نشود، همچنان با

مدیر پیشگیری منطقه ۶ عملیات سازمان آتش نشانی در گفت‌وگو با «مهندسی ایمنی» با بیان این که سازمان آتش نشانی به دنبال تغییر رویکرد از فرآیندهای صرفاً تدافعی و مقابله‌ای در اطفای حریق به فعالیتهای پیشگیرانه است، افزود: در همین راستا در طرح «سفیران نجات» (اعزام سفیرانی برای ارتقای آگاهی‌های عمومی شهروندی در بهره‌برداری بهینه و ایمن از وسایل گازسوز یا هیدروکربنی)، قصد داریم با ارتقاء فرهنگ ایمنی، این تغییر رویکرد را نهادینه کنیم.

امین‌الله کروبی با ارائه آماری از پزشکی قانونی مبنی بر اینکه طی ۹ ماهه امسال حدود ۸۰ نفر در شهر تهران و ۲۸۰ نفر در کل کشور بر اثر مسمومیت با گاز CO فوت شده‌اند، اظهار داشت: در همین منطقه ۶ عملیات، تاکنون و از ابتدای فصل سرما ۷ مورد فوتی داشته‌ایم. وی افزود: هم اکنون ۹۹ درصد از منازل مسکونی، برای تأمین گرما بصورت مستقیم و غیرمستقیم (استفاده از سیستم حرارت مرکزی)، از سوخت فسیلی استفاده می‌کنند و با توجه به اینکه در فصل سرما هستیم، می‌بینیم که متأسفانه تعداد فوتی‌های ناشی از مسمومیت با گاز CO افزایش یافته است.

مدیر پیشگیری منطقه ۶ عملیات سازمان آتش نشانی، با بیان این که با اجرای طرح «سفیران نجات» در صد هستیم تا بهره‌برداری شهروندان از وسایل گازسوز و گرمایشی فسیلی را به هیدروکربنی تغییر دهیم تا شاهد مرگ خاموش شهروندان نباشیم، تأکید کرد: سنسورهای هشداردهنده گاز منواکسید کربن، وسیله خوبی برای ترویج فرهنگ خود امدادی و تغییر رویکرد پیشگیرانه است. در گذشته نیز، سازمان آتش نشانی برای این اهداف فرهنگی، خاموش‌کننده آتش نشانی اهدا می‌کرد. خاموش‌کننده، یک وسیله کاملاً تدافعی است. دتکتور

”

در حال حاضر، پیگیری بسیاری از این موارد اجرایی، از حیثه مسئولیت‌ها و حتی توانایی سازمان آتش نشانی خارج است، بر همین اساس، با اجرای طرح‌هایی مثل «سفیران نجات» و با آموزش چهره به چهره به مردم، سعی در ایجاد فرهنگ ایمنی و نهادینه کردن مواردی همچون کنترل دودکش‌ها در فصل سرما را داریم، چرا که در ۸۰ درصد موارد منجر به فوت ناشی از مسمومیت با گاز CO، نقص دودکش‌ها به عنوان عامل اصلی تأیید شده است

”

تمام سعی ما این است که حساسیت در مورد مسائل ایمنی را در شهروندان افزایش داده و نهادینه کنیم و امیدواریم که شهروندان عزیز هم، توصیه‌ها را جدی بگیرند و با حرکت به سمت خود امدادی و رفتار پیشگیرانه و کنترل خطرات، کاری کنند که دیگر خود و خانواده‌شان دچار مشکلات حاد نشوند

خطر و ریسک بالایی مواجه خواهیم بود»، اظهار داشت: سازمان آتش‌نشانی به لحاظ اجرایی و قانونی، اجازه ورود به مسائلی همچون تقلب‌هایی که در بازار کالاها و خدمات ایمنی صورت می‌گیرد، نصب وسایل گازسوز توسط افراد غیرمتخصص و غیرمجاز و... را ندارد و شرکت ملی گاز، صنف تولیدکنندگان لوازم خانگی، اتحادیه تولیدکنندگان لوازم گازسوز و... هستند که باید نظارت دقیق‌تری بر این موارد داشته باشند و راهکارهای مناسبی را نیز ارائه داده و اجرا کنند.

وی افزود: در حال حاضر، پیگیری بسیاری از این موارد اجرایی، از حیثه مسئولیت‌ها و حتی توانایی سازمان آتش‌نشانی خارج است، بر همین اساس، با اجرای طرح‌هایی مثل «سفیران نجات» و با آموزش چهره به چهره به مردم، سعی در ایجاد فرهنگ ایمنی و نهادینه کردن مواردی همچون کنترل دودکش‌ها در فصل سرما را داریم، چرا که در ۸۰ درصد موارد منجر به فوت ناشی از مسمومیت با گاز CO، نقص دودکش‌ها به عنوان عامل اصلی تأیید شده است.

وی تأکید کرد: مردم باید نسبت به تهیه و کنترل دودکش‌ها حساسیت بیشتری به خرج دهند. اولاً باید دودکش مناسبی تهیه کنند و بعد از تهیه، تا زمانی که در فصل سرما هستیم، دودکش‌ها را به طور مستمر چک کنند و همانطور که همه ساله و در ابتدای فصل گرما، کولرهای منازل خود را روغن‌کاری و آماده بهره‌برداری می‌کنند، در مورد وسایل گازسوزی مثل بخاری و آبگرمکن نیز، باید همین پیگیری و نظارت‌ها را داشته باشند. چک و کنترل مستمر می‌تواند از مرگ‌های بسیاری جلوگیری کند.

وی تصریح کرد: تمام سعی ما این است که حساسیت در مورد مسائل ایمنی را در شهروندان افزایش داده و نهادینه کنیم و امیدواریم که شهروندان عزیز هم، توصیه‌ها را جدی بگیرند و با حرکت به سمت خود امدادی و رفتار پیشگیرانه و کنترل خطرات، کاری کنند که دیگر خود و خانواده‌شان دچار مشکلات حاد نشوند.

در گفت‌وگو با مدیران شرکت ایمن‌گستر سنگسر مطرح شد:

صفر تا صد ایمنی ساختمان

علی ابراهیمی فرزندخلف حسن ابراهیمی از مدیران بازنشسته سازمان آتش‌نشانی تهران است که شرکت ایمن‌گستر سنگسر را بی‌شک با احتساب توانایی پدر تأسیس کرده است. بحث قوانین ایمن‌سازی علی‌رغم اینکه چندین سال از آن گذشته و برای سازندگان آشنا است و کاملاً جاافتاده اما هنوز نگاهی تشریفاتی به آن وجود دارد.

مهندسی ایمنی برای وصول جواب و آشنایی بیشتر مخاطبین از چندوچون این مباحث به سراغ مؤسسين شرکت ایمن‌گستر سنگسر رفت که از شرکت‌های موفق حوزه ایمن‌سازی است. در ادامه گفت‌وگوی ما با این پدر و پسر را از نظر خواهید گذراند.

بحث اعلام و اطفاء حریق یکی از مباحث مهم در ایمنی ساختمان‌ها است اما به جز آن، ملزومات ایمنی دیگری نیز وجود دارند که شرکت ما در آن زمینه‌ها برنامه‌ریزی و اجراکننده است. پوشش سازه‌های فلزی، ژنراتورها، سیستم فشار مثبت، تعداد، موقعیت، ارتفاع و کلا چگونگی پلکان‌ها، ارتفاع جان‌پناه‌ها، روشنایی‌های اضطراری، علائم خروج‌ها، شمارش‌گر طبقات، نصب کیسول‌های خاموش‌کننده و سایر ملزومات دیگر از جمله کارهایی هستند که شرکت ما در ایمنی ساختمان‌ها مدنظر قرار می‌دهد.

■ **جناب مهندس به نظر تان برای فرهنگ‌سازی در مورد لزوم استفاده از ابزار ایمنی چه باید کرد؟ آیا تا به حال کاری صورت گرفته است؟**

چون این تجهیزات (سیستم‌های اعلام و اطفاء) بازدهی آبی ندارند، شاید مورد غفلت قرار گیرند و سازندگان روی لزوم آنها سخت‌گیر نباشند و این بخش را تشریفاتی ببینند اما باید فرهنگ‌سازی‌های لازم صورت پذیرد. البته خود سازمان کارهایی در این مورد انجام داده است، وقتی سازمان آتش‌نشانی می‌خواهد تأییدیه ایمنی برای یک ساختمان صادر کند از مالکین تعهد می‌گیرد و آنها را موظف می‌کند که به مدت دو سال برای نگهداری سیستم‌های اعلام و اطفاء و دیگر ملزومات ایمنی ساختمان‌شان با شرکت‌های مشاور آتش‌نشانی که مورد تأیید شهرداری و سازمان آتش‌نشانی هستند قرارداد ببندند. اکنون شرکت ما حدود ۴۰ قرارداد و پرونده تأمین و نگهداری دارد که به صورت ماهیانه، کار نظارت بر سلامت سیستمی آنها را انجام می‌دهد. این عمل سازمان به خاطر آن است که ساختمان‌ها به وجود چنین ملزوماتی و ضرورت نگهداری سالم آنها واقف شوند و حتی بعد از زمان مقرر دو ساله هم، جهت حفظ و بهره‌وری آنها کوشا باشند.

شهرداری تهران اخیراً در حال تهیه ضوابطی است که طی آن، ساختمان‌های مختلف بر اساس شاخص‌هایی، رده‌بندی شوند و به ویژه آنهایی که از حساسیت بالایی برخوردار هستند باید سایر محصولات ایمنی‌شان از استانداردهای بین‌المللی برخوردار باشد. لازم به ذکر است که کلیه محصولات شرکت

■ **برای شروع لطفاً خود و شرکت تان را معرفی کنید. چه شد که پسر پا جای پدر گذاشت؟**

علی ابراهیمی هستم مدیرعامل شرکت مهندسی ایمن‌گستر سنگسر، فعالیت‌های پدر و شوقش در تعریف موقوف شغل مهیجش از کودکی من را به کارهای آتش‌نشانی و مرتبط با آن علاقه‌مند کرده بود، اما فعالیت حرفه‌ای خود را از سال ۱۳۸۹ با کارورزی و فعالیت در شرکت‌های مشاور و اجرایی ایمن‌سازی شروع کردم و از سال ۱۳۹۲، شرکت مهندسی ایمن‌گستر سنگسر را تأسیس کرده و با گروهی از متخصصین فنی و کارشناسان کارآموده به صورت تخصصی و همه‌جانبه وارد بازار کار ایمن‌سازی شدیم.

اهم فعالیت شرکت ما در زمینه طراحی، نظارت، مشاوره، اجرای سیستم‌های اعلام و اطفاء، نگهداری، بازرگانی و خصوصاً نظارت بر معماری ایمنی ساختمان‌ها است که این بخش انتهایی حائز اهمیت خاصی است و اولویتی بالاتر از سایر بخش‌های ایمن‌سازی دارد. در همین مدت چندساله آغاز کار تا به امروز حدود ۷۰ ساختمان توسط شرکت ما ایمن‌سازی استاندارد گردیده و موفق به اخذ تأییدیه ایمنی از مراجع ذیصلاح شده‌اند.

■ **شما واردکننده لوازم اعلام و اطفاء حریق هستید، شرکت ایمن‌گستر سنگسر در چه بخش‌های دیگری فعالیت می‌کند؟**

شرکت ما نماینده شرکت بزرگ و جهانی HD Fire هندوستان است و این برند به اسم این شرکت در سایت سازمان درج شده و قابل رویت است. ما کلیه لوازم اطفاء حریق، خصوصاً انواع اسپرینکلرها (Sprinkler) اعم از پندنت (Pendent)، ساید وال (Sidewall)، فلکسیبل (Flexible)، کنسیدل (Concealed) و آپرایت (Upright) را از این شرکت وارد کرده و در بازار داخلی با قیمت مناسب و کنترل شده توزیع می‌کنیم. به جز آن، شرکت ایمن‌گستر سنگسر در تلاش است سایر تجهیزات اطفاء مثل گیت ولو (Gate Valve)، پرشر سونچ‌ها (Pressure Gauge) و دیلیج ولوها (Deluge Valve) را که نیاز به استانداردهای بین‌المللی چون UL و FM دارند، تهیه و عرضه کند.

در مفاد دستورالعمل‌های ایمنی سازمان آتش‌نشانی تهران به کلیات ایمنی‌های لازم جهت اخذ مجوز ساخت نهایی اشاره شده است و وظیفه شرکت‌هایی مثل ما است که مشاوره‌های لازم را به سازنده بدهند و جزئیات را برای او شرح داده و تا رسیدن به موضع مطلوب و قابل قبول راهنمایی‌اش کنند

وقتی قرار است ساختمانی که مشمول ضوابط ایمنی است جواز بگیرد، پرونده آن توسط شهرداری به سازمان آتش‌نشانی تهران ارجاع داده می‌شود تا مبحث مورد گفت‌وگو (مبحث سوم) در آن مورد نظارت و بازرسی قرار بگیرد و در صورت وجود هرگونه ایراد و مشکلی، دستور اصلاح صادر می‌گردد و تا زمان رفع کلیه مشکلات، تأیید کلی صورت نمی‌پذیرد و مجوزی توسط شهرداری صادر نمی‌گردد.

■ آیا این قوانین سراسری است؟ شرکت شما در استان‌های دیگر فعالیتی دارد؟

قوانین مربوط به مبحث سوم مقررات ملی ساختمان به عنوان یک قانون ملی و کشوری است، لیکن دستورالعمل‌های صادره توسط سازمان‌های آتش‌نشانی هر استان به صورت مجزا قوانین و الزامات خود را دارد که بعضاً از سازمان ما در تهران الگو برداری می‌کنند، اما عیناً مثل ما عمل نمی‌کنند و تفاوت‌های زیادی دارند. با این حال شرکت ما، پروژه‌های ایمن‌سازی ساختمان‌ها و سازه‌های متعددی را در سراسر ایران دارد که از آن جمله می‌توان به پروژه‌هایی در شهرک پردیس و دیگر شهرک‌های حومه پایتخت اشاره کرد و همچنین دو کلان پروژه که مربوط است به ساختمان دو هتل بزرگ که در کیش واقع هستند.

■ به سراغ آقای علی ابراهیمی برگردیم، جناب مهندس وضعیت بازار کار در تهران چگونه است؟

شرکت ما به خاطر سابقه پدر و نام آشنایی او، نسبت به زمان تاسیسیش موفق ظاهر شده و ما راضی هستیم. اما بازار این کار متناسفانه در حال اشباع است، تعداد شرکت‌های ایمن‌ساز در تهران امروز شاید از ۱۰۰ عدد هم بگذرد اما باید توجه داشت که شرکت‌هایی که کار و فعالیتشان توسط سازمان آتش‌نشانی بازرسی شده و مورد تأیید این سازمان هستند و مجوز کار دارند، کمی بیش از ۴۰ شرکت نیست که اسامی و مشخصاتشان در سایت سازمان ثبت شده و موجود است. طبعاً کار و قرارداد با شرکت‌هایی که مورد تأیید سازمان نیستند ممکن است سازندگان را در قسمت دریافت مجوز نهایی با مشکل روبرو کند.

■ و اما سخن آخر؟

طبق قوانین برای دریافت مجوز اتمام کار شهرداری، هر ساختمان و سازه‌ای موظف به تأییدیه ایمنی است که توسط شرکت‌هایی مثل ما قابل وصول است. الان شرکت مهندسی ایمن‌گستر سنگسر از ابتدا تا انتها و به قولی از صفر تا صد یک پروژه در بخش ایمنی را با کمک پرسنل و کارشناسانش طراحی و اجرا می‌کند. یعنی از نقشه اولیه تا اخذ مجوز پایانی، ما هم در اجرا هم در مشاوره و هم در طراحی ایمنی ساختمان در کنار سازنده حضور داریم.

HD Fire که ما از آن واردات داریم، دارای تأییدیه استاندارد بین‌المللی UL آمریکا است، همینطور کلیه اقلام وارداتی و قطعاتی که شرکت ما در کارهای اجرایی به کار می‌بندد، از استاندارد مورد تأیید و اعلام شده سازمان آتش‌نشانی برخوردار هستند.

■ حالا که صحبت از تأمین و نگهداری شد، بفرمایید که مراتب این کار توسط شرکت شما چگونه است؟

شرکت ما توان حضور و طراحی صفر تا صد هر پروژه ایمنی را دارا است و در بحث تأمین و نگهداری هم همان طور که اشاره شد، پرونده‌های زیادی را به عهده دارد. در مورد چگونگی این بخش از کار می‌شود گفت که اگر مشکلی در عملکرد سیستم در طول مدت زمان دو ساله تعهد پیش بیاید، هزینه اجناس مورد نیاز به عهده مالکین بوده اما شرکت هیچ هزینه‌ای بابت تعویض قطعات و راه‌اندازی مجدد سیستم‌ها از مالک دریافت نمی‌کند. قابل ذکر است که ایمن‌گستر سنگسر، حداقل ماهیانه یک نوبت، از تجهیزات ایمنی مذکور با هماهنگی قبلی بازدید کرده و نسبت به آماده به کار نگهداشتن آن‌ها اقدامات لازم را به عمل می‌آورد.

■ جناب ابراهیمی بزرگ، شما هم کمی از خودتان بگویید و پیشنهاد خود را تشریح کنید.

حسن ابراهیمی هستم رئیس هیات مدیره شرکت مهندسی ایمن‌گستر سنگسر با سابقه سی ساله در سازمان آتش‌نشانی تهران که هشت سال ابتدایی آن در بخش عملیاتی بود و الباقی آن در معاونت پیشگیری سازمان در رابطه با صدور دستورالعمل ایمنی و تأییدیه ایمنی ساختمان‌هایی که شامل ضوابط ایمنی می‌شدند، گذشت.

■ شما از افراد مشارکت‌جو در تدوین مبحث ۳ مقررات ملی ساختمان بودید، این خود اشرافی بر قضیه به شما می‌دهد، کمی در مورد این قوانین و مبحث ۳ بگوئید.

همانطور که مستحضردمباحث بیست‌ودوگانه مقررات ملی ساختمان شامل قوانین و الزامات مترتب بر اجرای هر پروژه و ساخت هر بنا و سازه‌ای در کشور می‌باشد که مبحث ۳ این قوانین، ایمنی ساختمان‌ها در برابر حریق را پوشش می‌دهد. بنده به همراه آقای مهندس قدیری معاونت محترم پیشگیری، به عنوان نمایندگان سازمان آتش‌نشانی تهران بزرگ در ویرایش دوم این مبحث که در سال ۱۳۹۲ منتشر شد حضور داشتیم.

مبحث سوم مقررات ملی ساختمان در خصوص ضوابط و الزامات راه‌های خروج در تصرفات مختلف بحث و گفت‌وگو می‌کند. در مفاد دستورالعمل‌های ایمنی سازمان آتش‌نشانی تهران، به کلیات ایمنی‌های لازم جهت اخذ مجوز ساخت نهایی اشاره شده است و وظیفه شرکت‌هایی مثل ما است که مشاوره‌های لازم را به سازنده بدهند و جزئیات را برای او شرح داده و تا رسیدن به موضع مطلوب و قابل قبول راهنمایی‌اش کنند.

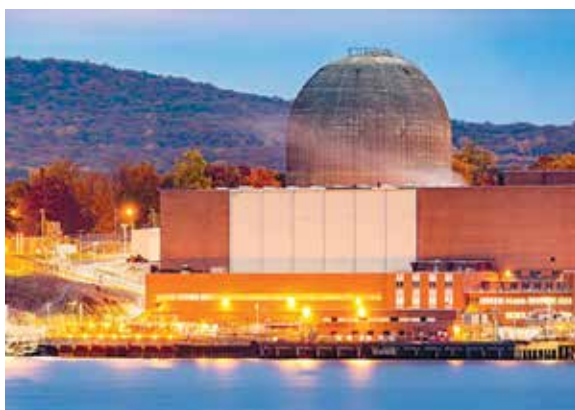

۱۰ حادثه درس آموز ایمنی در سال ۲۰۱۶

بسیاری از قوانین و مقررات مرتبط با حوزه ایمنی در واقع نتیجه وقوع سوانح و حوادثی هستند که نقاط ضعف و مشکلات ساختارها و روش‌های عملیاتی را آشکار کرده و در نتیجه به تدوین استانداردها و خلق شیوه‌های جدید و ایمن منجر شدند. این روند نشان می‌دهد که استانداردهای ایمنی همواره در حال تکمیل و بهبود هستند و نکته مهم در این میان، توجه به حوادث و درس‌آموزی از آنهاست. در این گزارش ۱۰ حادثه مهم سال ۲۰۱۶ در سراسر جهان را انتخاب کردیم تا علاوه بر تاکید بر انواع پرتکرار حوادث، اهمیت پیروی از روال‌های ایمنی را نشان دهیم.

نشت نفت و تشعشعات هسته‌ای در آمریکا

همان روزهای اولیه سال ۲۰۱۶، نشت تشعشعات هسته‌ای از تاسیسات هسته‌ای «ایندین پوینت» آمریکا یکی از اولین بحران‌های انسانی سال گذشته میلادی را رقم زد. بروز نقص فنی و عملکرد نادرست نیروی انسانی این تاسیسات هسته‌ای که در کنار رودخانه هادسون قرار دارد موجب شد تا به گفته فرماندار نیویورک، سطح تشعشعات رادیواکتیو حدود ۶۵ هزار درصد افزایش یابد. او همچنین خواستار تعطیلی تمامی بخش‌های تاسیسات مذکور شد. به گفته مقام‌های محلی، هیچ آلودگی وارد آب آشامیدنی منطقه نشده است و آنها توانسته‌اند مانع ورود نشتی‌های تاسیسات به رودخانه هادسون شوند. با این حال چند ماه بعد یعنی در ماه ژوئن نیز، عدم رعایت قوانین ایمنی در جریان تعمیر یکی از خطوط لوله آب این تاسیسات هسته‌ای موجب نشت حجمی از آب‌های آلوده آن به روخانه هادسون شد. همچنین نشت بخارهای شیمیایی از این تاسیسات، ۲۰ کارگر را مسموم و موجب تخلیه فوری این نیروگاه هسته‌ای شد. از سوی دیگر، به گفته «اداره ایمنی مواد خطرناک و خطوط لوله» آمریکا، تا پایان نوامبر ۲۰۱۶، این کشور شاهد ۳۵۴ مورد نشت مواد خطرناک نفتی از زیرساخت‌های خطوط لوله خود بوده است.

فوریه ۲۰۱۶، زلزله‌ای به بزرگی ۶/۴ ریشتر شهر تایوان را لرزاند. در جریان این زمین‌لرزه، یک ساختمان ۱۶ طبقه بطور کامل فرو ریخت و ۱۱۵ نفر جان خود را از دست دادند. اما نکته مهمی که از نقطه نظر ایمنی در این حادثه وجود داشت، نتیجه بررسی‌های کارشناسی در خصوص ریزش این ساختمان است که نشان داد عدم رعایت مقررات ایمنی در ساخت آن موجب بروز حادثه شده است. بطوریکه سازندگان، از فوم و قوطی برای پر کردن سازه‌های بتنی ساختمان استفاده کرده بودند و همین مساله در کنار دیگر نقص‌های موجود در سازه همچون ناکافی بودن تقویت‌کننده‌های فلزی ساختمان موجب بروز حادثه شد.

جالب آنکه این حادثه موجب تصویب قوانین جدید و اصلاح برخی قوانین قدیمی در صنعت ساختمان‌سازی شد.

زلزله تایوان و قوطی‌های مرگ‌آفرین

انفجار دیگ بخار کارخانه «تونگی» بنگلادش

بزرگ‌ترین فاجعه صنعتی بنگلادش از سال ۲۰۱۳ تاکنون در دهم سپتامبر ۲۰۱۶ روی داد که طی آن بروز نقص فنی در کارخانه شرکت «صنایع تونگی» هند موجب انفجار دیگ بخار این کارخانه و کشته و زخمی شدن ۹۸ نفر شد. در پی بروز این حادثه، آتش‌سوزی عظیمی محیط اطراف و کارخانه بسته بندی پلاستیکی «تامپاکو فویلز» را در بر گرفت که آتش‌نشانی شهرک صنعتی «قاضی پور» برای اطفای آن مجبور به اعزام ۲۰ واحد آتش‌نشان شد.

آتش‌سوزی معبد کولام هند

۱۰ آوریل ۲۰۱۶ میلادی، عدم رعایت مسائل ایمنی در یک جشن آتش‌بازی موجب بروز انفجاری در معبد پوتینگال در پاراور کولام هند شد. این حادثه که ۱۱۰ نفر کشته و بیش از ۳۵۰ نفر زخمی شدند زمانی اتفاق افتاد که حدود ۱۵ هزار زائر برای بزرگداشت جشن‌های محلی هندوها در معبد گرد آمده بودند. برخی مجروحان، دچار سوختگی‌های شدید شدند. بر اساس گزارش‌های محلی، انفجار و آتش‌سوزی توسط ترفه‌های استفاده شده در جشن اتفاق افتاده است. این معبد، از مقامات دولت محلی کراالا مجوزی برای برگزاری جشن آتش‌بازی نداشته‌است. نارندرا مؤدی نخست‌وزیر هند، عصر همان روز به همراه اومن چاندی وزیر مختار کراالا برای بازدید، به منطقه رفت و تأثیر خود را از حادثه، بیان کرد. راهول گاندی نایب رئیس کنگره نیز از قربانیان بازدید کرد.

حادثه کلیسای «اویو» نیجریه

۱۱ دسامبر سال گذشته میلادی، در حالی که هزاران شهروند و مقام دولتی مسیحی نیجریه در حال برگزاری مراسم دعا در کلیسای بزرگ «اویو» واقع در جنوب شرقی این کشور آفریقایی بودند، ریزش سقف این کلیسا دست‌کم ۶۰ کشته به جای گذاشت، هرچند رسانه‌های محلی آمار تلفات را بسیار بیشتر از این میزان و تا ۲۰۰ نفر اعلام می‌کنند.

بر اساس گزارش شبکه تلویزیونی الجزیره، سقف این کلیسا پیش از حادثه مذکور در دست تعمیر بوده و ظاهراً عدم رعایت نکات ایمنی از یکسو و استاندارد نبودن ساختمان کلیسا از سوی دیگر موجب بروز حادثه شده است. هرچند کمیته تحقیقات دولت نیجریه همچنان در حال تحقیق در خصوص دلایل این حادثه است.

محمد بوحاری، رئیس‌جمهوری مسلمان نیجریه نیز در پی بروز این حادثه مراتب تأثیر خود از کشته و زخمی شدن شهروندان کشورش را اعلام کرد.

حادثه کارخانه برق «فنچنگ» چین

ریزش بخشی از ساختمان نیروگاه برق «فنچنگ» چین در ۲۴ نوامبر ۲۰۱۶ موجب کشته شدن دست‌کم ۷۴ نفر شد. این حادثه در برج خنک‌کننده نیروگاه برق شهر فنچنگ رخ داد که بخشی از آن تحت عملیات ساخت و ساز بود. عدم رعایت مسائل ایمنی در تاسیسات ساختمانی و داربست‌های مرتبط با آن دلیل اصلی این حادثه اعلام شد. در زمان بروز این حادثه بیش از ۶۰ کارگر در محل حادثه مشغول به کار بودند.

آتش‌سوزی کشتی ارواح

۲ دسامبر ۲۰۱۶ یک آتش‌سوزی در محل یک انبار قدیمی در شهر اوکلند آمریکا که تغییر کاربری داده و به یک مجموعه هنری تبدیل شده بود، شعله‌ور شد. این ساختمان ۹۳۰ متر مربعی به «کشتی ارواح» مشهور شده بود و در زمان آتش‌سوزی، میزبان یک گروه موسیقی به نام «گلدن دانا» بود. این آتش‌سوزی یکی از مرگبارترین آتش‌سوزی‌های تک ساختمانی در تاریخ اوکلند و مهیب‌ترین حادثه آتش‌سوزی این شهر از سال ۱۹۹۱ و مرگبارترین تراژدی در اوکلند از زمان زمین‌لرزه لوما پریتا در سال ۱۹۸۹ تاکنون محسوب می‌شود. اطفای حریق در این ساختمان بیش از پنج ساعت طول کشید و ۵۲ آتش‌نشان همزمان برای انجام این مأموریت تلاش کردند. در زمان آتش‌سوزی حدود ۵۰ تن در ساختمان حاضر بوده‌اند که ۳۶ نفر از آنها کشته شدند. عدم وجود تجهیزات ایمنی و اطفای حریق در ساختمان موجب افزایش تلفات شد و استاندارد نبودن ساختار و خروجی‌های ساختمان نیز موجب دشوار شدن فرآیند فرار ساکنان از حریق شد.

انفجار متروی واشنگتن

پنجم ماه مه ۲۰۱۶، تنها چند ثانیه بعد از خروج مسافران از قطار در یکی از ایستگاه‌های متروی واشنگتن دی سی، بروز جرقه در ریل قطار شد. بعد از بروز این جرقه، بازرسان فدرال از «مرکز کنترل عملیات راه‌آهن» درخواست کردند تا برق ریل و قطار مترو را قطع کند اما با امتناع این مرکز از قطع برق، جرقه دیگری موجب بروز آتش‌سوزی و گسترش آن به سکوی انتظار مسافری شد و در نتیجه، نیروهای امدادی بعد از قطع برق و تعطیلی ۲ ایستگاه مترو، توانستند حادثه را مهار کنند.

فاجعه خروج قطار پوکرایان از ریل

۲۰ نوامبر ۲۰۱۶ یک قطار اکسپرس هندی در نزدیکی شهر پوکرایان از ریل خارج شد که در نتیجه آن دست‌کم ۱۵۰ نفر کشته و بیش از ۱۵۰ نفر دیگر زخمی شدند. این مرگبارترین حادثه قطار در هند از سال ۱۹۹۹ بود. در آن سال فاجعه قطار گیسل جان ۲۹۰ نفر را گرفت. به دنبال وقوع این حادثه نیز، «نارندرا مودی» نخست‌وزیر هند به خانواده قربانیان تسلیت گفت.

پرهزینه‌ترین حادثه تاریخ کانادا

ابتدای ماه ۲۰۱۶، استان آلبرتا کانادا شاهد بزرگترین آتش‌سوزی تاریخ خود بود. بروز آتش‌سوزی در جنگل «فورت مک‌موری» موجب نابودی ۲۴۰۰ ساختمان و تخلیه این منطقه شد. این آتش‌سوزی منطقه‌ای به وسعت ۵۹۰ هکتار را فراگرفت و بر فعالیت‌های نفتی شرکت‌های فعال در آلبرتا نیز تأثیر گذاشت. این آتش‌سوزی پرهزینه‌ترین فاجعه تاریخ کانادا نام گرفته است. اگرچه هنوز کمیته‌های تحقیقاتی قادر به تعیین قطعی دلیل این حریق نبودند اما عامل انسانی مهم‌ترین گمان کارشناسان در خصوص علت آغاز آتش‌سوزی است که به دلیل گرمای غیرمعمولی و هوای خشک منطقه، به سرعت گسترش یافت. هزینه بازسازی آسیب‌های ناشی از این حادثه حدود ۴/۵ میلیارد دلار برآورد شد.

کل نفس ذائقه الموت

خانواده محترم مداح

درگذشت پدر گرامی تان، حسن مداح (بزرگ‌خاندان مداح) را تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند سبحان برای آن مرحوم، غفران و رحمت الهی و برای بازماندگان، صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم. روحش شاد و یادش گرامی

مجله مهندسی ایمنی

مجری سیستم‌های اعلام و اطفاء حریق

■ مشاوره ایمنی (نقشه - اجرایی)

■ طراحی و اجرا

■ تعمیر و نگهداری

آتش یاد سیستم
شماره ثبت: ۴۳۸۷۶۶

تلفن: ۷۷۸۲۸۶۲۰ - تلفکس: ۷۷۶۹۱۴۵۰

آدرس: میدان رسالت، خیابان مدنی، پایین‌تر از تقاطع گلبرگ، پلاک

۱۳۰۳، ساختمان کیوان، واحد ۱

(با مسئولیت محدود)

شرکت ایمن صنعت شمس

- تهیه و شارژ کپسول‌های اطفاء حریق
- تامین تجهیزات و لوازم آتش نشانی
- طراحی و اجرای سیستم‌های اعلام حریق
- مشاوره، نظارت و آموزش ایمنی کارخانجات

شهری، میدان فرمانداری، مجتمع تجاری لاله ۵۵۹۳۰۲۲۲

اولین بانک جامع اطلاعاتی

بهداشت، ایمنی، محیط زیست ایران

متنوع ترین و فراگیرترین مرجع اطلاع رسانی در زمینه
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

شامل اطلاعات کامل:

شرکتهای فعال در زمینههای ایمنی، بهداشت، محیط زیست، سیستمهای مدیریت یکپارچه سازمانهای دولتی (از قبیل هلال احمر، آتش نشانی، ...)
آزمایشگاههای معتمد سازمان محیط زیست
تشکلها و سازمانهای مردم نهاد زیست محیطی
دانشگاهها و موسسات آموزشی داخلی و خارجی
ناشران، کتابها و مجلات تخصصی
وب سایتها و وبلاگهای داخلی و خارجی فعال در حوزه HSE

۲۰٪ تخفیف

ارسال رایگان به سراسر کشور
تخفیف ویژه برای خرید گروهی

WikiHSE
Health Safety Environment

همایش آذربایجان مستور

مجری انحصاری امور بازرگانی و فروش کتاب

www.wikiHSE.ir

wikiHSE@gmail.com

<https://telegram.me/wikiHSE>

02136603096-7

02133335628

mastur_institute

Tehran Safety & Fire Fighting industries Co.

صنایع ایمنی و اطفاء تهران (سهامی خاص)

دفتر مرکزی: تهران، خیابان آزادی، رو بروی مسجد دانشگاه صنعتی شریف، شماره ۴۵۶، طبقه سوم
تلفن: ۶۶۰۲۰۲۵۲ - ۶۶۰۱۰۱۸۷ - ۶۶۰۲۹۴۴۶ - ۶۶۰۴۴۴۹۵ - ۶۶۰۴۴۴۱۴

نماینده: ۶۶۰۱۸۷۳۲

info@etfatehran.com

www.etfatehran.com

گروه صنعتی

مازند باران

تولید کننده انواع

کپسول و جعبه‌های آتش نشانی (F)

**Baran
Mazand
CO.**

با پشتوانه ۳۴ سال تجربه در صنعت ایمنی و آتش نشانی

- اولین دارنده گواهینامه 2008 : ISO 9001 از TUV آلمان در تولید کپسول‌های آتش‌نشانی در ایران
- دارنده گواهینامه استاندارد ملی ایران به شماره ۸۶۹
- دارنده گواهینامه استاندارد ملی ایران به شماره ۳۴۳۴
- دارنده گواهینامه استاندارد ملی ایران به شماره ۹۱۹۰ در تولید کپسول ویژة خودرو
- اولین دارنده تاییدیه استاندارد در تولید کپسول‌های چرخ‌دار

کارخانه: بابل، بندپی غربی، خسروپی

شهرک صنعتی کاردیکلا

کدپستی: ۴۷۳۳۱-۶۹۲۵۴

تلفن: ۱۲-۱۱-۳۲۵۲۳۶

فروش: ۱۱-۳۲۵۲۶۳۷۶

فکس: ۱۱-۳۲۵۲۱۳۲۰

Email: baranmazand.co@gmail.com

بهمن محصولی از گروه صنعتی باران

www.baranmazand.com

پارسا ، باران و بهمن تولید شده در گروه صنعتی باران

رادین شعله

تهیه و توزیع تمامی ملزومات اعلام و اطفاء حریق

لباس کار، لباس عملیاتی، دستکش، چکمه، کلاه....
نماینده محصولات باواریای آلمان در تهران

خیابان امام خمینی، نرسیده به میدان حسن آباد، کوچه جهانگردی، پاساژ رشید ۲، طبقه ۵، پلاک ۳
تلفن: ۶۶۱۷۱۴۲۷ - ۶۶۱۷۰۹۹۵ همراه: ۰۹۱۲۲۴۷۲۷۹۷ فکس: ۰۶۶۳۴۹۸۸

طراحی و برنامه‌ریزی کمپین‌های تبلیغاتی، تحقیقات و مشاوره بازاریابی، تولید تیزر، فیلم و عکس صنعتی، اتاق فکر و طراحی سناریوهای تبلیغاتی، چاپ افست و دیجیتال، هدایای تبلیغاتی و سررسید، غرفه‌سازی نمایشگاهی، برگزاری همایش و سمینار

کانون تبلیغاتی
اقیانوس آبی
BLUE OCEAN
ADVERTISING COMPANY

تخفیف ویژه
به خانواده بزرگ ایمنی کشور

تلفن: ۷۷۱۳۴۳۰۳ - ۷۷۲۲۳۵۹۴

فکس: ۷۷۲۴۳۶۶۸

شرکت فنی مهندسی ایمن گستر سنگسر

طراحی ، مشاوره ، مجری سیستم های اعلام و اطفاء حریق

نماینده گی محصولات اطفاء حریق HD FIRE در ایران

نماینده گی رسمی محصولات اعلام حریق Life co انگلستان در ایران

مورد تایید سازمان آتش نشانی تهران ، گرج ، پردیس و کیش

با مدیریت عضو کمیته تخصصی ویرایش سوم مقررات ملی ساختمان

با بیش از سه دهه در صنعت ایمنی

HD FIRE PROTECT
PROTECTING WHAT MATTERS MOST TO YOU

تهران ، خیابان دماوند ، چهارراه سلان ، مجتمع تجاری دماوند ، طبقه سوم ، واحد ۹

Email: ig.sangesor@gmail.com web: imengostar.co Tel: 77289505-10

